

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»
ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΕΣΠΑ 2007-2013

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ
Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΞΥΝΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ».....	7
2	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	9
3	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ-ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	10
4	ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	13
5	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.....	14
6	ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	14
6.1	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΦΟΡΕΙΣ.....	14
6.2	ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ.....	20
7	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ.....	21
8	ΥΦΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΣΤΟΧΟΙ.....	21
8.1	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ.....	21
8.2	ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	22
9	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ	23
9.1	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ - ΔΑΠΑΝΩΝ.....	23
9.2	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΕΣ	25
9.3	ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ.....	35
9.4	ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ.....	36
10	ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	39
11	ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	39
12	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	43
13	ΟΡΓΑΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	47
13.1	ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ - ΜΗΤΡΩΟ -ΕΠΟΠΤΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	47
13.2	ΈΛΕΓΧΟΣ ΤΥΠΙΚΩΝ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	47
13.3	ΈΛΕΓΧΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ.....	48
13.4	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	48
13.5	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ	49
13.6	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ – ΚΑΤΑΤΑΞΗ	52
14	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ.....	58
14.1	ΈΝΑΡΞΗ ΕΡΓΩΝ	58
14.2	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΕΡΓΟΥ	59
14.3	ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	63
14.4	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	65
14.5	ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ	67
14.6	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ	67
14.7	ΠΑΡΑΤΑΞΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	67
14.8	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	68
15	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.....	69
16	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	71
16.1	ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	71
16.2	ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ.....	72
17.	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	72

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	
ΑΕ	Αρχή Ελέγχου: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
ΑΕΠ (Αναλυτικές Εκθέσεις Προόδου)	Εκθέσεις προόδου υλοποίησης του έργου του δικαιούχου που αποστέλλονται στον ΕΦΕΠΙΑΕ για τον επιτόπου έλεγχο και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Α.μ.Ε.Α.	Άτομα με Ειδικές Ανάγκες (αναπηρία). Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κ.λπ. αναπηρίες
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
ΑΠ	Άξονας Προτεραιότητας: Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο Επιχειρησιακού Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ	Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΓΓΒ) / Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του επιχειρησιακού προγράμματος.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στα πλαίσια των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, μίας ή περισσότερων περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31 ^{ης} Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής και Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013 η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, φορέας ή επιχείρηση, αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δ/ΜΜΕ	Διεύθυνση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρ. Επιτροπή	Ευρωπαϊκή Επιτροπή
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός Ταμείου ή, στην περίπτωση του στόχου «Σύγκλιση» και ειδικότερα για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα «Προσπελασιμότητα» και «Περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη 2007-2013», με τη συνδρομή του Ταμείου Συνοχής και του ΕΤΠΑ.
ΕΠΑΕ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα»
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς: Το έγγραφο που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών σε διάλογο με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής Επιτροπή) και το οποίο αποτελεί μέσο αναφοράς για την εκπόνηση του προγραμματισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής.
Ε/Σ	Επενδυτικό Σχέδιο
ΕΤΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΕΥΔ ΕΠΑΕ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα-Επιχειρηματικότητα»
ΕΦΔ	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης, ως ορίζεται στο Ν.3614/07 (άρθρο 4 παρ. 4γ): Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία, η οποία ενεργεί υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης, και εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις. Ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης δύναται να επιλεγεί νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ή αναπτυξιακή ανώνυμη εταιρεία ΟΤΑ, μετά από διαγωνιστική διαδικασία και ο οποίος, μεταξύ άλλων, πρέπει να πληροί και τις παρακάτω προϋποθέσεις: α) να έχει φερεγγυότητα και να παρέχει εγγυήσεις όσον αφορά την ικανότητά του για τη διοικητική και οικονομική διαχείριση του έργου που θα του ανατεθεί, β) να διαθέτει εμπειρία στον τομέα που αφορά το αντικείμενο του προγράμματος ή τμήματός του. Στην περίπτωση που ο ενδιάμεσος φορέας επιλέγεται μετά από διαγωνιστική διαδικασία, απαιτείται σύμβαση σύμβασης ανάθεσης. Η σύμβαση ανάθεσης υπογράφεται μεταξύ της οικείας διαχειριστικής αρχής και του ενδιάμεσου φορέα διαχείρισης.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»
€	Ευρώ
Ιδιωτική συμμετοχή	Είναι το ποσό που καταβάλλει ο Δικαιούχος συνολικά για την υλοποίηση ενός υποέργου και υπολογίζεται ως το άθροισμα ίδιας συμμετοχής και δανεισμού
Ίδια συμμετοχή	Το ποσό που καταβάλλει εξ ιδίων (χωρίς δανεισμό) πόρων ένας Δικαιούχος για την υλοποίηση του έργου
Καινοτομία	Για τις ανάγκες του παρόντος νοείται ως η ανανέωση και η διεύρυνση του φάσματος προϊόντων και υπηρεσιών και των συναφών αγορών, η καθιέρωση νέων μεθόδων σχεδιασμού, παραγωγής, εφοδιασμού και διανομής, η εισαγωγή αλλαγών στη διαχείριση, την οργάνωση της εργασίας, τις συνθήκες εργασίας και τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού, καλύπτει δε τέσσερις τύπους καινοτομίας: καινοτομία προϊόντος, καινοτομία διεργασιών, καινοτομία μάρκετινγκ, οργανωτική καινοτομία ¹ .

¹ Oslo Manual, Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data, OECD – European Commission, 3rd Edition (OECD 2005)

Καινοτομικές Δραστηριότητες	<p>Όλα τα επιστημονικά, τεχνολογικά, οργανωτικά, οικονομικά και εμπορικά βήματα που οδηγούν ή αποβλέπουν στην εφαρμογή καινοτομιών.</p> <p>Μία καινοτομία στο προϊόν θεωρείται ως εφαρμοσμένη όταν το εν λόγω προϊόν εισάγεται στην αγορά.</p> <p>Μία καινοτομία στη διεργασία, στο μάρκετινγκ ή στην οργάνωση θεωρείται ως εφαρμοσμένη όταν οι αντίστοιχες μέθοδοι εισάγονται στη λειτουργία της επιχείρησης.</p>
Καινοτομία προϊόντος	<p>Η εισαγωγή ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας που είναι νέα ή ουσιωδώς βελτιωμένα ως προς τα χαρακτηριστικά ή τη σκοπούμενη χρήση τους. Περιλαμβάνει ουσιώδεις βελτιώσεις στα τεχνικά χαρακτηριστικά, εξαρτήματα και υλικά, ενσωματωμένο λογισμικό, φιλικότητα ως προς τον χρήστη ή άλλα λειτουργικά χαρακτηριστικά.</p> <p>Η καινοτομία στο προϊόν μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση νέας γνώσης ή τεχνολογιών ή μπορεί να βασίζεται σε νέες χρήσεις ή συνδυασμούς υφιστάμενης γνώσης ή τεχνολογιών.</p>
Καινοτομία διεργασιών	<p>Η εφαρμογή νέων ή ουσιωδώς βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής ή διανομής. Περιλαμβάνει σημαντικές αλλαγές στις τεχνικές, τον εξοπλισμό και / ή το λογισμικό.</p> <p>Ελάσσονες αλλαγές ή βελτιώσεις, αύξηση της παραγωγικής ικανότητας ή της ικανότητας παροχής υπηρεσιών μέσω της προσθήκης μεταποιητικών ή εφοδιαστικών συστημάτων που είναι παρόμοια με αυτά που χρησιμοποιούνται ήδη, η παύση χρησιμοποίησης μιας διεργασίας, η απλή επανατοποθέτηση κεφαλαίων ή επέκταση, οι αλλαγές που απορρέουν από αλλαγές στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, οι τακτικές εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές, η εμπορία νέων ή ουσιωδώς βελτιωμένων προϊόντων, δεν θεωρούνται καινοτομίες.</p>
Καινοτομία στο μάρκετινγκ	<p>Η εφαρμογή μίας νέας μεθόδου μάρκετινγκ που αφορά σημαντικές αλλαγές στη σχεδίαση του προϊόντος ή τη συσκευασία του, την τοποθέτηση του προϊόντος, την προώθηση ή την τιμολόγησή του.</p> <p>Οι εποχικές, τακτικές και άλλες αλλαγές ρουτίνας σε εργαλεία μάρκετινγκ δε θεωρούνται καινοτομίες. Ουσιώδεις αλλαγές στη σχεδίαση ή τη συσκευασία ενός προϊόντος που βασίζονται σε μία μέθοδο μάρκετινγκ η οποία έχει χρησιμοποιηθεί από την εταιρεία για άλλα προϊόντα, δε θεωρούνται καινοτομίες. Η χρήση υφιστάμενων μεθόδων μάρκετινγκ που έχουν ως στόχο μια νέα αγορά, δε θεωρούνται καινοτομίες.</p>
Οργανωτική καινοτομία	<p>Η εφαρμογή νέων οργανωτικών μεθόδων στις επιχειρηματικές πρακτικές της εταιρείας, στην οργάνωση του χώρου εργασίας ή στις εξωτερικές σχέσεις. Οι αλλαγές στις επιχειρηματικές πρακτικές, στο χώρο εργασίας ή τις εξωτερικές σχέσεις που βασίζονται σε οργανωτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται ήδη στην επιχείρηση, οι αλλαγές στη διοικητική στρατηγική της επιχείρησης, οι συγχωνεύσεις και εξαγορές, η παύση χρήσης μιας διεργασίας, η απλή επανατοποθέτηση κεφαλαίων ή η επέκταση, οι αλλαγές που απορρέουν από αλλαγή στις τιμές των συντελεστών, η προσαρμογή στις ανάγκες του χρήστη, οι τακτικές εποχικές και άλλες κυκλικές αλλαγές, η εμπορία νέων ή ουσιωδώς βελτιωμένων προϊόντων, δεν θεωρούνται καινοτομίες.</p>
Οικολογική Καινοτομία	Κάθε μορφή καινοτομίας που στοχεύει σε σημαντική και αποδείξιμη πρόοδο προς

	την υλοποίηση του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης, μέσω του περιορισμού των επιπτώσεων στο περιβάλλον ή της επίτευξης πιο αποδοτικής και υπεύθυνης χρήσης των φυσικών πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας.
ΟΠΣΕ/ΥΠΟΙΑΝ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Ενισχύσεων: Σύστημα που θα αναπτύξει και θα εγκαταστήσει ο ανάδοχος για την εφαρμογή και παρακολούθηση των ενισχύσεων που θα διαχειριστεί, το οποίο θα είναι πλήρως προσβάσιμο στην Αναθέτουσα Αρχή.
Όργανο Ελέγχου	Όργανο οριζόμενο από τον ΕΦΕΠΑΕ για τη διεξαγωγή της πιστοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου σε συγκεκριμένες φάσεις υλοποίησης του.
ΠΔΕ	Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Πράξη /Έργο ΕΠΑΕ	Έργο ή ομάδα έργων που επιλέγονται από τη διαχειριστική αρχή του οικείου επιχειρησιακού προγράμματος ή με ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την επιτροπή παρακολούθησης και υλοποιούνται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άξονα προτεραιότητας με τον οποίο σχετίζονται.
Προχρηματοδότηση προγράμματος	Διαδικασία, σύμφωνα με την οποία ο Ανάδοχος αναλαμβάνει προσωρινά την καταβολή της Δημόσιας Χρηματοδότησης σε δικαιούχους του Προγράμματος, σε περίπτωση που από την Αναθέτουσα Αρχή εντοπίζεται καθυστέρηση στη ροή πόρων από το ΠΔΕ
Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	Το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, στο οποίο καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν Προγράμματα και δράσεις, τις επενδύσεις του επενδυτικού νόμου και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
ΣΑΕ	Συλλογική Απόφαση Έργου
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου
ΥΠΑΣΥΔ	Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, εκδιδόμενη σε εφαρμογή του άρθρου 2 του Ν.3614/07, με την οποία προσδιορίζονται οι βασικοί κανόνες του Συστήματος διαχείρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ. Η ισχύουσα είναι η 14053/ΕΥΣ1749/27.03.08 (ΦΕΚ 540Β) όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 43804/ΕΥΘΥ 2041 (ΦΕΚ 1957/Β/2009) και ΥΑ 2802/ΕΥΘΥ 1212(ΦΕΚ 1088/Β/19-7-2010) και ισχύει.
Φορέας χρηματοδότησης	Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια ή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, που έχουν την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης/Φορέας υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 87 της συνθήκης.

«ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»**ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ****1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»**

Το Πρόγραμμα «ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» αποτελεί μια πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ) – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΓΓΒ) στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013» (ΕΠΑΕ - ΕΠ.ΑΝ.ΙΙ) που στοχεύει στην δημιουργία και την ενίσχυση καινοτομικής επιχειρηματικότητας ως ισχυρής και ικανής συνθήκης για την παραγωγική αναβάθμιση της χώρας προς αγαθά και υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ενσωμάτωση γνώσης, ποιότητα και περιβαλλοντική ευαισθησία. Ειδικότεροι στόχοι είναι:

- η αναβάθμιση / μετεξέλιξη της επιχειρηματικότητας ανάγκης σε επιχειρηματικότητα υψηλών δυνατοτήτων,
- η στήριξη της στροφής της αναπτυσσόμενης στη χώρα επιχειρηματικότητας από επιχειρηματικότητα ανάγκης σε επιχειρηματικότητα ευκαιρίας με τη διαρκή διάθεση ενός διευρυμένου πεδίου ενισχυόμενων ενεργειών που αφορούν όλα τα στάδια ίδρυσης και ανάπτυξης μίας νεοϊδρυόμενης ή νέας επιχείρησης.
- Η στήριξη της νέας υγιούς και καινοτομικής επιχειρηματικότητας με αλλαγή κουλτούρας και αντίληψης, ιδιαίτερα της νέας γενιάς, όσον αφορά το επιχειρείν στην Ελλάδα.

Για την εξυπηρέτηση και την επίτευξη των ανωτέρω στόχων, υλοποιείται το Πρόγραμμα «ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ», το οποίο κυρίως αποσκοπεί στην :

- A) Ενίσχυση της δημιουργίας / ίδρυσης επιχειρήσεων από φυσικά πρόσωπα τα οποία επιδιώκουν να μετατρέψουν **μία καινοτόμο** ιδέα ή/και μία καταγεγραμμένη / κατοχυρωμένη αλλά μη εισέτι εμπορικά αξιοποιημένη τεχνογνωσία, **σε επιχειρηματική καινοτομία**.
- B) Ενίσχυση πολύ μικρών και μικρών νεοσύστατων και νέων επιχειρήσεων (οι οποίες έχουν κλείσει έως και πέντε πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις) οι οποίες επιδιώκουν την εμπορική αξιοποίηση **καινοτομικών ιδεών** υπό τη μορφή της εμπορικής διάθεσης νέων προϊόντων ή υπηρεσιών ή την επέκταση / διαφοροποίηση των προϊόντων / υπηρεσιών τους ή τη βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας ή της διαδικασίας παροχής υπηρεσιών που χρησιμοποιούν.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, το πρόγραμμα αποσκοπεί ιδιαίτερα στην ενθάρρυνση επιχειρηματικών προτάσεων με τα εξής χαρακτηριστικά:

1. Καινοτομία :

- i) Επιστημονική ή/και Τεχνολογική: αξιοποίηση επιστημονικής ή / και τεχνολογικής φύσεως ιδέας, πρωτότυπης λύσης προβλήματος, ανακάλυψης ή συνδυασμού διαθέσιμων γνώσεων ή/και τεχνολογιών.
 - ii) Μη-Τεχνολογική: εφαρμογή μιας καινοτόμου ιδέας ή εφαρμογή γνώσης μη τεχνολογικού χαρακτήρα ή καινοτομικός συνδυασμός καλώς καταγεγραμμένης και υφιστάμενης γνώσης, που θα επηρεάσει σημαντικά και θετικά την ανταγωνιστικότητα της προς ίδρυση επιχείρησης ή της μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης. Στην κατηγορία αυτή δύναται να περιλαμβάνονται οι καινοτομίες διεργασιών και κατά περίπτωση οι οικολογικές καινοτομίες υπό τους όρους, περιορισμούς και προϋποθέσεις που ορίζονται ανωτέρω (βλέπε πίνακα επεξήγησης όρων και συντμήσεων).
 - iii) Γίνονται δεκτές και αξιολογούνται προτάσεις/επενδυτικά σχέδια οργανωτικής καινοτομίας ή/και καινοτομίας marketing (υπό τους όρους και περιορισμούς του ανωτέρω πίνακα - πίνακας επεξήγησης όρων και συντμήσεων) υπό την προϋπόθεση ότι θα περιλαμβάνουν / συνδυάζονται και με καινοτομίες προϊόντων / υπηρεσιών / διεργασιών.
2. Υψηλή ποιότητα επιχειρηματικής ομάδας (παραγωγικές δεξιότητες, επιχειρηματικό ταλέντο, υψηλό / κατάλληλο μορφωτικό επίπεδο, εμπειρία και γνώση του αντικειμένου κ.τ.λ.)

Παράλληλα με την ενίσχυση καινοτομικών ιδεών το πρόγραμμα επιδιώκει:

1. Είσοδο σε νέες αγορές ή σε αναπτυσσόμενες αγορές ανοικτού ανταγωνισμού και θετικών προοπτικών. Ενίσχυση ανταγωνιστικής θέσης σε διεθνείς αγορές.
2. Ανάπτυξη προϊόντων, υπηρεσιών ή/και διαδικασιών πράσινης ανάπτυξης ή / και υψηλών προοπτικών ζήτησης από την εγχώρια ή / και διεθνή αγορά.
3. Ανάπτυξη και διάθεση προϊόντων / υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών με υψηλότερη προστιθέμενη αξία
4. Αξιοποίηση αποτελεσμάτων συνεργασίας / συνέργιας με ερευνητικά ή ακαδημαϊκά ιδρύματα ή / και επιχειρηματικούς εταίρους.
5. Δημιουργία απασχόλησης σε θέσεις υψηλής έντασης γνώσης.
6. Δημιουργία νέων καινοτόμων επιχειρήσεων **από γυναίκες** επιχειρηματίες υπό την προϋπόθεση ότι τα επιχειρηματικά σχέδια αφορούν επιχειρήσεις στις οποίες μία ή περισσότερες γυναίκες είναι κάτοχοι του 51% του κεφαλαίου της επιχείρησης και οι επιχειρήσεις αυτές διευθύνονται από γυναίκα σύμφωνα με τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις του κεφαλαίου 6 του παρόντος.

Υπογραμμίζεται ότι:

- Η υψηλή ένταση γνώσης υπό μορφή π.χ. κατοχής κατοχυρωμένης τεχνογνωσίας, πατέντας κτλ, η ύπαρξη δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης, οι συνεργασίες με ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα, εάν υπάρχουν θα συνεκτιμηθούν θετικά, **αλλά δεν αποτελούν** απαραίτητες και δεσμευτικές προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα.

- Η έννοια της καινοτομίας και του καινοτομικού γενικά, νοείται και αξιολογείται **κατ' ελάχιστον** σε επίπεδο Ελληνικής επικράτειας.
- Οι επιλέξιμοι φορείς δεν είναι απαραίτητο να έχουν εμπειρία από επιστημονική έρευνα ή διαδικασίες τεχνολογικής ανάπτυξης αλλά να διαθέτουν γνώση και εμπειρία στο πεδίο το οποίο επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν καθώς και καινοτόμες ιδέες οι οποίες μπορούν εν δυνάμει να μετασχηματιστούν σε επιτυχημένα προϊόντα/ υπηρεσίες/διαδικασίες.
- Η υιοθέτηση και χρήση / εφαρμογή καλών επιχειρηματικών πρακτικών αξιολογείται θετικά αλλά Δεν αποτελεί από μόνη της καινοτομία. Οι υποψήφιοι επενδυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ότι για τους σκοπούς του προγράμματος θα πρέπει να τεκμηριώνεται η δημιουργική σύνθεση ή / και η «μετουσίωση» ιδεών και πρακτικών και να προκύπτει προστιθέμενη αξία.

2 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται με το συνολικό ποσό των **30.000.000,00 €** (Δημόσια Δαπάνη), το οποίο κατανέμεται κατά **60% δηλ. 18.000.000,0 €** για τα επιχειρηματικά σχέδια που υποβάλλονται από φυσικά πρόσωπα για τη σύσταση επιχείρησης ή από επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει διαχειριστική χρήση και κατά **40% δηλ. 12.000.000,00 €** για τα επιχειρηματικά σχέδια που υποβάλλονται από επιχειρήσεις, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του παρόντος.

Σε περίπτωση αδυναμίας κάλυψης ολόκληρου του ποσού σε κάποια από τις παραπάνω δύο κατηγορίες, το αδιάθετο ποσό θα μεταφέρεται στην άλλη κατηγορία σύμφωνα με τις παραπάνω αναλογίες και μέχρι εξαντλήσεως της συνολικής Δημόσιας Δαπάνης.

Τα ανωτέρω δύναται να τροποποιούνται / ανακατανέμονται με Απόφαση του Υπουργού ή του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Η χρηματοδότηση γίνεται από τα παρακάτω Επιχειρησιακά Προγράμματα:

1. Ποσό **8.500.000,0€** από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα»** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5338/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο της σύγκλισης για τις **οκτώ** Περιφέρειες της Ελλάδος (CC1 GR161 ΡΟ001). Το πρόγραμμα εντάσσεται στον άξονα προτεραιότητας **2 «Ενίσχυση της Επιχειρηματικότητας και της Εξωστρέφειας»** στον κωδικό θεματικής προτεραιότητας 09 «Άλλα μέτρα για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των ΜΜΕ».
2. Ποσό **8.500.000,0 €** από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αττικής** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5443/5-11-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ (CC1 R161ΡΟ006).
3. Ποσό **8.000.000,0 €** από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας-Θράκης (Κεντρική Μακεδονία)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5337/26-10-

- 2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ (CC1 GR161UPO008).
4. Ποσό **1.000.000,0€** από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας-Θράκης (Δυτική Μακεδονία)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Ε(2007) 5337 /26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ (CC1 GR161UPO008).
 5. Ποσό **3.500.000,0 €** από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Ηπείρου (Στερεά Ελλάδα)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ Ε(2007) 5332/26-10-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ (CC1 GR161UPO001).
 6. Ποσό **500.000,0€** από το από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου (Νότιο Αιγαίο)** που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ Ε(2007) 5439/5-11-2007 απόφαση έγκρισης για κοινοτική ενίσχυση από το ΕΤΠΑ (CC1 GR161UPO002).

Η Δημόσια Δαπάνη του προγράμματος συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ειδικότερα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και από το Ελληνικό Δημόσιο.

Αποστολή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης είναι :

- (α) η συμβολή στην άμβλυνση των ανισοτήτων όσον αφορά την ανάπτυξη και το βιοτικό επίπεδο μεταξύ των διαφόρων περιφερειών, καθώς και η μείωση της καθυστέρησης των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών και
- (β) η συμβολή στην διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων στην Κοινότητα, χάρη στη συμμετοχή, στην ανάπτυξη και στη διαρθρωτική προσαρμογή των αναπτυξιακά καθυστερημένων περιφερειών, καθώς και στην κοινωνικο-οικονομική ανασυγκρότηση των περιφερειών.

3 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η νομική βάση του προγράμματος «**ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**» είναι:

- ο Νόμος 3614/2007 (*Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 – 2013*) (ΦΕΚ 267/Α) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Ν. 3840/2010 (ΦΕΚ 153Α),
- η ΥΠΑΣΥΔ 14053/ΕΥΣ/1749/27.03.08 (ΦΕΚ 540/Β) όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 43804/ΕΥΘΥ 2041 (ΦΕΚ 1957/Β) και ΥΑ 2802/ΕΥΘΥ 1212(ΦΕΚ 1088/Β/19-7-2010),
- ο Ν.2438/96 (ΦΕΚ 211/Α),
- ο Ν. 2308/95 (ΦΕΚ 114Α),
- το Π.Δ. 98/1996 (ΦΕΚ 77/Α),
- το ΠΔ 93/97 (ΦΕΚ 92Α),
- ο Ν.3752/2009 (ΦΕΚ 40/Α/04-03-2009) «Τροποποιήσεις επενδυτικών νόμων και άλλες διατάξεις», και
- ο Ν.2244/94(ΦΕΚ 168Α) όπως ισχύει.

- Η Υ.Α. με α.π. 3357/ ΕΥΣ/1338/27-01-2011 όπως ισχύει.

Επίσης είναι:

- Ο **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006** της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis Aid) (OJ L 379/5 / 28.12.2006).
- Ο **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1828/2006** της Επιτροπής για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (OJ L 371/1 / 27.12.2006).
- Ο **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1783/1999 (OJ L 210/1 / 31.7.2006).

Σημειώνονται επίσης τα εξής:

1. Για την υλοποίηση του προγράμματος έχουν ληφθεί υπόψη όσα προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 (EL L 379/28.12.2006) που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis aid), όπως περιγράφεται στο παράρτημα του Κανονισμού. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ίδια επιχείρηση ή ίδια δεδομένη επιχείρηση, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ (ή 100.000 ευρώ για τον τομέα των μεταφορών) σε περίοδο **μέσα σε μία τριετία (τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο (2) προηγούμενα οικονομικά έτη) πριν από την ημερομηνία έναρξης της πρότασης.**

Ειδικότερα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού «Όταν το συνολικό ποσό ενίσχυσης που προβλέπεται βάσει ενός μέτρου ενίσχυσης υπερβαίνει το παραπάνω ανώτατο όριο, το εν λόγω ποσό ενίσχυσης δεν μπορεί να υπαχθεί στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού, ούτε προς το μέρος που δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο. Στην περίπτωση αυτή, δεν μπορεί να γίνει επίκληση του ευεργετήματος του παρόντος κανονισμού για το συγκεκριμένο μέτρο ενίσχυσης ούτε κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης ούτε σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρονικό σημείο».

Ο έλεγχος ενισχύσεων ήσσονος σημασίας De – Minimis γίνεται όχι μόνο σε επίπεδο μεμονωμένης επιχείρησης αλλά και σε επίπεδο «δεδομένης επιχείρησης» σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΚ) 1998/2006. Ως «δεδομένη επιχείρηση» νοείται μια ενιαία οικονομική οντότητα, η οποία περιλαμβάνει μια ενιαία οργάνωση προσωπικών, υλικών και λοιπών στοιχείων, που έχουν ταχθεί στη διαρκή εξυπηρέτηση ορισμένου οικονομικού σκοπού, και δύναται να περιλαμβάνει άλλες επιχειρήσεις όπως η ομάδα ή όμιλος επιχειρήσεων με κοινούς επιχειρηματικούς σκοπούς τόσο πριν την έναρξη της πρότασης (στις διατάξεις του

παρόντος) όσο και κατά την ολοκλήρωση του έργου (βλέπε και Κεφ. 16 και Παράρτημα II).

Το σημείο αυτό **θα αποτελεί βασική προϋπόθεση ελέγχου πριν την υπαγωγή, κατά την καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης και μετά την ολοκλήρωση των προτάσεων στις διατάξεις του παρόντος, επί ποινή αποκλεισμού / απόρριψης της πρότασης** σε περίπτωση που διαπιστωθεί υπέρβαση του ορίου σώρευσης (200.000,00€) σε οποιαδήποτε περίοδο των τριών οικονομικών ετών (τρέχον οικονομικό έτος και τα 2 προηγούμενα οικονομικά έτη).

Σύμφωνα επίσης με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 1998/2006 / άρθρο 2, παρ. 5, **απαγορεύεται** η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες αν από τη σώρευση αυτή προκύπτει ένταση ενίσχυσης μεγαλύτερη από αυτήν που καθορίζεται με βάση συγκεκριμένα δεδομένα εκάστης περίπτωσης σε κανονισμό περί απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για το όριο των 200.000 ευρώ υπολογίζονται κανονικά μόνον οι de minimis ενισχύσεις που έλαβε η επιχείρηση κατά το τρέχον οικονομικό έτος και κατά τα 2 προηγούμενα οικονομικά έτη.

2. Για την παρακολούθηση της τήρησης του ανώτατου ορίου ενισχύσεων De Minimis, καταγράφονται στο Έντυπο Υποβολής Πρότασης και σε Υπεύθυνη Δήλωση **όλες** οι χορηγηθείσες ενισχύσεις ανά δεδομένη επιχείρηση (ανεξάρτητα εάν είναι για τις ίδιες ή άλλες επιλέξιμες δαπάνες) καθώς και οι χορηγηθείσες άλλες κρατικές ενισχύσεις μόνο για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες και συμπληρώνονται οι σχετικοί πίνακες με τα απαιτούμενα στοιχεία (σύμφωνα με την α.π. 3357/ ΕΥΣ/1338/27-01-2011) από τους αρμόδιους ΕΦΔ και από τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Για το λόγο αυτό, κάθε ενδιαφερόμενη επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση προς αξιολόγηση στο παρόν πρόγραμμα, θα δηλώσει εγγράφως στο Έντυπο Υποβολής Πρότασης, στους σχετικούς πίνακες, και στην σχετική Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με τα ανωτέρω, όλα τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους στα οποία ενδεχομένως συμμετείχε για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες καθώς και το συνολικό ύψος των επιχορηγήσεων που έχει λάβει σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τον Κανόνα ΕΚ αρ. 1998/2006 κατά την τελευταία τριετία, ανεξαρτήτως αν αφορούν τις ίδιες ή άλλες επιλέξιμες δαπάνες για να ελεγχθεί η συγκεκριμένη απαίτηση τήρησης του ανωτάτου ορίου ενισχύσεων De Minimis.
3. Θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1828/2006 (Άρθρα 5-9) καθώς και τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του Γενικού Κανονισμού 1083/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόβλεψη προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) όπως και οι λοιπές απαιτήσεις αυτού.
4. Τα παρεχόμενα από το πρόγραμμα αυτό κίνητρα έχουν τη μορφή χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την υλοποίηση συγκεκριμένων επιχειρηματικών σχεδίων. Η χρηματοδότηση, μετά την ολοκλήρωση του έργου, αφορά μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις επιλέξιμων δαπανών.

5. Ο παρών οδηγός έχει λάβει υπόψη τις απαιτήσεις των στρατηγικών μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων των πέντε προγραμμάτων (ΕΠΑΕ & 4 ΠΕΠ Μεταβατικής Στήριξης).
6. Ο συνολικός προϋπολογισμός θα διατεθεί για την ένταξη των προτάσεων σύμφωνα με τη κατάταξη τους ανάλογα με τους διατιθέμενους πόρους σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα όπως αποτυπώνονται στο Άρθρο 2. Στην παραπάνω διαδικασία κατανομής συμμετέχουν μόνο οι προτάσεις **που έλαβαν τουλάχιστον το 55%** της μέγιστης δυνατής βαθμολογίας. Στο πρόγραμμα εντάσσονται οι προτάσεις που έλαβαν την μεγαλύτερη βαθμολογία μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα. Δηλαδή, η **βαθμολογία βάσης (55%)** αποτελεί αναγκαία, αλλά όχι ικανή συνθήκη για την ένταξη μιας πρότασης στο πρόγραμμα. **Το πρόγραμμα δεν προβλέπει επιλαχούσες προτάσεις.**
7. Στη γενικότερη φιλοσοφία του προγράμματος τίθεται ως προτεραιότητα η λήψη μέτρων για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και την αύξηση της προσβασιμότητας σε δομές και υπηρεσίες ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στο πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2006, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 (ΟJ L 210/25 / 31.7.2006).
8. Ο παρών Οδηγός έχει λάβει υπόψη του τα κριτήρια διαχωρισμού με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), καθώς το πρόγραμμα **δεν** χρηματοδοτεί δραστηριότητες που εμπίπτουν στα κριτήρια διαχωρισμού πράξεων των Ταμείων ΕΤΠΑ, ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας), όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στο ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V). Επιχειρήσεις εμπίπτουσες στα κριτήρια αυτά χρηματοδοτούνται, στην παρούσα φάση, αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ και το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην περίπτωση που διαπιστωθεί κατά την υλοποίηση, ότι εντάχθηκε στο παρόν Πρόγραμμα επιχείρηση εμπίπτουσα στα ως άνω Κριτήρια Διαχωρισμού, το έργο απεντάσσεται και η τυχόν χορηγηθείσα Δημόσια Χρηματοδότηση επιστρέφεται εντόκως.
9. Ο παρών Οδηγός εξαιρεί από τη δυνατότητα υπαγωγής σε αυτόν κάθε επιχείρησης ή δραστηριότητας που ρητώς εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1998/2006, δυνάμει του άρθρου 1 αυτού.

4 ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα «ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» θα υλοποιηθεί από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας - Διεύθυνση Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (Δ/ΜΜΕ) και τον Ενδιάμεσο Φορέα του Επιχειρησιακού Προγράμματος

Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα «ΕΦΕΠΑΕ» σύμφωνα με τη σχετική απόφαση εκχώρησης. Οι δύο αυτοί φορείς θα λειτουργήσουν ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ.

5 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΩΣ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα στάδια της διαδικασίας μέχρι την έκδοση της εγκριτικής απόφασης ένταξης στο πρόγραμμα για την υλοποίηση των έργων από τους δικαιούχους είναι τα παρακάτω:

- ❖ Προδημοσίευση του Προγράμματος
- ❖ Δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα. Ως χρόνος έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών για τον πρώτο κύκλο του προγράμματος ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης του παρόντος προγράμματος (**24-05-2011**). Για όλους τους επόμενους κύκλους του προγράμματος ορίζεται η ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής έκαστου κύκλου όπως αυτή ορίζεται στο Κεφάλαιο 11 του παρόντος.
- ❖ Προβολή και προώθηση του Προγράμματος με την συνδρομή του ΕΦΕΠΑΕ και υπό την εποπτεία της Δ/ΜΜΕ της ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ.
- ❖ Ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων και φυσική υποβολή φακέλων προτάσεων και δικαιολογητικών.
- ❖ Εξέταση, αξιολόγηση και βαθμολόγηση των προτάσεων που θα υποβληθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στον παρόντα Οδηγό.
- ❖ Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.
- ❖ Ένταξη των προτάσεων με φθίνουσα βαθμολογική κατάταξη μέχρι εξαντλήσεως των διατιθέμενων πόρων ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα όπως αναφέρονται στο Κεφάλαιο 2 του παρόντος Οδηγού.
- ❖ Αποστολή των αποφάσεων και αποτελεσμάτων αξιολόγησης στους υποψηφίους.

6 ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

A1) ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν όλα τα φυσικά πρόσωπα ανεξαρτήτως φύλου **τα οποία έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους κατά την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης και** τα οποία επιθυμούν να ιδρύσουν μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ ως προσαρμόστηκε με το παράρτημα του κανονισμού 800/2008 της Επιτροπής (**Παράρτημα Ι**). Η απαίτηση αυτή αφορά στο σύνολο των εταίρων ή μετόχων που είναι φυσικά πρόσωπα.

Οι επιχειρήσεις αυτές υποχρεωτικά θα συσταθούν και θα έχουν ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας μετά την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος, με σκοπό τη εμπορική αξιοποίηση – διάθεση καινοτομικών ιδεών ή μη αξιοποιημένης επιστημονικής, τεχνολογικής ή και μη-τεχνολογικής εμπειρίας / γνώσης και υποχρεωτικά (από ιδρύσεώς τους) θα έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα υπό την μορφή εμπορικής εταιρείας (Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε.), ή ατομικής επιχείρησης ή κερδοσκοπικού συνεταιρισμού και θα τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ **πριν την πρώτη εκταμίευση** της αναλογούσας επιχορήγησης.

Ως επιλέξιμες δραστηριότητες θεωρούνται οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που εντάσσονται στους οριζόμενους στο **Παράρτημα IV** κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (κατά NACE 2008), εκτός:

- των περιπτώσεων που ρητά αναφέρονται ότι εξαιρούνται στο Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού
- των επιχειρήσεων ή δραστηριοτήτων που εξαιρούνται, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 – De minimis (Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού).

Για προτάσεις που υποβάλλονται **εντός του 2011**, οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις θα πρέπει να δραστηριοποιούνται στον Ελληνικό χώρο και να ιδρύονται με κατ' ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής 51% και αποκλειστικής διαχείρισης, από φυσικά πρόσωπα τα οποία **είναι άνεργα ή μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα** από την **01-01-2010** μέχρι και την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος.

Επίσης τα άτομα αυτά δεν πρέπει να έχουν τη γεωργική ιδιότητα, να μην αποτελούν μέλος αγροτικής οικογένειας και να μην είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ.

Αντιστοίχως, για προτάσεις που υποβάλλονται **εντός του 2012**, οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις θα πρέπει να δραστηριοποιούνται στον Ελληνικό χώρο και να ιδρύονται με κατ' ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής 51% και αποκλειστικής διαχείρισης, από φυσικά πρόσωπα τα οποία **είναι άνεργα ή μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα** από την **01-01-2011** μέχρι και την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος και ομοίως για τα υπόλοιπα έτη που θα διαρκέσει το πρόγραμμα.

Για τις ανάγκες του προγράμματος και του ανωτέρω σημείου ειδικότερα, ως έναρξη άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας νοείται η ημερομηνία έναρξης επιτηδεύματος **ατομικής επιχείρησης** ή η συμμετοχή σε επιχείρηση ως εταίρος (διοικητική ή / και οικονομική συμμετοχή). Δεν θεωρείται ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, οι επιτηδευματίες που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα και δηλώνουν τα εισοδήματά τους στην κατηγορία ελεύθερων επαγγελματιών (έντυπο φορολογίας Ε3), καθώς επίσης και όσοι δηλώνουν εισοδήματα από αγροτικές δραστηριότητες που φορολογούνται αποκλειστικά με βάση το αντικειμενικό σύστημα.

Επιλέξιμα εταιρικά σχήματα είναι εκείνα στα οποία το επιλέξιμο φυσικό πρόσωπο /α συμμετέχει/ ουν με ποσοστό τουλάχιστον 51% στο εταιρικό κεφάλαιο και **η διαχείριση**

της εταιρείας ασκείται αποκλειστικά από ένα ή περισσότερα από τα επιλέξιμα φυσικά πρόσωπα (επιλέξιμοι εταίροι), τα οποία σύμφωνα με τα ανωτέρω πριν τη υποβολή της πρότασης **δεν** ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα.

Για το υπόλοιπο 49% του μετοχικού κεφαλαίου επιτρέπεται:

- η συμμετοχή Εταιρειών Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (Venture Capitals) με ποσοστό μέχρι 25% του μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου..
- η συμμετοχή φυσικών προσώπων και μέχρι ποσοστού 25% του μετοχικού / εταιρικού κεφαλαίου για κάθε διακριτή συμμετοχή έκαστου φυσικού προσώπου, τα οποία ασκούσαν ή ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα (συμμετοχή σε επιχείρηση ως εταίρος) και μετά την 01-01-2010 και μέχρι την υποβολή της πρότασης. Αυτά τα φυσικά πρόσωπα δεν επιτρέπεται να μετέχουν στη διοίκηση της υπό σύσταση εταιρίας.

Με την εξαίρεση των Εταιρειών Παροχής Επιχειρηματικών Κεφαλαίων **δεν επιτρέπεται η συμμετοχή άλλων νομικών προσώπων ως μετόχων / εταίρων στις υπό σύσταση εταιρίες.**

A2) ΝΕΟΣΥΣΤΑΤΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν και οι νεοσύστατες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ ως προσαρμόστηκε με το παράρτημα του κανονισμού 800/2008 της Επιτροπής (Παράρτημα Ι), εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία) καθώς και οι ατομικές επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες κατά το έτος υποβολής της επενδυτικής πρότασης έχουν συσταθεί και κάνει έναρξη δραστηριότητας αλλά δεν έχουν συμπληρώσει μία πλήρη διαχειριστική χρήση. Ελλείψει διαχειριστικών χρήσεων και στοιχείων, οι επιχειρήσεις αυτές αξιολογούνται ως υπό ίδρυση επιχειρήσεις.

Για προτάσεις που υποβάλλονται **εντός του 2011**, οι νεοσύστατες επιχειρήσεις θα πρέπει να έχουν καταστατική έδρα και να δραστηριοποιούνται στον Ελληνικό χώρο. Επίσης θα πρέπει οι επιλέξιμοι εταίροι να είναι φυσικά πρόσωπα με κατ' ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής 51% στο μετοχικό κεφάλαιο και με την ευθύνη της αποκλειστικής διαχείρισης, τα οποία **είναι άνεργα ή μισθωτοί ή ελεύθεροι επαγγελματίες που δεν ασκούσαν επιχειρηματική δραστηριότητα** από την **01-01-2010** μέχρι και την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος (Αντίστοιχα, για προτάσεις που υποβάλλονται εντός του 2012, από την **01-01-2011** μέχρι και την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος και ομοίως για τα υπόλοιπα έτη που θα διαρκέσει το πρόγραμμα).

Για το υπόλοιπο 49% του μετοχικού κεφαλαίου των νεοσύστατων επιχειρήσεων καθώς ισχύουν κατ' αναλογία τα ανωτέρω οριζόμενα για την περίπτωση Α1.

Διευκρινίζεται ότι για τις ανάγκες του προγράμματος (και μόνο) χαρακτηρίζεται ως νεοσύστατη μία επιχείρηση η οποία κατά την υποβολή της πρότασης (ή την προκήρυξη του προγράμματος) έχει ήδη κάνει έναρξη επιτηδεύματος (ατομική επιχείρηση) ή θεώρηση / δημοσίευση καταστατικού και έναρξη οικονομικών

δραστηριοτήτων αλλά δεν έχει ακόμα κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση.

Ανεξάρτητα των υπαρχουσών οικονομικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ως επιλέξιμες θεωρούνται επιχειρηματικές δραστηριότητες (αντικείμενο του Ε/Σ) που εντάσσονται στους οριζόμενους στο Παράρτημα IV κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (ΚΑΔ κατά NACE 2008), εκτός:

- των περιπτώσεων που ρητά αναφέρονται ότι εξαιρούνται στο Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού.
- των επιχειρήσεων ή δραστηριοτήτων που εξαιρούνται, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 – De minimis (Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού).

Σε περίπτωση που η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται ήδη σε επιλέξιμη οικονομική δραστηριότητα (είτε ως κύρια είτε ως δευτερεύουσα) θα πρέπει να κάνει έναρξη νέας δραστηριότητας στη ΔΟΥ, με αντίστοιχη τροποποίηση καταστατικού όπου απαιτείται, που θα αντιστοιχεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ, **πριν την υποβολή της πρότασης ή, το αργότερο, πριν την πρώτη εκταμίευση της επιχορήγησης.**

Οι ατομικές επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής θα πρέπει να κάνουν έναρξη νέας δραστηριότητας στη ΔΟΥ που θα αντιστοιχεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ πριν την υποβολή της πρότασης.

Σε κάθε περίπτωση οι εταιρίες που υποβάλλουν επενδυτική πρόταση με αντικείμενο που αντιστοιχεί σε επιλέξιμη οικονομική δραστηριότητα στα πλαίσια του παρόντος, θα αξιολογηθούν επί του Επενδυτικού Σχεδίου και όπου απαιτείται (π.χ. για τον καθορισμό δεικτών κτλ) επί τη βάση του συνόλου των δραστηριοτήτων και της υποδομής τους.

Και για τις ανωτέρω δύο περιπτώσεις (Α1 και Α2), κάθε φυσικό πρόσωπο ή επιχείρηση, έχει δικαίωμα συμμετοχής με **μία (1) μόνο** πρόταση στο παρόν πρόγραμμα. Σε περίπτωση συμμετοχής **σε περισσότερες από μία προτάσεις** στο Πρόγραμμα, οι προτάσεις στις οποίες αυτό το φυσικό πρόσωπο συμμετέχει, **θα απορρίπτονται όλες, ανεξαρτήτως της συμμετοχής άλλων προσώπων.**

Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης υπάρχει η δυνατότητα νέας υποβολής σε επόμενους κύκλους. ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης και λήψης ενίσχυσης δεν επιτρέπεται η υποβολή νέων προτάσεων (άπαξ ενίσχυση).

Σε κάθε περίπτωση, **η υπό ίδρυση και η νεοσύστατη επιχείρηση θα πρέπει**, το αργότερο μέχρι την **εκταμίευση της πρώτης δόσης** της ενίσχυσης, να πληροί και τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- να ασκεί επιχειρηματική κερδοσκοπική δραστηριότητα (αποκλείονται δηλαδή τα πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα π.χ. σωματεία, σύλλογοι, ΟΤΑ κ.α.),
- να μη βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, να μην αποτελεί προβληματική επιχείρηση, να μην εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση ενίσχυσης .
- να τηρεί βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερη,
- να έχει καταστατική έδρα και η παραγωγική της δραστηριότητα να είναι στην Ελλάδα,

- να είναι εγγεγραμμένη στο αρμόδιο επιμελητήριο (όπου απαιτείται).

Εξαιρούνται και στις δύο ανωτέρω περιπτώσεις (Α1) και (Α2) και **συνεπώς είναι μη επιλέξιμες** οι επιχειρήσεις που αναπτύσσονται ή δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο σύμβασης franchising (δικαιόχρησης).

Β) ΝΕΕΣ ΜΙΚΡΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Δικαίωμα συμμετοχής στο Πρόγραμμα έχουν **νέες** μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ ως προσαρμοστική με το παράρτημα του κανονισμού 800/2008 της Επιτροπής (Παράρτημα Ι), εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία) καθώς και οι ατομικές επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί κερδοσκοπικού χαρακτήρα οι οποίες:

- Για επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται εντός του 2011 θα πρέπει, μέχρι και την 31-12-2010 να έχουν κλείσει από τουλάχιστον μία (1) έως και πέντε (5) πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις και να επιδιώκουν (α) την ανάπτυξη / διάθεση / εμπορευματοποίηση νέων προϊόντων ή υπηρεσιών μη αξιοποιημένης γνώσης / τεχνογνωσίας ή/και, (β) την επέκταση / ριζική διαφοροποίηση των προϊόντων / υπηρεσιών τους ή / και, (γ) την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων και διεργασιών στην παραγωγική διαδικασία / διαδικασία παροχής υπηρεσιών τους, δια μέσου της υλοποίησης και εφαρμογής καινοτόμων ιδεών.
- Για επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται εντός του 2012 θα πρέπει, μέχρι και την 31-12-2011 να έχουν κλείσει από τουλάχιστον μία (1) έως και πέντε (5) πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις και ομοίως για τα υπόλοιπα έτη που θα διαρκέσει το πρόγραμμα.

Για τις ανάγκες του προγράμματος (και μόνο) χαρακτηρίζεται ως νέα, μια επιχείρηση που έχει κλείσει από μία έως και πέντε πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις.

Ανεξάρτητα των υπάρχουσών οικονομικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης, ως επιλέξιμες θεωρούνται επιχειρηματικές δραστηριότητες (αντικείμενο του Ε/Σ) που εντάσσονται στους οριζόμενους στο Παράρτημα IV κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (ΚΑΔ κατά NACE 2008), εκτός:

- των περιπτώσεων που ρητά αναφέρονται ότι εξαιρούνται στο Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού.
- των επιχειρήσεων ή δραστηριοτήτων που εξαιρούνται, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 – De minimis (Παράρτημα IV του παρόντος Οδηγού).

Σε περίπτωση που η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν δραστηριοποιείται ήδη σε επιλέξιμη οικονομική δραστηριότητα (είτε ως κύρια είτε ως δευτερεύουσα) θα πρέπει να κάνει έναρξη νέας δραστηριότητας στη ΔΟΥ, με αντίστοιχη τροποποίηση καταστατικού όπου απαιτείται, που θα αντιστοιχεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ, **πριν την υποβολή της πρότασης ή, το αργότερο, πριν την πρώτη εκταμίευση της επιχορήγησης.**

Οι ατομικές επιχειρήσεις της κατηγορίας αυτής θα πρέπει να κάνουν έναρξη νέας δραστηριότητας στη ΔΟΥ που θα αντιστοιχεί σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ πριν την υποβολή της πρότασης.

Σε κάθε περίπτωση οι εταιρίες που υποβάλλουν επενδυτική πρόταση με αντικείμενο που αντιστοιχεί σε επιλέξιμη οικονομική δραστηριότητα στα πλαίσια του παρόντος, θα αξιολογηθούν επί του Επενδυτικού Σχεδίου και όπου απαιτείται (π.χ. για τον καθορισμό δεικτών κτλ) επί τη βάση του συνόλου των δραστηριοτήτων και της υποδομής τους.

Επίσης δεν αποκλείονται οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν από μεταβίβαση, απορρόφηση ή συγχώνευση, (βλέπε οδηγία 45385/ΕΥΣ7455/14-9-2009 του ΥΠΟΙΟ) ακόμα και στην περίπτωση που οι ενέργειες αυτές έλαβαν χώρα μετά την 1/1/2010.

Για τον έλεγχο των παραπάνω ενεργειών είναι απαραίτητη η προσκόμιση στοιχείων και δικαιολογητικών που αποδεικνύουν τη συνέχιση του φορέα της επένδυσης [καταστατικό επιχείρησης, δημοσίευση ΦΕΚ, βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας και βεβαίωση μεταβολών (όπου υφίσταται) από την οικεία ΔΟΥ] και ότι ο νέος φορέας προήλθε από φορείς που το αργότερο έως την 31-12-2010, ο κάθε ένας εξ αυτών είχε κλείσει τουλάχιστον μία και όχι πάνω από πέντε πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις (ακόμα και αλληλοδιαδόχως ή αθροιστικά). Αντίστοιχα, για επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται εντός του 2012, θα πρέπει μέχρι και την 31-12-2011 να έχουν κλείσει από τουλάχιστον μία (1) έως και πέντε (5) πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις και ομοίως για όσα έτη θα διαρκέσει το πρόγραμμα.

Για την περίπτωση των μετατροπών επιχειρήσεων (αλλαγή εταιρικής μορφής) θα πρέπει κατά τα ανωτέρω να έχει κλεισθεί μία τουλάχιστον πλήρης και όχι πάνω από πέντε (αθροιστικά και αλληλοδιαδόχως) διαχειριστικές χρήσεις.

Για τις ως άνω (Α2) και (Β) περιπτώσεις η επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση θα πρέπει να πληροί και τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Να είναι πολύ μικρή και μικρή επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ ως προσαρμόστηκε με το παράρτημα του κανονισμού 800/2008 της Επιτροπής (Παράρτημα Ι) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία), που απασχολούν στην περίπτωση των μικρών επιχειρήσεων έως 50 άτομα (εκφραζόμενα σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ)) και το όριο του κύκλου εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια EUR, ενώ στην περίπτωση των πολύ μικρών επιχειρήσεων απασχολούν λιγότερο από 10 εργαζόμενους και το όριο του κύκλου εργασιών τους ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR (για τον ορισμό της ΜΜΕ βλ. Παράρτημα Ι του Παρόντος Οδηγού).
- Να μην είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 1 σημεία 9, 10 και 11 των Κατευθυντήριων Γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2004/С/244/02 (για τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης βλ. Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος Οδηγού).

- Να ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα (αποκλείονται δηλαδή τα πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα π.χ. σωματεία, σύλλογοι, ΟΤΑ κ.α.),
- Να μην βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, να μην αποτελεί προβληματική επιχείρηση, να μην εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση ενίσχυσης,
- Να τηρεί βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., και να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερη,
- Να λειτουργεί νομίμως έχοντας στην επωνυμία της εν ισχύ άδεια λειτουργίας για τη δραστηριότητά της ή οποιαδήποτε άλλο έγγραφο για τη νόμιμη λειτουργία της (π.χ. βεβαίωση των αρμοδίων για απαλλαγή ή ότι έχει υποβληθεί πλήρης φάκελλος για την ανανέωση ή της έκδοση νέας αδειάς) όπου αυτό απαιτείται.
- Να δραστηριοποιείται και να έχει καταστατική έδρα στην Ελλάδα,
- Να είναι εγγεγραμμένη στο αρμόδιο επιμελητήριο (όπου απαιτείται).

Επίσης:

- Κάθε επιχείρηση έχει δικαίωμα συμμετοχής σε μία (1) μόνο πρόταση στο παρόν πρόγραμμα. Σε περίπτωση συμμετοχής σε περισσότερες από μία προτάσεις στο Πρόγραμμα, οι προτάσεις στις οποίες η επιχείρηση συμμετέχει, θα απορρίπτονται όλες, ανεξαρτήτως της συμμετοχής άλλων προσώπων ή εταιριών. Σε περίπτωση αρνητικής αξιολόγησης υπάρχει η δυνατότητα νέας υποβολής σε επόμενους κύκλους. ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης και λήψης ενίσχυσης δεν επιτρέπεται η υποβολή νέων προτάσεων (άπαξ ενίσχυση).
- Εξαιρούνται, **(συνεπώς είναι μη επιλέξιμες)** οι επιχειρήσεις που αναπτύσσονται ή δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο σύμβασης franchising (δικαιόχρησης) καθώς επίσης κοινοπραξίες (παρ. 2 του άρθρου 2 του Κ.Β.Σ.) και οι αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες.
- Αποκλείονται τα πρόσωπα και οι δραστηριότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα π.χ. σωματεία, σύλλογοι, ΟΤΑ, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί κ.α.

Υπογραμμίζεται ότι όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν κατ' αντιστοιχία για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες επιχειρήσεων, αθροιστικά απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στο πρόγραμμα. **Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ' αυτών αποτελούν συνθήκη αποκλεισμού της πρότασης.** Συνεπώς η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης της πρότασης η οποία δεν θα αξιολογείται και θα τίθεται στο αρχείο.

6.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Για την περίπτωση (Α) το πρόγραμμα αποσκοπεί στη στήριξη της επιχειρηματικότητας ευκαιρίας από δημιουργικά τμήματα του πληθυσμού υπό την μορφή της δημιουργίας / ίδρυσης επιχειρήσεων, τα οποία επιδιώκουν να μετατρέψουν μία καινοτόμο ιδέα, εμπειρική γνώση ή / και μία κατοχυρωμένη αλλά μη εμπορικά αξιοποιημένη ιδέα / μέθοδο / τεχνογνωσία σε επιχειρηματική καινοτομία.

Για την περίπτωση (B) το πρόγραμμα αποσκοπεί στη στήριξη της επιχειρηματικής ευρηματικότητας και καινοτομίας, κατά κύριο λόγο από επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν εμπειρία από επιστημονική έρευνα, συνεργασία με ερευνητικά ιδρύματα κτλ ή / και δεν διαθέτουν επιστημονικό προσωπικό, ερευνητικές υποδομές κτλ, αλλά διαθέτουν γνώση και εμπειρία στο πεδίο το οποίο δραστηριοποιούνται καθώς καινοτόμες ιδέες οι οποίες μπορούν εν δυνάμει να μετασχηματιστούν σε επιτυχημένα προϊόντα, υπηρεσίες, διαδικασίες κτλ.

Και για τις δύο περιπτώσεις, σημειώνεται ότι η κατοχή καταγεγραμμένης / κατοχυρωμένης γνώσης ή τεχνογνωσίας από τα επιλέξιμα φυσικά πρόσωπα, υπό την μορφή πρωτοτύπων, πατεντών, δημοσιεύσεων, αποτελεσμάτων έρευνας, βιομηχανικών ή πνευματικών δικαιωμάτων κτλ, θα συνεκτιμηθεί θετικά, **αλλά δεν αποτελεί απαραίτητη ή δεσμευτική προϋπόθεση συμμετοχής στο πρόγραμμα.**

Συνεπώς επιδίωξη του προγράμματος είναι η υποβολή Επενδυτικών Σχεδίων (Ε/Σ) ανάπτυξης δραστηριοτήτων υψηλής προστιθέμενης αξίας τα οποία στοχεύουν στην εμπορική αξιοποίηση καινοτόμων / πρωτοτύπων ιδεών και μη αξιοποιημένης γνώσης σε μία ή περισσότερες από τις θεματικές περιοχές οι οποίες αντιστοιχούν σε επιλέξιμο ΚΑΔ σύμφωνα με το Παράρτημα IV του παρόντος.

7 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ

Στο πλαίσιο της Προγράμματος «ΝΕΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ» ενισχύονται έργα προϋπολογισμού ύψους επένδυσης από:

- **€30.000,00 έως €300.000,00 ευρώ** για επενδυτικά σχέδια μεταποιητικού χαρακτήρα καθώς και για τα επενδυτικά σχέδια που δραστηριοποιούνται στους τομείς – κλάδους 36, 37, 38, και 39 (NACE 2008),
- **€20.000,00 έως €200.000,00 ευρώ** για τα επενδυτικά σχέδια που δραστηριοποιούνται σε όλους τους υπόλοιπους επιλέξιμους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων του παρόντος.

8 ΥΨΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ - ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ – ΣΤΟΧΟΙ

8.1 Δημόσια Δαπάνη – Δημόσια Χρηματοδότηση

Το συνολικό ποσοστό ισοδύναμης Δημόσιας Χρηματοδότησης ανέρχεται **στο 50%** για ολόκληρη την επικράτεια για επενδυτικά σχέδια που αφορούν όλες τις επιλέξιμες επενδυτικές δραστηριότητες του παρόντος.

Το υπόλοιπο ποσό πέρα της Δημόσιας Χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού θεωρείται Ιδιωτική Συμμετοχή του έργου. Η Ιδιωτική Συμμετοχή αποδεικνύεται από την εξόφληση των παραστατικών δαπανών. Η Ιδιωτική Συμμετοχή δύναται να αποτελείται από την Ίδια Συμμετοχή ή και Τραπεζικό Δανεισμό. Σε κάθε περίπτωση η Ίδια Συμμετοχή δεν μπορεί να είναι μικρότερη του 25% του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

«ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΕΡΓΟΥ»	
Ιδία Συμμετοχή (τουλάχιστον)	25%
Δημόσια Χρηματοδότηση (κατά περίπτωση)	50%
Τραπεζική Συμμετοχή (μη υποχρεωτική)	Το υπόλοιπο ποσοστό

Ο Δανεισμός (εάν χρησιμοποιηθεί) θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, **εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης**, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού. Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.

Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και παρακολούθησης του προγράμματος. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες τόκων, προμηθειών και λοιπών εξόδων.

8.2 Στόχοι του Προγράμματος

Με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, το έργο θα πρέπει να είναι λειτουργικό και να ικανοποιεί τους στόχους του προγράμματος. Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού **σχεδίου ή το αργότερο 1 χρόνο** μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης, η επιχείρηση θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει την επίτευξη των στόχων που έχει θέσει ως δέσμευσή της με την υποβολή του Επενδυτικού Σχεδίου. Οι στόχοι αυτοί, ορίζονται κατά περίπτωση ως εξής:

- Για την Περίπτωση (Α1) – Φυσικά Πρόσωπα / Υπό σύσταση Επιχειρήσεις και (Α2) – Νεοσύστατες επιχειρήσεις, με σημείο αναφοράς το έτος υποβολής της επενδυτικής πρότασης:
 - ο Προσλήψεις / Απασχόληση (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων) αξιολογούμενης σε ΕΜΕ και τουλάχιστον **ένα** από τα ακόλουθα:
 - ο Εμπορικές Δεσμεύσεις / Πωλήσεις
 - ο Κερδοφορία
 - ο Παρουσία σε νέες αγορές ή / και σε Ευρωπαϊκές και Διεθνείς αγορές.
 - ο Πράσινη Ανάπτυξη
- Για την Περίπτωση (Β) – Επιχειρήσεις με τουλάχιστον μία και έως πέντε πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις και με σημείο αναφοράς το έτος υποβολής της επενδυτικής πρότασης:
 - ο Διατήρηση - Αύξηση απασχόλησης (υποχρεωτικό) αξιολογούμενης σε ΕΜΕ, και τουλάχιστον **δύο** από τα ακόλουθα:
 - ο Αύξηση κύκλου εργασιών / Εμπορικές Δεσμεύσεις / Πωλήσεις
 - ο Αύξηση κερδοφορίας.
 - ο Παρουσία σε νέες αγορές ή / και σε Ευρωπαϊκές και Διεθνείς αγορές.
 - ο Πράσινη Ανάπτυξη
 - ο Ποιοτική αναβάθμιση εταιρικών δομών, προϊόντων υπηρεσιών.

Τα ανωτέρω ελέγχονται και αξιολογούνται σύμφωνα και με τα οριζόμενα στα Κεφ. 14-15-16 και το Παράρτημα XVI του παρόντος.

- Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης της επιχείρησης, θα της δίνεται η δυνατότητα, εφόσον το επιθυμεί, για το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο να περνάει απευθείας στη δεύτερη φάση αξιολόγησης από τη συν - επενδύτρια Τράπεζα, σε δράση του Εθνικού Ταμείου Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ. Α.Ε). .
- Σε αντίθετη περίπτωση (αρνητική αξιολόγηση) η δημόσια επιχορήγηση θα περικόπτεται κατά 10%.

9 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ – ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ & ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

9.1 Κατηγορίες Επιλέξιμων Ενεργειών - Δαπανών

Οι επιλέξιμες δαπάνες καθορίζονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 (ΕΛ L 379/28.12.2006) που αφορά στην εφαρμογή των άρθρων 87 & 88 της συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis aid) και αναφέρονται αποκλειστικά σε πάγια και άυλα στοιχεία επένδυσης καθώς και σε παροχή συμβουλών και άλλες υπηρεσίες και δραστηριότητες τα οποία εξυπηρετούν αποκλειστικά τις επιλέξιμες ενέργειες που αναφέρονται στο κεφ 9 και στο Παράρτημα V του παρόντος.

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών για τον πρώτο κύκλο του προγράμματος ορίζεται η ημερομηνία Προκήρυξης (**24-05-2011**) του παρόντος προγράμματος. Για όλους τους επόμενους κύκλους του προγράμματος ορίζεται η

ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής έκαστου κύκλου όπως αυτή ορίζεται στο Κεφάλαιο 11 του παρόντος.

Ο Πίνακας 1 ακολούθως παρουσιάζει το μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό ανά κατηγορία δαπάνης κατά την υποβολή της πρότασης.

Κατά τη διαμόρφωση του συνολικού προτεινόμενου προϋπολογισμού, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών.

Πίνακας 1: Κατανομή προϋπολογισμού στο Επιχειρηματικό Σχέδιο (Πρόταση)

A/A	Κατηγορία Ενέργειας - Δαπάνης	Μέγιστο επιλέξιμο ποσοστό στον προϋπολογισμό του έργου
1.	Κτιριακά / Διαμόρφωση κτιρίων και χώρων / Ειδικές Εγκαταστάσεις	25%
2.	Μηχανολογικός και Εργαστηριακός Εξοπλισμός	80%
3.	Πληροφορική / τηλεπικοινωνίες	45 %
4.	Κατοχύρωση – Τροποποίηση Πατεντών – Πνευματικής Ιδιοκτησίας / Χρήση και Προστασία δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας / Μεταφορά τεχνογνωσίας	40%
5.	Σχεδιασμός και πιστοποίηση προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών / Πιστοποίηση Διαχειριστικών Συστημάτων	25%
6.	Δαπάνες Τεχνικής / Τεχνολογικής, Επιστημονικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης	<ul style="list-style-type: none"> 20% Για δαπάνες που αντιστοιχούν σε εξειδικευμένες μελέτες και εν γένει στοχευμένες συνεργασίες / συνέργιες παν/κών ιδρυμάτων, ερευνητικών και τεχνολογικών κέντρων, εξειδικευμένων κέντρων ή φορέων τεχνικής – επιστημονικής υποστήριξης, επί τη βάση συμφώνου συνεργασίας κατατεθειμένου στην αρμόδια ΔΟΥ 10% και μέχρι του ποσού των 20.000 € για δαπάνες που αντιστοιχούν σε όλες τις άλλες ενέργειες της κατηγορίας
7.	Δαπάνες προβολής & επικοινωνίας	20%
8.	Ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού και ανθρωπίνων πόρων	20%
9.	Ανάπτυξη Πρωτοτύπων και Τεχνικού Φακέλου	40%
10.	Λειτουργικές Δαπάνες**	5% και μέχρι 12.000,0€

** (Μόνο για τις υπό ίδρυση επιχειρήσεις και τις νεοσύστατες επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει πλήρη διαχειριστική χρήση).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επί ποινή αποκλεισμού, η κατανομή του προϋπολογισμού έκαστης πρότασης στις επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να τηρεί υποχρεωτικά την εξής σχέση:

$$\{(1)+(2)+(3)+ (4) +(5)+(7)\} \geq (50\% * Π/Υ)$$

Τα ανωτέρω ποσοστά, ισχύουν κατά την υποβολή του έργου ενώ κατά την ολοκλήρωση του έργου ως υποχρέωση θεωρείται το εγκεκριμένο ποσό (τηρουμένων των ελάχιστων ορίων προϋπολογισμού όπως ορίζονται στο κεφ. 7 του παρόντος).

Επίσης, τα ποσοστά που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα είναι τα μέγιστα επιλέξιμα ποσοστά για κάθε κατηγορία δαπάνης. Ο εκτελέσιμος προϋπολογισμός σε κάθε κατηγορία δαπάνης μπορεί να είναι μεγαλύτερος υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι το τυχόν υπερβάλλον ποσό θα καλυφθεί με ίδια κεφάλαια.

9.2 Επιλέξιμες ανά Κατηγορία Δαπάνες

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που εμπίπτουν στις ακόλουθες γενικές κατηγορίες:

1. Εξυπηρέτηση κτιριακών αναγκών και διαμόρφωσης κτιρίων και χώρων / Ειδικές εγκαταστάσεις

- Αναγκαίες κατασκευές, διαμορφώσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών (και των βοηθητικών τους) εγκαταστάσεων, οι οποίες συνδέονται άμεσα και εξυπηρετούν το ειδικό σκοπό, το αντικείμενο και τις επιδιώξεις του επενδυτικού σχεδίου και **υπό την προϋπόθεση ότι** οι κτιριακές αυτές εγκαταστάσεις (καθώς και οι βοηθητικές τους) θα χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιούνται για την στέγαση ή/και εγκατάσταση του υπάρχοντος ή **νέου** παραγωγικού και λοιπού εξοπλισμού ή για χώρο μεταφόρτωσης ή προσωρινής αποθήκευσης υλικών/δραστηριοτήτων/αγαθών της επιχείρησης. Δεν επιδοτείται η ανέγερση κτιρίων με εξαίρεση την περίπτωση επένδυσης σε οργανωμένη επιχειρηματική περιοχή (βλ. παρακάτω).
- Διαμόρφωση / διαρρύθμιση παραγωγικών χώρων εργασίας και βελτιώσεις ήδη υπάρχουσών εγκαταστάσεων για τη χρησιμοποίησή τους στην επένδυση.
- Κατασκευή ηλεκτρικών & υδραυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων πυρασφάλειας, κλιματισμού, εξαερισμού, ειδικών εγκαταστάσεων, και λοιπών εγκαταστάσεων που συνδέονται με τους σκοπούς / αντικείμενο της επένδυσης.
- Δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου **υπό τις ίδιες ανωτέρω αναφερόμενες προϋποθέσεις και συνθήκες**. Οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνουν το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για την διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου του κτιρίου, όπως ασφαλτόστρωση, επικάλυψη με πλάκες πεζοδρομίου κλπ.)
- **Μόνο** για περίπτωση επένδυσης σε οργανωμένη επιχειρηματική περιοχή (βλέπε Παράρτημα XIV): Δαπάνες για την **ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων ή την επέκταση/ διαρρύθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων στο νέο χώρο** προκειμένου να καταστούν κατάλληλοι για παραγωγική χρήση (οι δαπάνες αυτής της κατηγορίας περιλαμβάνουν το κόστος έκδοσης αδειών οικοδομής καθώς και το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων ή την επέκταση/ διαρρύθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων, όπως αναγκαίες βάσεις εγκατάστασης μηχανημάτων, χωρίσματα κλπ.

Για τις ανάγκες του παρόντος, στα πλαίσια της εξυπηρέτησης κτιριακών αναγκών περιλαμβάνονται και δαπάνες όπως:

- το κόστος διαφόρων υλικών και εργασιών για την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων ή την επέκταση / διαρρύθμιση των υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων όπως, αναγκαίες βάσεις εγκατάστασης μηχανημάτων, χωρίσματα κλπ.
- Κατασκευή ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, εγκαταστάσεων πυρασφάλειας, κλιματισμού, εξαερισμού και συστημάτων ασφάλειας.
- Δαπάνες για την δημιουργία δικτύων παροχής στο νέο χώρο εγκατάστασης π.χ. ηλεκτρισμού, νερού, αέρος, πυρόσβεσης, φυσικού αερίου καθώς και τις δαπάνες σύνδεσης με τα δίκτυα αυτά.
- Δαπάνες για λοιπές υποστηρικτικές εγκαταστάσεις όπως εγκατάσταση ανελκυστήρων, εγκαταστάσεις θέρμανσης – κλιματισμού κλπ.(κόστος υλικών και εργασιών).

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υλοποίηση των κτιριακών δαπανών είναι η έκδοση οικοδομικής άδειας ή όποιας άλλης μορφής έγκρισης εργασιών (Παράρτημα V) εφόσον απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι :

- Οι δαπάνες για ανέγερση ή/και επέκταση κτιρίου είναι επιλέξιμες μόνο όταν αφορούν ανέγερση ή/και επέκταση κτιρίου σε ΒΕ.ΠΕ. (Παράρτημα XIV)
- Δεν είναι επιλέξιμη η δαπάνη για διαμόρφωση γραφείων (εκτός και αν τεκμηριωμένα αποτελούν τον κύριο παραγωγικό χώρο του επενδυτικού σχεδίου όπως π.χ. σε περιπτώσεις παροχής υπηρεσιών), για αγορά επίπλων (με την εξαίρεση του ορίου που κάτωθι τίθεται στην κατηγορία «10. Λειτουργικές Δαπάνες», και για αγορά οικοπέδων.

Οι δαπάνες για κτιριακά είναι επιλέξιμες εφόσον υπάρχει παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον οκτώ (8) ετών. Η περίοδος της οκταετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Στις περιπτώσεις που η μίσθωση ή η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης δεν έχει συναφθεί κατά την υποβολή της επενδυτικής πρότασης, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι θα προσκομίσει, προκειμένου να λάβει οποιοδήποτε μέρος της επιχορήγησης, (ενδιάμεση καταβολή, προκαταβολή επιχορήγησης, τελική καταβολή), παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα ισχύος τουλάχιστον οκτώ (8) ετών από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Ειδικά για ανέγερση ή/και επέκταση κτιρίου το μισθωτήριο πρέπει να είναι δέκα πέντε (15) έτη από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης.

2. Μηχανολογικός και Εργαστηριακός Εξοπλισμός

Η κατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες αγοράς καινούριου και αμεταχειριστού μηχανολογικού και εργαστηριακού εξοπλισμού ο οποίος αφορά όλα τα στάδια της παραγωγής προϊόντων / παροχής υπηρεσιών. Συγκεκριμένα:

- Κύριος και βοηθητικός μηχανολογικός εξοπλισμός.
- Κύριος και βοηθητικός ψηφιακός / μηχανογραφικός / ηλεκτρονικός εξοπλισμός πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (Hardware). Στο πλαίσιο του προγράμματος δεν

είναι επιλέξιμες δαπάνες για προμήθεια αναλώσιμων υλικών, μικρο-εργαλείων και ανταλλακτικών.

- Εξοπλισμός συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών.
- Εξοπλισμός γραμμικού κωδικοποιητή (barcode), συστήματα αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Εξοπλισμός δημιουργίας δικτύων (Δεν συμπεριλαμβάνονται τέλη ή συνδρομές σύνδεσης στην κατηγορία αυτή).
- Εξοπλισμός μεταφοράς εμπορευμάτων και προϊόντων **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ** εντός της επιχείρησης όπως αναβατόρια, περνοφόρα, κ.λ.π.
- Εξειδικευμένα μεταφορικά και επαγγελματικά οχήματα μεταφοράς προϊόντων ή / και παροχής υπηρεσιών. Οι αντίστοιχες δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο σε περίπτωση που τεκμαίρεται ότι αποτελούν αναπόσπαστο και λειτουργικό τμήμα της καινοτόμου ιδέας και μέχρι ποσοστού **10%** της παρούσας κατηγορίας δαπανών.
- Εξοπλισμός Τηλεδιάσκεψης και οπτικοακουστικά συστήματα παρουσίασης και προβολής προϊόντων / υπηρεσιών.
- Εξοπλισμός μηχανολογικός και εργαστηριακός που αφορά ποιοτικό έλεγχο / διασφάλιση ποιότητας / διασφάλιση συμμόρφωσης με διάφορα πρότυπα.
- Εξοπλισμός προοριζόμενος για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις για την εξυπηρέτηση των αναγκών της επένδυσης.
- *Εξοπλισμός απαραίτητος για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης που σχετίζονται με το θεματικό αντικείμενο της επένδυσης.*
- Εξοπλισμός για την ενσωμάτωση περιβαλλοντικά / ενεργειακά φιλικών τεχνολογιών αυστηρά σχετιζόμενων με το αντικείμενο της επένδυσης. Ο εξοπλισμός για την υποκατάσταση ενεργειακών αναγκών από συμβατικές πηγές ενέργειας δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% του προϋπολογισμού του έργου εκτός και αν συνδέεται άμεσα με το ειδικό αντικείμενο και τον κεντρικό στόχο του επενδυτικού σχεδίου.
- Ειδικότερα, όσον αφορά την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η τυχόν ηλεκτρική ισχύς που θα προκύψει ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του Ε/Σ, θα χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες της επιχείρησης και δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης, όπως αυτό προκύπτει από την ηλεκτρομηχανολογική μελέτη της εγκατάστασης στην οποία θα ενσωματωθεί η εγκατάσταση ΑΠΕ.

Επισημαίνεται ότι:

- Οι δαπάνες προμήθειας εξοπλισμού, περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς αυτού, το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του και το κόστος των απαιτούμενων υλικών και εργασιών για την εγκατάσταση και έναρξη (θέση) σε λειτουργία.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός για να είναι επιλέξιμος θα πρέπει να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή.

- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Με την απόκτηση του εξοπλισμού η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει τον εξοπλισμό αυτό σε θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ βιβλίο παγίων ή αντίστοιχου βιβλίου κατά τα προβλεπόμενα του ΚΒΣ για το είδος της επιχείρησης, και να διατηρήσει τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της (κυριότητα) **τουλάχιστον επί μια τριετία μετά τη λήξη του επιχειρηματικού σχεδίου.**

3. Πληροφορική / Τηλεπικοινωνίες

Εξειδικευμένες και στοχευμένες ενέργειες πληροφορικής / τηλεπικοινωνιών για την υποστήριξη ανταγωνιστικών ηλεκτρονικών εφαρμογών. Μπορεί να συμπεριλαμβάνεται λογισμικό και σχετιζόμενες με αυτό υπηρεσίες. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Προμήθεια λογισμικού και εξοπλισμού φιλοξενίας βασικών εφαρμογών.
- Προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού για την εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων σκοπών της επένδυσης (π.χ CAD (Computer Aided Design), CAM (Computer Aided Manufactory) και CIM (Computer Integrated Manufactory) κτλ).
- Προμήθεια λογισμικού διαχείρισης αποθηκών / πρώτων υλών κτλ
- Προμήθεια λογισμικού για εφαρμογές ηλεκτρονικού επιχειρείν (e-business), περιλαμβανομένων των εφαρμογών ηλεκτρονικού εμπορίου (e-commerce), ηλεκτρονικού καταστήματος – αγορών κτλ
- Πληροφοριακά συστήματα Επιχειρηματικής Ευφυΐας Business Intelligence.
- Πληροφοριακά Συστήματα Υποστήριξης Πελατειακών Σχέσεων και παρακολούθησης λειτουργιών της επιχείρησης (παραγωγή, διοίκηση, λογιστήριο, πωλήσεις, αποθήκες data collection, CRM, ERP, κ.λ.π.).
- Δημιουργία Ιστοσελίδων
- Προμήθεια δικαιωμάτων χρήσης λογισμικού (άδειες χρήσης)
- Εφαρμογές διαδικτυακής προβολής (π.χ. search engine optimization)
- Λογισμικό Ασφάλειας Ηλεκτρονικών Πληροφοριών (Back – up / Data Recovery , script, λογισμικό κρυπτογράφησης , λογισμικό ανίχνευσης και Επεξεργασίας Αστοχιών
- Λογισμικό Ελέγχου Παραγωγής και Ποιοτικού Ελέγχου (Ανά Φάση ή / και για το Σύνολο της Παραγωγής) με ή χωρίς την Χρήση Τεχνολογιών Τηλεματικής.
- Δημιουργία Βάσεων Δεδομένων με Σχεδιαστικά και Κατασκευαστικά Στοιχεία των Παραγόμενων Προϊόντων.

Επισημαίνεται ότι:

- Οι δαπάνες προμήθειας λογισμικού περιλαμβάνουν το κόστος αγοράς, εφαρμογής, παραμετροποίησης, και εκπαίδευσης προσωπικού για την προμήθεια, χρήση και εγκατάσταση του καινούργιου λογισμικού σύμφωνα με τα ανωτέρω. Μπορεί να περιλαμβάνονται:
 - Κόστη υπηρεσιών παρόχου ASP (Application Service Provider) / On – demand Software / software as a Service (SaaS)
 - Κόστη Αδειών χρήσης λογισμικού ή σύμβασης παροχής υπηρεσιών για μέχρι ένα έτος από το χρόνο προμήθειας. Στην αντίστοιχη προσφορά θα

- πρέπει να είναι σαφής ο τρόπος παροχής της άδειας χρήσης λογισμικού ή υπηρεσίας, π.χ. per named/concurrent user, per server, /CPU κ.τ.λ.
- Βασικά κόστη αρχικής προμήθειας λογισμικού
 - Κόστη παραμετροποίησης Λογισμικού / Εφαρμογών που θα προμηθευτεί η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης. Το κόστος αυτό είναι επιλέξιμο από τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του λογισμικού και μέχρι τη χρονική λήξη του Επενδυτικού Σχεδίου ενίσχυσης
 - Κόστος εκπαίδευσης σε συστήματα / εφαρμογές που θα προμηθευτεί η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας δράσης
 - Κόστος συντήρησης του Λογισμικού που θα προμηθευτεί η επιχείρηση στα πλαίσια της παρούσας δράσης. Το κόστος αυτό είναι επιλέξιμο από τη στιγμή θέσης σε λειτουργία του λογισμικού και μέχρι τη χρονική λήξη του Επενδυτικού Σχεδίου ενίσχυσης.
- Οι δαπάνες για την εγκατάσταση, παραμετροποίηση, και συντήρηση του λογισμικού καθώς και το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού είναι επιλέξιμες **μέχρι και 10% του κόστους αγοράς του λογισμικού.**
 - Το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να είναι καινούργιο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος αυτού. Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή μαζί με την απαιτούμενη άδεια χρήσης.
 - **Δεν είναι επιλέξιμες** οι δαπάνες που αφορούν σε ιδιοκατασκευή λογισμικού από την ίδια την επιχείρηση που εγκρίθηκε για χρηματοδότηση.
 - Δεν είναι επιλέξιμη η ανανέωση αγοράς άδειας χρήσης για υπάρχον λογισμικό στην επιχείρηση σε αυτήν την κατηγορία δαπανών.
 - Με την απόκτηση του λογισμικού η επιχείρηση πρέπει να εγγράψει το λογισμικό αυτό σε θεωρημένο από την αρμόδια ΔΟΥ βιβλίο παγίων ή αντίστοιχου βιβλίου κατά τα προβλεπόμενα του ΚΒΣ για το είδος της επιχείρησης, και να διατηρήσει τον εξοπλισμό αυτό στην κατοχή της **τουλάχιστον επί μια ζετία μετά τη λήξη του επιχειρηματικού σχεδίου.**
 - Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα να εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), έκδοση 2.0 σε επίπεδο AA (οι δαπάνες μετατροπής είναι επιλέξιμες).

4. Κατοχύρωση – Τροποποίηση Πατεντών – Πνευματικής Ιδιοκτησίας / Χρήση και Προστασία δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας / Μεταφορά τεχνολογίας.

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, προστασία, μεταφορά και χρήση και εκμετάλλευση της απαιτούμενης τεχνολογίας (π.χ. αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνολογίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, αγορά προτύπων ή αδειών εκμετάλλευσης προτύπων κλπ.), για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Η αποκτούμενη τεχνολογία θα πρέπει να συνδέεται με τη μορφή και τους στόχους του σχεδίου και του προγράμματος και η σχετική αγορά και χρήση αύλων παγίων στοιχείων να είναι απαραίτητη για την εκτέλεση του επενδυτικού σχεδίου.

Η τεχνολογία μπορεί να προέρχεται είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό και για να είναι επιλέξιμη η δαπάνη απαιτούνται τα παραστατικά που αναφέρονται στο Παράρτημα V του παρόντος. Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής οφείλουν να είναι συμβατές και εντός των

ορίων με τα οριζόμενα στον παρόντα οδηγό και στον Καν. 800/2008 (κεφ. 33, 36) της Επιτροπής.

5. Δαπάνες σχεδιασμού και πιστοποίησης προϊόντων / υπηρεσιών / Διαχειριστικών Συστημάτων

Περιλαμβάνονται δαπάνες για τις εξής ενέργειες:

- Σχεδιασμός προϊόντων / συσκευασίας / υπηρεσίας
- Πιστοποίηση προϊόντων, υπηρεσιών, διαδικασιών.
- Πιστοποίηση διαχειριστικών συστημάτων (ποιότητας, υπηρεσιών, περιβαλλοντικής διαχείρισης, ασφάλειας πληροφοριών, εισόδου σε επιλεγμένες αγορές κτλ)
- Πιστοποίηση εν γένει διαχειριστικών συστημάτων στις διοικητικές, οικονομικές και παραγωγικές δραστηριότητες των επιχειρήσεων από πιστοποιημένους φορείς από αναγνωρισμένους οργανισμούς του εξωτερικού ή από το ΕΣΥΔ.
- Δοκιμές, επαληθεύσεις προϊόντων και εξασφάλιση διεθνώς αναγνωρισμένων πιστοποιητικών από πιστοποιημένα εργαστήρια εσωτερικού / εξωτερικού
- Διαδικασίες εξειδικευμένων σημάτων συμμόρφωσης. Πιστοποίηση ή και διαπίστευση όπου απαιτείται για δικαίωμα εισόδου σε συγκεκριμένες αγορές.
- Δημιουργία Βάσεων Δεδομένων με Σχεδιαστικά και Κατασκευαστικά Στοιχεία των Παραγόμενων Προϊόντων

Σε αυτή την κατηγορία δαπανών περιλαμβάνεται το κόστος δοκιμών για την πιστοποίηση προϊόντων σύμφωνα με ελληνικά ή διεθνή πρότυπα.

Για υφιστάμενες επιχειρήσεις (που έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση) είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την λήψη σήματος CE και για κάθε άλλου είδους σήματα υποχρεωτικού χαρακτήρα **μόνο** για προϊόντα και υπηρεσίες που αφορούν το αντικείμενο του Επιχειρηματικού σχεδίου. **Εξαιρούνται** (δεν είναι επιλέξιμα) οι δαπάνες για την λήψη σήματος CE και για κάθε άλλου είδους σήματα υποχρεωτικού χαρακτήρα για τα **ήδη** υφιστάμενα προϊόντα και υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω θα αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες μόνο εάν καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης.

6. Δαπάνες Τεχνικής / Τεχνολογικής, Επιστημονικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης

Περιλαμβάνονται δαπάνες για τις εξής ενέργειες:

- Υποστήριξη και παρακολούθηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Εκπόνηση μελετών και ερευνών σχετικών με το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου.
- Σύνταξη εγχειριδίων για την ανάπτυξη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ποιότητας εφ' όσων καταλήγουν σε πιστοποίηση / διαπίστευση.
- Σύνταξη στρατηγικού – επιχειρησιακού σχεδίου κάλυψης νέων αγορών της επιχείρησης.
- Εξειδικευμένες μελέτες και εν γένει στοχευμένες συνεργασίες / συνέργιες με πανεπιστημιακά ιδρύματα, ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα επί τη βάση συμφώνου συνεργασίας κατατεθειμένου στην αρμόδια ΔΟΥ

Οι επιλέξιμες αμοιβές συμβουλευτικής υποστήριξης ενδεικτικά αναφέρονται σε :

α) Παροχή υπηρεσιών υποστήριξης, οργάνωσης, παρακολούθησης και διοίκησης του επιχειρηματικού σχεδίου σε περίπτωση που θα εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος έως και το ποσό των 3.000,00 €

β) Εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής όπως έρευνες αγοράς, μελέτες benchmarking, οργάνωσης διοίκησης, αναδιοργάνωσης των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμού επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, εκτίμησης επιχειρηματικού κινδύνου (risk analysis), ανάπτυξη σχεδίων μάρκετινγκ (marketing plan), κ.λ.π. .

γ) Σύνταξη εγχειριδίων διαχειριστικών προγραμμάτων (μόνον εφόσον καταλήξει σε πιστοποίηση) για την ανάπτυξη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης ποιότητας (για πρώτη φορά όχι επαναβεβαίωση) (π.χ. πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO της σειράς 9001 του έτους 2008, περιβαλλοντικής διαχείρισης ΕΛΟΤ EN ISO της σειράς 14001 και EMAS, HACCP, ΟΤΟ TEXT, ΕΛΟΤ 1801 υγιεινή και ασφάλεια κ.τ.λ.) έως του ποσού των 10.000,0€ έκαστη.

δ) Συμμετοχή σε διαγωνισμούς

ε) Τεχνική υποστήριξη στην ίδρυση Συμβάσεων συνεργασίας με οίκους του εξωτερικού ή Κοινών Επιχειρήσεων Joint-Ventures (σε σχέση με το επιχειρηματικό σχέδιο).

Επισημαίνεται ότι :

- Οι ανωτέρω δαπάνες / υπηρεσίες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση που δεν συνιστούν διαρκή ή περιοδική δραστηριότητα, ούτε συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, π.χ. για συνήθεις φοροτεχνικές υπηρεσίες, τακτικές, νομικές και διαφημιστικές υπηρεσίες.
- Για υφιστάμενες επιχειρήσεις (που έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση) Δεν είναι επιλέξιμες οι μελέτες πυροπροστασίας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.λ.π. μελετών για την απόκτηση άδειας λειτουργίας ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν καθώς και οι μελέτες επαγγελματικού κινδύνου.
- Για κάθε δαπάνη τεχνικής / συμβουλευτικής υποστήριξης, για να είναι επιλέξιμη, **πρέπει υποχρεωτικά** να υπάρχει σχετική σύμβαση με την επιχείρηση νομίμως θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ, ανεξαρτήτως του κόστους της συμβουλευτικής υπηρεσίας και εγγραφή της δαπάνης στα πάγια της επιχείρησης.
- Για όλες τις δαπάνες και ειδικότερα για τις δαπάνες μελετών, στις προσφορές που θα υποβάλλονται με το επιχειρηματικό σχέδιο υπαγωγής στο πρόγραμμα, θα πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά το περιεχόμενο κάθε πεδίου της μελέτης, ο σκοπός, η μεθοδολογία και η μέθοδος έρευνας (πρωτογενής ή/και δευτερογενής) και τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν.
- Όλες οι δαπάνες θα αξιολογούνται για το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επιχειρηματικό σχέδιο.
- Οι πιθανές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στην συνολική αμοιβή τους.

7. Δαπάνες προβολής & επικοινωνίας

Περιλαμβάνονται δαπάνες για τις εξής ενέργειες:

- Συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις ή Επαγγελματικές Εκθέσεις υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν την προβολή νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η επιχείρηση να συμμετέχει για πρώτη φορά στην έκθεση και να προσκομίσει σχετική βεβαίωση από τον αρμόδιο φορέα διοργάνωσης της έκθεσης.
- Σχεδιασμός και παραγωγή ελληνικού και ξενόγλωσσου έντυπου πληροφοριακού υλικού**.
- Προβολή προϊόντων / υπηρεσιών / διαδικασιών μέσω του διαδικτύου στην ελληνική γλώσσα ή αν γίνεται ξενόγλωσσα για το λανσάρισμα νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές
- Πρόσβαση / προβολή σε ηλεκτρονικές αγορές και σε ηλεκτρονικά μέσα κοινωνικής / επαγγελματικής δικτύωσης και άλλα σύγχρονα μέσα στην ελληνική γλώσσα ή αν γίνεται ξενόγλωσσα για το λανσάρισμα νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές
- Μελέτη για την ανάπτυξη και δημιουργία εταιρικής ταυτότητας.
- Διαφημιστικές καταχωρήσεις υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι οι δαπάνες αυτές γίνονται για πρώτη φορά και αφορούν νέα προϊόντα / υπηρεσίες ή εν γένει προϊόντα / υπηρεσίες σε νέες αγορές
- Ενέργειες In-Store Marketing υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι αφορούν ενέργειες για το λανσάρισμα νέου προϊόντος / υπηρεσίας ή υπάρχοντος προϊόντος / υπηρεσίας σε νέες αγορές.

Στα επιλέξιμα κόστη περιλαμβάνονται:

- Το κόστος ενοικίασης και διαμόρφωσης των περιπτέρων / αιθουσών
- Το κόστος εγγραφής στους καταλόγους της έκθεσης
- Το κόστος μεταφοράς και ασφάλισης εκθεμάτων
- Πρόσληψη Διερμηνέα και Φύλακα περιπτέρου όπου απαιτείται
- Ενοικίαση Υλικών για διακόσμηση ή άλλους σκοπούς εξυπηρέτησης των «εκθεμάτων» και Οπτικοακουστικού εξοπλισμού για τις ανάγκες προβολής (οθόνη plasma, video, T.V.)
- Δημιουργικός σχεδιασμός ξενόγλωσσου μηνύματος προβολής προϊόντων
- Κόστη σύνδεσης σε ειδικούς οργανισμούς και ηλεκτρονικές πηγές παροχής εξειδικευμένων υπηρεσιών.
- Ενοικίαση χώρου (market place) σε μεγάλα portal του εξωτερικού με μεγάλη επισκεψιμότητα στις αγορές – στόχους ή σε χώρους επαγγελματικής ή κοινωνικής δικτύωσης.
- Ενοίκιο κατάλληλης αίθουσας προβολής, απαιτούμενου εξοπλισμού και υλικών διακόσμησης / Σχεδιασμός και παραγωγή κατάλληλου υλικού προβολής
- Αμοιβή εταιρείας δημοσίων σχέσεων για εξασφάλιση επισκεπτών
- Σχεδιασμός και αποστολή προσκλήσεων
- Δαπάνες φιλοξενίας προσκεκλημένων (προσφορά εδεσμάτων –μικροδώρα)
- Αποστολή δειγμάτων για εκδήλωση

- Κατασκευή ή ενοικίαση προωθητικού stand (μη μόνιμη κατασκευή), εφόσον χρειαστεί
- Ενοικίαση εξοπλισμού προβολής
- Αμοιβή προωθήτριας / προωθητριών (σε αριθμό ανάλογο με το μέγεθος των καταστημάτων)
- Δειγματοδιανομή (κόστος παραγωγής και αποστολής δειγμάτων σε ποσότητα που θα τεκμηριώνεται ανάλογα με το εύρος της εκδήλωσης σε συνδυασμό με το είδος, αριθμό και επιφάνεια των καταστημάτων κ.λπ.)
- Παραγωγή και διανομή flyers
- Σχετική διαφημιστική καταχώρηση σε έντυπο καταστημάτων ή και σε άλλο κατάλληλο μέσο.
- Μεταφράσεων κειμένων
- Καταχώριση ή ένθεση ή αφιέρωμα σε εφημερίδα –περιοδικό επαγγελματικό /καταναλωτικό στην αγορά –στόχο

8. Ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού και ανθρωπίνων πόρων

Περιλαμβάνονται δαπάνες μισθοδοσίας (μισθοδοσία και ασφαλιστικές εισφορές) στελέχους / στελεχών υψηλών προσόντων (π.χ. ερευνητές, μηχανικοί, σχεδιαστές και υπεύθυνοι μάρκετινγκ που διαθέτουν πανεπιστημιακό πτυχίο (Α.Ε.Ι.) και τουλάχιστον πενταετή σχετική επαγγελματική πείρα ή / και είναι κάτοχοι Διδακτορικού ή κατ' ελάχιστον εξειδικευμένου Μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών), για 12 έως 18 μήνες από την ημερομηνία πρόσληψης, με ημερομηνία έναρξης επιλέξιμης δαπάνης μετά την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος που θα απασχοληθεί (-ούν) (ενδεικτικά) στους εξής τομείς:

- Μεταφορά τεχνογνωσίας
- Έρευνα και Ανάπτυξη
- Εργαστηριακοί έλεγχοι
- Χειρισμός εξειδικευμένου εργαστηριακού εξοπλισμού
- Διασφάλιση ποιότητας
- Ενσωμάτωση οικο-καινοτόμων διεργασιών
- Άλλοι τομείς απαραίτητοι για την υλοποίηση της επένδυσης με σχετική τεκμηρίωση του επενδυτή

Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις:

- Το προτεινόμενο για πρόσληψη προσωπικό δεν θα πρέπει να έχει απασχοληθεί στην επιχείρηση ή σε άλλη επιχείρηση στην οποία η ίδια συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο του 50% (ή και αντίστροφα) με οποιαδήποτε μορφή απασχόλησης κατά τους τελευταίους 12 μήνες από την υποβολή της πρότασης,
- Η επιχείρηση συνάπτει με τον/την εργαζόμενο/η που θα απασχοληθεί στην επιχείρηση, σχέση εργασίας ορισμένου (ή αορίστου) χρόνου πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, με ελάχιστη διάρκεια σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος (από 12 μήνες και άνω).
- Η επιχείρηση δεν θα πρέπει να προβεί σε απολύσεις προσωπικού αντίστοιχου επιπέδου με αυτό των προσλαμβανόμενων για διάστημα 12 μηνών από την ημερομηνία προκήρυξης του Προγράμματος.

- Σε περίπτωση πρόσληψης μη κοινοτικού αλλοδαπού/ής να εξασφαλίζεται άδεια παραμονής και εργασίας του/της για όσο διάστημα διαρκεί το έργο (εφόσον απαιτείται, ανάλογα με τη χώρα προέλευσης).

9. Ανάπτυξη Πρωτοτύπων, Προτύπων και Τεχνικού Φακέλου

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την ανάπτυξη πρωτοτύπων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά και πιλοτικών σχεδίων στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης. Στην περίπτωση μεταγενέστερης εμπορικής χρήσης σχεδίων επίδειξης ή πιλοτικών σχεδίων, τυχόν έσοδα από τέτοια χρήση θα αφαιρούνται από το επιλέξιμο κόστος.

Οι δαπάνες επίσης αφορούν το σύνολο των άμεσα σχετιζόμενων δαπανών για την ανάπτυξη του τεχνικού φακέλου του προϊόντος / υπηρεσίας, της ανάπτυξης προδιαγραφών και της εν γένει διαδικασίας ανάπτυξης προτύπων (π.χ. εργαστηριακές δοκιμές, αναλύσεις, πιστοποιήσεις, επαληθεύσεις / διακριβώσεις κτλ).

10. Λειτουργικές Δαπάνες

Αυτή η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση των υπό ίδρυση επιχειρήσεων και τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει μία πλήρη διαχειριστική χρήση. Καλύπτει λειτουργικές δαπάνες μόνο για ένα χρόνο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου με κατ' εξαίρεση ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών αυτών (της κατηγορίας αυτής και μόνο) την ημερομηνία **ένταξης** της επενδυτικής πρότασης στις διατάξεις του παρόντος. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται :

- ενοίκια (αυστηρά σχετιζόμενα με την στέγαση / εξυπηρέτηση του «παραγωγικού» χώρου της επένδυσης),
- συνδρομές σε δίκτυα παροχής υπηρεσιών, συνδρομές, χρήσεις λογισμικού ή βάσεων δεδομένων σχετιζόμενες με το αντικείμενο της επένδυσης,
- συνδρομές εξειδικευμένων συνδέσεων δικτύων ή εφαρμογών (όχι ύδρευσης, ηλεκτρισμού, γενικής τηλεφωνίας κτλ).
- συνδρομές συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης,
- έξοδα μετακινήσεων (μετάβασης και διαμονής) για την στήριξη συμμετοχών σε διεθνείς εκθέσεις εξωστρεφούς προσανατολισμού σχετιζόμενες με το αντικείμενο του Ε/Σ,
- επεκτάσεις αναβαθμίσεις και επικαιροποιήσεις υπαρχόντων ιστοτόπων / ιστοσελίδων που εξυπηρετούν / σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης,
- δαπάνες ανανέωσης διαχειριστικών συστημάτων τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης,
- δαπάνες εξοπλισμού γραφείου
- δαπάνες εξοπλισμού αποθηκευτικών χώρων.
- δαπάνες μισθοδοσίας και ασφαλιστικών εισφορών εξειδικευμένου τεχνικού ή/και εργατο – τεχνικού προσωπικού έως και 12 μήνες από την ημερομηνία πρόσληψης.

- Για τις υπό ίδρυση και για τις νεοσύστατες επιχειρήσεις, δαπάνες για μελέτες πυροπροστασίας και περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.λ.π, για την απόκτηση άδειας λειτουργίας ή νόμιμου απαλλακτικού από αυτήν καθώς και οι μελέτες επαγγελματικού κινδύνου.

Στο Παράρτημα V του παρόντος αναλύονται τα βασικότερα παραδοτέα για τον έλεγχο της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επιλέξιμων επενδυτικών σχεδίων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα των ανωτέρω ενεργειών και δαπανών είναι η σύνδεσή τους με τον βασικό ή / και τους δευτερεύοντες στόχους του παρόντος.

9.3 Πρόσθετες επισημάνσεις για τις επιλέξιμες ενέργειες και δαπάνες

Πέρα των ανωτέρω επισημάνσεων, **επιπρόσθετα τονίζεται** ότι :

- Δεν είναι επιλέξιμη η υποβολή πρότασης από κοινοπραξία επιχειρήσεων.
- **Δεν περιλαμβάνεται ΦΠΑ σε καμία κατηγορία δαπανών, καθώς δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη και επιβαρύνει εξ ολοκλήρου την επιχείρηση.**
- Κάθε ενέργεια και δαπάνη θα αξιολογούνται ως προς τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το επιχειρηματικό σχέδιο και το εύλογο του κόστους. Ειδικά για τις δαπάνες Τεχνικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης και τις εν γένει μελέτες οι αξιολογητές θα αξιολογούν το εύλογο του κόστους και βάσει συνάφειας παραδοτέων με το αντικείμενο του Ε/Σ.
- Για τον **πρώτο κύκλο** του Προγράμματος, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται **μετά** την ημερομηνία **προκήρυξης** του παρόντος προγράμματος. Για **όλους τους επόμενους κύκλους** του προγράμματος, για κάθε κύκλο, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται **μετά** την ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής έκαστου κύκλου όπως αυτή ορίζεται στο Κεφάλαιο 11 του παρόντος. Σε περίπτωση έναρξης εργασιών πριν από τις ημερομηνίες αυτές, όπως π.χ. έκδοση παραστατικών (δελτία αποστολής, CMR, τιμολόγια, έκδοση επιταγής, σύναψη ιδιωτικού συμφωνητικού, έκδοση αδείας μικρής κλίμακας, κ.λ.π.), μερική/ολική εξόφληση δαπανών (π.χ. προκαταβολή) οι εν λόγω δαπάνες όπως και **το σύνολο** του επιχειρηματικού σχεδίου **είναι μη επιλέξιμο** για χρηματοδότηση. Στην περίπτωση δε που η επιχείρηση έχει ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα **τότε απεντάσσεται** από αυτό.
- Οι δαπάνες για την ανανέωση ιστοσελίδας δεν είναι επιλέξιμες εκτός και αν εμπίπτουν στην κατηγορία «10. Λειτουργικές Δαπάνες».
- Οι δαπάνες για ανανέωση πιστοποιητικού διαχειριστικού συστήματος και διατήρησης σημάτων συμμόρφωσης δεν είναι επιλέξιμες.
- Οι δαπάνες απόκτησης domain name για την κατασκευή ιστοσελίδας δεν είναι επιλέξιμες εκτός και αν εμπίπτουν στην κατηγορία «10. Λειτουργικές Δαπάνες»..
- Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού ενοίκια και άλλες λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης εκτός από τις οριζόμενες και με τις προϋποθέσεις που ορίζονται ως επιλέξιμες στον παρόντα οδηγό.

- Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες για αγορά οικοπέδων.
- Σχετικά με τις δαπάνες **«Ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού και ανθρωπίνων πόρων»**, βασικός όρος για την επιλεξιμότητα τους είναι η διατήρηση του μέσου όρου (Μ.Ο.) των θέσεων εργασίας των ετών 2010/2011 για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Το υφιστάμενο προσωπικό (και οι μέσοι όροι) υπολογίζεται σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ) από την Οριστική Δήλωση Εκκαθάρισης των ποσών φόρου, τελών χαρτοσήμου και εισφοράς ΟΓΑ που οφείλονται σε εισοδήματα από Μισθωτές Υπηρεσίες (Έντυπο Ε7 και συνημμένη αναλυτική κατάσταση) για τη διαχειριστική χρήση 2010/2011 (οικονομικό έτος 2011/2012) και από τις θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας. Ο έλεγχος διατήρησης του προσωπικού θα γίνεται σε ΕΜΕ τόσο κατά το μήνα ολοκλήρωσης του έργου, όσο και τον αντίστοιχο μήνα ένα έτος μετά την ολοκλήρωση του έργου. Για τον έλεγχο θα χρησιμοποιούνται οι Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ), οι θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας, το έντυπο Ε7 ή/και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό απαιτείται για τον υπολογισμό του προσωπικού. Επισημαίνεται ότι οι εργαζόμενοι που το κόστος τους επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ λαμβάνονται υπόψη στην διατήρηση της απασχόλησης. Δεν ισχύει το ίδιο για τους εργαζόμενους οι οποίοι κάνουν την πρακτική τους άσκηση (π.χ. φοιτητές). Οι ανωτέρω ημερομηνίες προσαρμόζονται ανάλογα με το έτος υποβολής της επενδυτικής πρότασης.
- Σε περίπτωση παράβασης του ανωτέρω όρου, δηλαδή είτε της μη διατήρησης του νέο-προσληφθέντος εξειδικευμένου προσωπικού είτε της γενικής μείωσης προσωπικού, το ποσό της επιχορήγησης που αναλογεί στις δαπάνες εξειδικευμένου προσωπικού θα επιστέφεται προσαυξημένο (ως ποινή) κατά 3% της επιχορήγησης.
- Οι επιχειρήσεις πρέπει να εγγράψουν τα πάγια στοιχεία της επένδυσής τους στο βιβλίο-μητρώο παγίων στις περιπτώσεις που απαιτείται (κατά τα προβλεπόμενα και από τον ΚΒΣ).
- Στο πλαίσιο του προγράμματος **δεν** είναι επιλέξιμη η χρήση του Leasing ή του χρησιδανεισμού για την αγορά των παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης.

9.4 Εξόφληση Δαπανών

«Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να ακολουθεί τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20 του Ν.3842/2010 (ΦΕΚ 58Α/23.04.2010) και μπορεί να γίνει ως ακολούθως :

1. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας κάτω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ (με ΦΠΑ), εξοφλούνται απευθείας στον προμηθευτή με μετρητά ή επιταγές της επιχείρησης ή μέσω τραπεζικών λογαριασμών (όπου θα αποδεικνύεται η εξόφλησή τους και μέσω του λογαριασμού όψεως της εταιρείας).

2. Φορολογικά στοιχεία αξίας ή λοιπά έγγραφα που εκδίδονται ή συντάσσονται αντί φορολογικών στοιχείων, συνολικής αξίας άνω των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ (με ΦΠΑ), τα οποία εκδίδονται για συναλλαγές μεταξύ επιτηδευματιών εξοφλούνται μέσω επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών του εκδότη-πωλητή αγαθών ή υπηρεσιών και του λήπτη των αντίστοιχων στοιχείων ή επιταγών που εξοφλούνται μέσω των ιδίων λογαριασμών. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης καθώς και του προμηθευτή αυτής ή/και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της Ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του εξοφλούμενου παραστατικού, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση

της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.

- Είναι δυνατή και η χρήση ηλεκτρονικών τραπεζικών συναλλαγών (π.χ. ηλεκτρονική κατάθεση) για τις εξοφλήσεις των παραστατικών αρκεί να προσκομιστεί σφραγισμένο από την Τράπεζα έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) (δύναται να ζητούνται και τα αντίγραφα της ηλεκτρονικής συναλλαγής σφραγισμένα από την Τράπεζα) και συναφή με τις ως άνω τραπεζικές συναλλαγές αποδεικτικά στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι :

- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή της παραπάνω υποχρέωσης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία τρόπου εξόφλησης δαπανών).
- Για τους ανωτέρω τρόπους εξόφλησης δαπανών απαιτούνται οι αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης.

Επιπρόσθετα επισημαίνονται τα κάτωθι :

- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση δαπανών με επιταγές τρίτων.
- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να εξοφληθεί πριν από την υποβολή του αιτήματος ολοκλήρωσης της επένδυσης.
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου.
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των μετόχων της επιχείρησης.
- Για τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) και δυσκολεύουν την απόφαση για την επιλεξιμότητα τους μπορεί να ζητηθεί η μετάφραση τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα.
- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα (όπως αναφέρονται στο Παράρτημα V), το απαιτούμενο προτιμολόγιο (Proforma Invoice) και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα. Δηλαδή:
 - Εντολή έκδοσης εντάλματος/γραμμάτιο είσπραξης όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού
 - Swift όπου να αναγράφεται ο δικαιούχος καθώς και ο αριθμός του εξοφλούμενου παραστατικού.
- Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές Αξιολόγησης μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης αλλά και σε μεταγενέστερα στάδια της υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να ελέγχουν τα

στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες ή οι Επιτροπές Αξιολόγησης μπορεί να ζητούν από τον δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές Αξιολόγησης κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το ΤΕΕ που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Οι ΕΦΔ έχουν το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

- Προκειμένου για αγορά καινούριου, συγχρόνου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου η καθαρή αξία αγοράς υπερβαίνει τις **70.000** ευρώ για κάθε μηχάνημα ή λοιπό εξοπλισμό, χορήγηση της ενίσχυσης γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η αγορά του από τον φορέα της επένδυσης πραγματοποιείται απευθείας από τον κατασκευαστικό οίκο. Σε περίπτωση δε που η αγορά του πραγματοποιείται από άλλη επιχείρηση, η χορήγηση της ενίσχυσης γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά αγοράς του συνοδεύονται σε κάθε περίπτωση:
 - από επικυρωμένο αντίγραφο των παραστατικών πώλησης του συγκεκριμένου μηχανήματος ή λοιπού εξοπλισμού από τον κατασκευαστικό οίκο προς τον προμηθευτή του φορέα της επένδυσης και
 - από βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου ότι ο συγκεκριμένος προμηθευτής αποτελεί νόμιμο αντιπρόσωπο του και ότι ο συγκεκριμένος εξοπλισμός είναι καινούργιος.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα σχετικά παραστατικά εξοφλούνται σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) και τις οδηγίες της Αρχής Πληρωμής του ΕΣΠΑ 2007- 2013.

10 ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Η διάρκεια υλοποίησης των εγκεκριμένων έργων ορίζεται σε **18** μήνες από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης της επιχείρησης, με δυνατότητα εξάμηνης (6) παράτασης, εφόσον το αίτημα υποβληθεί πριν την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου.

11 ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η επενδυτική πρόταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά με το «Έντυπο Υποβολής», το οποίο παράγεται κατά τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής από το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων που παρέχει το ΥΠΟΙΑΝ.

Η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής είναι υποχρεωτική. Υπενθυμίζεται ότι προτάσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται ενώ κατά την παραλαβή των προτάσεων θα ελέγχεται η υποχρέωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Για την ηλεκτρονική υποβολή, κάθε ενδιαφερόμενος θα πρέπει να επισκεφθεί τους σχετικούς δικτυακούς τόπους και να λάβει αναλυτική ενημέρωση και οδηγίες αναφορικά με τη διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής της πρότασής του.

Σε τυχόν διαφορές που διαπιστωθούν στο περιεχόμενο μεταξύ της ηλεκτρονικής υποβολής και της έντυπης υποβολής της πρότασης υπερισχύει το περιεχόμενο της ηλεκτρονικής υποβολής.

Πληροφοριακό υλικό, το έντυπο υποβολής όπως και τα έντυπα της πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρίσκουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- του ΥΠΟΙΑΝ (www.ypoian.gr),
- της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας (www.ggb.gr)
- της ΕΥΔ/ΕΠΑΕ (www.antagonistikotita.gr),
- του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr)
- (www.espa.gr, www.ependyseis.gr/mis)
- των εταιρών του ΕΦΕΠΑΕ και των συνεργαζόμενων με τον ΕΦΕΠΑΕ Τραπεζικών Ιδρυμάτων και Φορέων (Βλέπε Παράρτημα VIII).

Προσοχή: Οι προτάσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά **ΜΟΝΟ** μέσω του δικτυακού τόπου (ιστοσελίδα), www.ependyseis.gr, www.ependyseis.gr/mis στην οποία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εισέρχονται και μέσω συνδέσμων των ανωτέρω αναφερόμενων ιστοσελίδων.

Οι προτάσεις υποβάλλονται σε ετήσια βάση και σε συγκεκριμένη περίοδο υποβολής μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού (Δημόσιας Δαπάνης).

Ως προθεσμία ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων για κάθε κύκλο υποβολής ορίζεται η 14^η ώρα της ημέρας που έχει καθοριστεί ως καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής εκάστου έτους (κύκλου), είτε με την προκήρυξη του προγράμματος είτε δια του παρόντος.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων εκάστου κύκλου, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή προτάσεων για τον κύκλο αυτό.

Επίσης, δεν είναι δυνατόν να υποβάλλονται προτάσεις κατά την διάρκεια των περιόδων που διαρκεί η αξιολόγηση και η υπαγωγή των προτάσεων που έχουν ήδη υποβληθεί.

Για τον πρώτο χρόνο / κύκλο υποβολής, με την προκήρυξη του Προγράμματος ορίζεται η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων. Μετά την ολοκλήρωση της πρώτης περιόδου υποβολής, και για κάθε έτος (κύκλος του προγράμματος), η ετήσια περίοδος υποβολής / αξιολόγησης ορίζεται ως εξής:

- **Ετήσια περίοδος (ηλεκτρονικής) υποβολής:** : από την 07^η Μαΐου (έναρξη) έως και 30^η Ιουνίου εκάστου έτους (1,5 μήνες).
- **Ετήσια περίοδος Αξιολόγησης:** από 1^η Ιουλίου έως και την 30^η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους (3 μήνες).

Σε περίπτωση που οι ανωτέρω ημερομηνίες είναι αργίες, οι καταληκτικές ημερομηνίες παρατείνονται μέχρι και την πρώτη εργάσιμη ημέρα.

Δεκτές γίνονται οι προτάσεις που υποβάλλονται μόνο κατά την περίοδο υποβολής έκαστου κύκλου. Κατά τις περιόδους αξιολόγησης ΔΕΝ θα γίνεται δεκτή η υποβολή προτάσεων.

Προτάσεις που θα υποβάλλονται για όσο διάστημα διαρκούν οι αξιολογήσεις των προτάσεων και οι αντίστοιχες υπαγωγές ή εν γένει εκτός των ανωτέρω οριζόμενων περιόδων υποβολής, δε θα γίνονται αποδεκτές (κλειστό το σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής).

Μετά τη λήξη κάθε κύκλου αξιολόγησης η ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ θα ανακοινώνει τον εναπομείναντα διαθέσιμο προϋπολογισμό (Δημόσια Δαπάνη) ανά περιφέρεια. Με ανακοίνωση του ΥΠΟΙΑΝ θα καθορίζεται και η τελική και καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα.

Για κάθε περίοδο υποβολής η αξιολόγηση είναι συγκριτική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. 13 του παρόντος.

Οι προτάσεις που θα αξιολογηθούν θα είναι αυτές οι οποίες έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά και για τις οποίες έχουν αποσταλεί στα μέρη υποβολής ο φυσικός φάκελος και τα δικαιολογητικά. Στο φυσικό φάκελο, τόσο το έντυπο αίτησης, όσο και το έντυπο υποβολής της πρότασης υπογράφονται και σφραγίζονται από νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης.

Οι Προτάσεις (Φάκελοι Υποψηφιότητας) πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθούν και σε έντυπη μορφή (ένα αντίγραφο), το αργότερο σε επτά (7) ημέρες (ημερολογιακές) μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων, σε έναν από τους εταίρους του ΕΦΕΠΑΕ ανάλογα με τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, με βάση την περιφερειακή αρμοδιότητά του καθένα καθώς και στα συνεργαζόμενα με τον ΕΦΕΠΑΕ Τραπεζικά Ιδρύματα και Αναπτυξιακούς Φορείς (Βλέπε Παράρτημα VIII του Οδηγού).

Εναλλακτικά, μπορούν να αποσταλούν ταχυδρομικά στον περιφερειακά αρμόδιο εταίρο του ΕΦΕΠΑΕ (ή στα αντίστοιχα συνεργαζόμενα με τον ΕΦΕΠΑΕ Τραπεζικά Ιδρύματα και Αναπτυξιακούς Φορείς) με συστημένη επιστολή ή με ταχυμεταφορά το αργότερο σε επτά (7) ημέρες (ημερολογιακές) μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων.

Σε περίπτωση **που** οι ανωτέρω ημερομηνίες είναι αργίες, οι καταληκτικές ημερομηνίες παρατείνονται μέχρι και την πρώτη εργάσιμη ημέρα.

Επισημαίνεται ότι ο φάκελλος υποψηφιότητας **υποχρεωτικά** θα υποβληθεί στο σημείο που έχει επιλεγεί από τον επενδυτή κατά την ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης.

Ο φάκελος υποψηφιότητας θα πρέπει να περιλαμβάνει την πρόταση και **πλήρως συμπληρωμένα** τα απαιτούμενα δικαιολογητικά με τη σειρά που περιγράφονται στο Κεφάλαιο 12 - Απαιτούμενα Δικαιολογητικά.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία παραλαβής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει:

- Η ηλεκτρονική παραλαβή του Εντύπου Υποβολής να ολοκληρωθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα ηλεκτρονικής υποβολής προτάσεων.

- Να έχει πραγματοποιηθεί η υποβολή/αποστολή του Φακέλου υποψηφιότητας, μέσα στα χρονικά περιθώρια που ορίζονται.

Στην περίπτωση υποβολής δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο κεντρικό πρωτόκολλο των κατά τόπους εταιρών του ΕΦΕΠΑΕ. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Στην περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ-συστημένη αποστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής. Αντίστοιχα, οι Προτάσεις που θα αποσταλούν μετά την παραπάνω ημερομηνία θεωρούνται εκπρόθεσμες και δεν αξιολογούνται. Ο ενδιαφερόμενος ενημερώνεται εγγράφως με σχετική επιστολή από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Στην περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

**ΦΑΚΕΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

«Νέα – Καινοτομική Επιχειρηματικότητα»

Επωνυμία Επιχείρησης «.....»

ΑΦΜ «.....»

Κωδικός Πρότασης⁽¹⁾ : «.....»

Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής «.....»

(1) Είναι ο κωδικός που θα παραχθεί κατά την ηλεκτρονική παραλαβή του Εντύπου Υποβολής.

Με την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής και φυσικής υποβολής φακέλων, αρχίζει άμεσα από τον ΕΦΕΠΑΕ η διαδικασία ελέγχου των δικαιολογητικών.

Σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείψεων, οι δυνητικοί δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά από τον ΕΦΕΠΑΕ, οι οποίοι οφείλουν εντός 7 (επτά) ημερολογιακών ημερών από την λήψη της επιστολής να προσκομίσουν είτε αυτοπροσώπως είτε ταχυδρομικά (σφραγίδα ταχυδρομείου) τα σχετικά δικαιολογητικά.

Η διαδικασία ελέγχου δικαιολογητικών οφείλει να ολοκληρωθεί εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την καταληκτική ημερομηνία λήξης της φυσικής υποβολής φακέλων.

12 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Α) Φυσικά Πρόσωπα – Υπό ίδρυση επιχειρήσεις – Νεοσύστατες Επιχειρήσεις (χωρίς κλεισμένη μία πλήρη διαχειριστική χρήση).

Α/Α	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
1	Έντυπο υποβολής – αίτηση συμμετοχής (επενδυτικό σχέδιο) με υπογραφή από τους υπεύθυνους του έργου ή τον Νόμιμο Εκπρόσωπο της επιχείρησης και σφραγίδα αυτής
2	Φωτοαντίγραφο και των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου κάθε συμμετέχοντος δικαιούχου και κάθε μετόχου.
3	Αντίγραφο του θεωρημένου Ε1 του πιο πρόσφατου διαχειριστικού έτους που έχει υποβληθεί για κάθε εταίρο/μέτοχο ξεχωριστά ή υπεύθυνη δήλωση του εταίρου/μετόχου που δεν έχει Ε1, ότι δεν έχει υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης.
4	Σε περίπτωση που υπάρχουν συμμετέχοντες μέτοχοι / δικαιούχοι οι οποίοι ασκούν ήδη επιχειρηματική δραστηριότητα, υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 το Ν.1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής (μία για κάθε ένα φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στην πρόταση και ασκεί ήδη επιχειρηματική δραστηριότητα) όπου θα αναφέρονται τα στοιχεία της επιχείρησης (-σεων) που συμμετέχουν (ακόμα και ατομική επιχείρηση) και τα ποσοστά συμμετοχής τους. Θα προσκομίζονται συνημμένα οι ισολογισμοί, τα Ε3 και Ε7 των επιχειρήσεων αυτών.
5	Για όπου απαιτείται (νεοσύστατες επιχειρήσεις), καταστατικό σύστασης εταιρείας νομίμως συντεταγμένο ενώπιον Συμβολαιογράφου, στο οποίο θα ορίζεται ρητά ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος της εταιρείας ή βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας / εργασιών ή κωδικοποιημένο καταστατικό ή βεβαίωση εγγραφής σε αρμόδιο επιμελητήριο και λειτουργίας.
6	Βεβαίωση χρήσης γης για την προβλεπόμενη θέση εγκατάστασης ή άδεια λειτουργίας εάν έχει εκδοθεί.
7	Προσφορές / Προτιμολόγια με αναλυτική περιγραφή δαπανών ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα για όλες τις δαπάνες και prospectus για τον εξοπλισμό. Για τις δαπάνες των εγκαταστάσεων, των λοιπών δαπανών και των πάσης φύσεως κτιριακών εργασιών και ιδιοκατασκευών αρκεί η υποβολή τεκμηριωμένου προϋπολογισμού και προσφορών ανά περίπτωση. Οι σχετικές προσφορές θα πρέπει να έχουν ληφθεί εντός τριμήνου πριν την υποβολή της επενδυτικής πρότασης.
8	Βεβαιώσεις / τεκμηρίωση για τα προσόντα των υποψήφιων δικαιούχων / υπεύθυνων έργου
9	Κωδικοποιημένη Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 το Ν.1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής (μία για κάθε ένα φυσικό πρόσωπο που συμμετέχει στην πρόταση) στις οποίες θα αναφέρονται στοιχεία απαραίτητα για την υλοποίηση του προγράμματος.
10	Κωδικοποιημένη Δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό De Minimis και ειδικό Έντυπο δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τον χαρακτηρισμό της επιχείρησης ως Μικρή ή πολύ Μικρή βάσει του ορισμού της ΕΕ (συμπεριλαμβάνεται συμπληρωμένο ειδικό έντυπο – υπεύθυνη δήλωση ελέγχου ανεξάρτητης / συνδεδεμένης / συνεργαζόμενης επιχείρησης) και παροχή ειδικών στοιχείων ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.
11	Για την περίπτωση των νεοσύστατων επιχειρήσεων, στοιχεία των εταίρων / μετόχων του φορέα της επένδυσης. Σε περίπτωση συμμετοχής εταιρειών παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και μέχρι ποσοστού 25% του μετοχικού/ εταιρικού κεφαλαίου απαιτείται η προσκόμιση καταστατικού, δήλωση συμμετοχής στο εταιρικό σχήμα και συμφωνίας με όλα τα στοιχεία του φακέλου της πρότασης.
12	Τεκμηρίωση Επιχειρηματικού Σχεδίου (Κριτήρια Αξιολόγησης) (σε φωτοαντίγραφο). Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο επενδυτής μπορεί, κατά την κρίση του, να υποβάλει πρόσθετα στοιχεία, σε ειδικό «υποφάκελο τεκμηρίωσης», σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα

Β) Επιχειρήσεις που έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση:

Α/Α	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
1	Έντυπο υποβολής – αίτηση συμμετοχής (επενδυτικό σχέδιο) με υπογραφή από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο της επιχείρησης και σφραγίδα αυτής.
2	Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης για τα ημερολογιακά έτη (χρήση), 2008, 2009, 2010 (οικονομικά έτη, 2009, 2010, 2011) για όσες επιχειρήσεις έχουν κλείσει τριετία. Για αυτές που έχουν κλείσει διετία ή ένα πλήρες έτος η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα. Σε περιπτώσεις υπερδωδεκάμηνης χρήσης συνίσταται να υπάρχει σε πίνακα και διαχωρισμός ανά έτος των στοιχείων του κύκλου εργασιών και των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων με κατάθεση των σχετικών αθροιστικών ισοζυγίων.
3	Φορολογικές δηλώσεις και αναλυτικά στοιχεία φορολογίας Ε3, Ε5 (ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης), Φ01 (μόνο για τις Α.Ε) για τα ημερολογιακά έτη (χρήση) 2008, 2009, 2010 (οικονομικά έτη, 2009, 2010, 2011). Για αυτές που έχουν κλείσει διετία ή ένα πλήρες έτος η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα. Σε περιπτώσεις υπερδωδεκάμηνης χρήσης συνίσταται να υπάρχει σε πίνακα και διαχωρισμός ανά έτος των στοιχείων του κύκλου εργασιών και των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων με κατάθεση των σχετικών αθροιστικών ισοζυγίων.
4	Αντίγραφο τελευταίου καταστατικού επιχείρησης με τις τροποποιήσεις του (για τις ατομικές επιχειρήσεις με βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος με τις τροποποιήσεις της). Βεβαίωση έναρξης δραστηριότητας / εργασιών και βεβαίωση εγγραφής σε αρμόδιο επιμελητήριο, όπου απαιτείται).
5	Εκκαθαριστικές ΦΠΑ για τα ημερολογιακά έτη (χρήση) 2008, 2009, 2010 (οικονομικά έτη 2009, 2010, 2011) ή αντίστοιχη προσαρμογή για διετία ή ένα έτος λειτουργίας.
6	Θεωρημένες καταστάσεις από την Επιθεώρηση Εργασίας για το προσωπικό που αναφέρεται στα Έντυπα Ε7. Οριστική Δήλωση Εκκαθάρισης των ποσών φόρου, τελών χαρτοσήμου και εισφοράς ΟΓΑ που οφείλονται σε εισοδήματα από Μισθωτές Υπηρεσίες (Έντυπο Ε7 και συνημμένη αναλυτική κατάσταση), που υποβάλλεται υποχρεωτικά μία φορά το χρόνο, για τα ημερολογιακά έτη (χρήση), 2008, 2009, 2010 ή αντίστοιχη προσαρμογή για διετία ή ένα έτος λειτουργίας.
7	Όπου απαιτείται: Δήλωση μεταβολής εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. η οποία θα περιλαμβάνει μόνο την αντιστοίχιση των παλαιών κωδικών δραστηριότητας με τους νέους (δηλαδή από Κ.Α.Δ. 97 σε Κ.Α.Δ. 08) χωρίς να δηλώνεται σε αυτή καμία άλλη μεταβολή των στοιχείων μητρώου του υπόχρεου.
8	Άδεια λειτουργίας της επιχείρησης ή νόμιμη απαλλαγή εξ' αυτής. Στην περίπτωση που η άδεια λειτουργίας έχει λήξει χρονικά, θα προσκομίζεται βεβαίωση από την αρμόδια υπηρεσία ότι έχει υποβληθεί πλήρης φάκελος για την ανανέωσή της.
9	Στοιχεία των εταίρων / μετόχων του φορέα της επένδυσης. Σε περίπτωση συμμετοχής εταιρειών παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και μέχρι ποσοστού 25% του μετοχικού/ εταιρικού κεφαλαίου απαιτείται η προσκόμιση καταστατικού, δήλωση συμμετοχής στο εταιρικό σχήμα και συμφωνίας με όλα τα στοιχεία του φακέλου της πρότασης.
10	Προσφορές / Προτιμολόγια με αναλυτική περιγραφή δαπανών ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα. Οι σχετικές προσφορές θα πρέπει να έχουν ληφθεί εντός τριμήνου πριν την υποβολή της επενδυτικής πρότασης.
11	Κωδικοποιημένη Δήλωση συμμόρφωσης με τον κανονισμό De Minimis και ειδικό Έντυπο δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τον χαρακτηρισμό της επιχείρησης ως Μικρή ή πολύ Μικρή βάσει του ορισμού της ΕΕ (συμπεριλαμβάνεται συμπληρωμένο ειδικό έντυπο – υπεύθυνη δήλωση ελέγχου ανεξάρτητης / συνδεδεμένης / συνεργαζόμενης επιχείρησης) καθώς και παροχή ειδικών στοιχείων ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.

12	Κωδικοποιημένες Υπεύθυνες Δηλώσεις του άρθρου 8 το Ν.1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής του νομίμου εκπροσώπου στις οποίες θα αναφέρονται στοιχεία απαραίτητα για την υλοποίηση του προγράμματος
13	Τεκμηρίωση Επιχειρηματικού Σχεδίου (Κριτήρια Αξιολόγησης) (σε φωτοαντίγραφο). Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο επενδυτής μπορεί, κατά την κρίση του, να υποβάλει πρόσθετα στοιχεία , σε ειδικό «υποφάκελο τεκμηρίωσης», σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα

Για όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, επισημαίνεται ότι :

- Οι προσφορές για τον εξοπλισμό/λογισμικό πρέπει να είναι αναλυτικές με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά των μηχανημάτων/λογισμικών συνοδευόμενες από τα σχετικά prospectus.
- Οι προσφορές για την τεχνογνωσία που θα αποκτηθεί θα πρέπει να είναι αναλυτικές.
- Οι προσφορές για την εκπόνηση μελετών (όπως περιγράφονται στην ενότητα των επιλέξιμων ενεργειών και δαπανών) από συμβούλους θα πρέπει υποχρεωτικά να περιλαμβάνουν: ανάλυση κόστους, μεθοδολογία, σκοπό και τεκμηρίωση σκοπιμότητας μελέτης, ανάλυση περιεχομένου και πεδίων που θα εξεταστούν από την εν λόγω μελέτη, είδος έρευνας (πρωτογενή ή/και δευτερογενή) και επιστημονικά εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν.
- Οι προσφορές για την εκπόνηση μελέτης για την απόκτηση διαχειριστικών συστημάτων και σημάτων συμμόρφωσης θα πρέπει να περιέχουν πλήρη μεθοδολογία, ανάλυση κόστους και σχετικά περιεχόμενα της μελέτης **και να καταλήγουν σε απόκτηση πιστοποιητικού / πιστοποίησης.**
- Οι προσφορές από τους φορείς πιστοποίησης διαχειριστικών συστημάτων θα πρέπει να είναι σαφείς ως προς το σύστημα και το σήμα συμμόρφωσης που θα πιστοποιηθεί και ως προς την ανάλυση του κόστους τους και να είναι αποδεδειγμένα από αναγνωρισμένους διαπιστευμένους φορείς.
- Σε περίπτωση συμμετοχής εταιρειών παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και μέχρι ποσοστού 25% του μετοχικού/ εταιρικού κεφαλαίου απαιτείται η προσκόμιση καταστατικού, δήλωση συμμετοχής στο εταιρικό σχήμα και συμφωνίας με όλα τα στοιχεία του φακέλου της πρότασης.

Σημείωση 1: Στο δικαιολογητικό 4 της περίπτωση (Α) και 11 της περίπτωσης (Β), στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα τον ορισμό των ΜΜΕ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι και ΙΙ του Κανονισμού 800/2008 της Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 θα προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία (Ε3, Ε5, Ε7, ισολογισμοί, καταστατικά) για το σύνολο των επιχειρήσεων που είναι συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την επιχείρηση που υπέβαλλε το επιχειρηματικό σχέδιο-πρόταση για χρηματοδότηση στο παρόν πρόγραμμα μαζί με τη σχετική ΥΔ που προβλέπεται στον κανονισμό 800/2008 της Ε.Ε (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι και ΙΙ).

Σημείωση 2 : Στη περίπτωση που από το δικαιολογητικό 9 της περίπτωση (Α) και 12 της περίπτωσης (Β) ανωτέρω προκύπτει ότι η επιχείρηση ανήκει σε οικισμό ΟΠΑΑΧ τότε η εξέταση θα προχωρά στο κλαδικό κριτήριο και στο κριτήριο του προϋπολογισμού (βλέπε Παράρτημα VI του Οδηγού).

Επίσης, για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο επενδυτής μπορεί, κατά την κρίση του, να υποβάλει **πρόσθετα στοιχεία**, σε ειδικό «υποφάκελο τεκμηρίωσης», σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ο Πιστοποιητικό συστήματος διαχείρισης ποιότητας π.χ. ISO, EMAS (εφόσον υπάρχει)
- ο Οργανόγραμμα επιχείρησης
- ο Βεβαιώσεις για τα προσόντα (έτη εργασιακής εμπειρίας, εκπαίδευση, κατάρτιση) των μετόχων ή των εργαζομένων της επιχείρησης. Γίνονται δεκτά άδεια άσκησης επαγγέλματος, ένσημα ή βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα, βεβαιώσεις των τυχόν εργοδοτών θεωρημένες από τις οικείες επιθεωρήσεις εργασίας για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης, πτυχία σπουδών, βεβαιώσεις επιμόρφωσης – κατάρτισης (σύμφωνα με τη διευκρινιστική οδηγία 5881/ΕΥΣ1565, 3/2/2010 του ΥΠΟΙΑΝ) ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, του ενδιαφερόμενου που να τεκμηριώνει την εμπειρία του όπως παλαιές δηλώσεις Ε3, ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, του ενδιαφερόμενου για την εμπειρία ή / και τις γνώσεις του και την συνάφεια αυτών με το αντικείμενο της προτεινόμενης επένδυσης.
- ο Απόκτηση δικαιωμάτων τεχνογνωσίας (εφόσον υπάρχουν)
- ο Κατοχυρωμένες ευρεσιτεχνίες στο όνομα της επιχείρησης (εφόσον υπάρχουν)
- ο Αποδεικτικά συμμετοχής σε εκθέσεις (εφόσον υπάρχουν)
- ο Διαφημιστικά φυλλάδια και prospectus της επιχείρησης (εφόσον υπάρχουν)

Η πληρότητά του φακέλου αποτελεί ουσιαστικό και κρίσιμο στοιχείο αξιολόγησης και βαθμολόγησης κατά την αξιολόγηση της πρότασης. Η μη υποβολή αναλυτικών και τεκμηριωμένων προσφορών σύμφωνα με τις παραπάνω επισημάνσεις ή η έλλειψη δικαιολογητικών, δύναται να οδηγήσει σε απόρριψη της σχετικής δαπάνης ή και ολόκληρης της πρότασης.

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦΔ υλοποίησης του Προγράμματος διατηρεί το δικαίωμα διασταύρωσης και ελέγχου της ακρίβειας των υποβαλλόμενων στοιχείων σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μετά την υποβολή της πρότασης.

Τυποποιημένο Υπόδειγμα των ανωτέρω αναφερόμενων υπεύθυνων δηλώσεων και των ειδικών εντύπων υποβολής των ανωτέρω αναφερόμενων δικαιολογητικών παρατίθενται στο Παράρτημα XIII του παρόντος.

13 ΟΡΓΑΝΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των προτάσεων γίνεται ηλεκτρονικά και η κλήρωση – ανάθεση προτάσεων για αξιολόγηση θα διενεργείται με ηλεκτρονική διαδικασία. Η ΓΓΒ, με την συνδρομή του ΕΦΕΠΑΕ, έχει την ευθύνη της αξιολόγησης των προτάσεων, της έκδοσης των αποφάσεων ένταξης, τροποποίησης ή ανάκλησης αυτών.

13.1 Αξιολογητές - Μητρώο -Επόπτες Αξιολόγησης

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλομένων προτάσεων διενεργούνται από αξιολογητές, οι οποίοι προέρχονται κατόπιν ηλεκτρονικής κλήρωσης μεταξύ των μελών εξειδικευμένου μητρώου αξιολογητών.

Για την παρούσα δράση, το μητρώο αυτό συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ή του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ) κατόπιν εισήγησης της ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ σε συνεργασία με την ΕΥΔ – ΕΠΑΕ και τον ΕΦΕΠΑΕ. Στην απόφαση συγκρότησης του μητρώου θα προβλέπεται σύστημα και διαδικασία κατάρτισης και αξιολόγησης των αξιολογητών που θα χρησιμοποιηθούν και εν γένει των μελών του μητρώου, καθώς και διαδικασία διαγραφής από το μητρώο σε περίπτωση μη ορθής εκτέλεσης του προβλεπόμενου για τους αξιολογητές έργου. Το μητρώο αυτό θα πρέπει να έχει συγκροτηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία ελέγχου δικαιολογητικών του πρώτου κύκλου υποβολών.

Ο ΕΦΕΠΑΕ αναλαμβάνει τις ενέργειες οι οποίες απαιτούνται για την διοργάνωση και υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης και εποπτείας, και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων. Σε κάθε περίπτωση είναι ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ, να διασφαλίζεται κατά την αξιολόγηση ότι ο αξιολογητής δεν ταυτίζεται με το συντάκτη της πρότασης επένδυσης.

Η διαδικασία Αξιολόγησης περιλαμβάνει και Επόπτες Αξιολόγησης με αντικείμενο την ορθή τήρηση της διαδικασίας αξιολόγησης οι οποίοι επιλέγονται από το προσωπικό του ΕΦΕΠΑΕ ή/και του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ).

13.2 Έλεγχος τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής

Ο έλεγχος των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής (για την ιδιότητα της ΜΜΕ, της μη προβληματικής επιχείρησης κλπ) διενεργείται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Σε περίπτωση που μία πρόταση δεν πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις του Οδηγού δεν προχωρεί σε περαιτέρω στάδιο αξιολόγησης και τίθεται στο αρχείο.

13.3 Έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής

Ο έλεγχος των απαραίτητων δικαιολογητικών των υποβαλλομένων προτάσεων καθώς και των ορίων σώρευσης κρατικών ενισχύσεων, πριν το στάδιο της αξιολόγησης, διενεργείται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Αν υπάρχουν ελλείψεις δικαιολογητικών ή παραβιάζεται το όριο σώρευσης, ενημερώνεται **ηλεκτρονικά** (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) ή με χρήση τηλεομοιοτυπίας σε αριθμό κλήσης που θα δηλώσει ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος υποχρεούται να ανταποκριθεί εντός επτά (7) ημερολογιακών ημερών από την ειδοποίηση. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων ή διευκρινήσεων που ζητούνται, έως την ταχθείσα προθεσμία, οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης, με συνέπεια τη μη περαιτέρω αξιολόγηση του προτεινόμενου έργου.

13.4 Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της εγκριτικής διαδικασίας του προγράμματος, δημιουργείται Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία είναι 5μελής, και η οποία ορίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις με σχετικές αποφάσεις που εκδίδονται από το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Τα τρία (3) από τα 5 μέλη της Επιτροπής είναι υποχρεωτικά υπάλληλοι του ΥΠΟΙΑΝ που ορίζονται κατόπιν εισήγησης της Δ/σης ΜΜΕ της ΓΓΒ/ ΥΠΟΙΑΝ. Τα δύο (2) από τα 5 μέλη της Επιτροπής είναι υποχρεωτικά υπάλληλος του ΕΦΕΠΑΕ που ορίζεται κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων υπηρεσιών του ΕΦΕΠΑΕ. Με την ίδια απόφαση ορισμού των μελών της Επιτροπής ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Για τις ανάγκες του προγράμματος δύναται να ορίζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω, και επιπρόσθετες γνωμοδοτικές επιτροπές για την εξέταση των προτάσεων.

Χωρίς δικαίωμα ψήφου δύναται να συμμετέχει στην Επιτροπή Αξιολόγησης και αρμόδιο στέλεχος από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΕ (ΕΥΔ ΕΠΑΕ).

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει τις εξής αρμοδιότητες:

- Μέριμνα, με την συνδρομή του ΕΦΕΠΑΕ, για κάθε ενέργεια που απαιτείται στο πλαίσιο της οργάνωσης και εποπτείας της διαδικασίας Αξιολόγησης.
- Επικύρωση του καταλόγου των προτάσεων που απορρίφθηκαν κατά το 1ο στάδιο ελέγχου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των δικαιολογητικών.
- Γνωμοδότηση επί του συνόλου των προτάσεων ως προς την εγκυρότητά τους, μετά το στάδιο της αξιολόγησης/βαθμολόγησης, έχοντας τη δυνατότητα απόρριψης σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις συμμετοχής.

- Γνωμοδότηση επί όλων των προτάσεων και οριστικοποίηση προϋπολογισμού και βαθμολογίας των προτάσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 13.5.
- Διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης σε περιπτώσεις για τις οποίες εγείρονται αμφισβητήσεις.
- Δυνατότητα να καλεί τον υποψήφιο επενδυτή να παρουσιάσει «δια ζώσης» το επιχειρηματικό σχέδιο στα μέλη της Επιτροπής.

Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής πρέπει να αφορούν στο σύνολο της πρότασης και να είναι επαρκώς αιτιολογημένες.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης βρίσκεται σε απαρτία και μπορεί να συνεδριάσει όταν παρευρίσκονται τρία (3) τουλάχιστον από τα μέλη της τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου εκ των οποίων υποχρεωτικά ένα μέλος προερχόμενο από το ΥΠΟΙΑΝ και ένα από τον ΕΦΕΠΑΕ.

13.5 Αξιολόγηση και βαθμολόγηση των προτάσεων

A) Αξιολογητές

Οι υποβληθείσες προτάσεις οι οποίες τηρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής εξετάζονται και βαθμολογούνται από αξιολογητές στους οποίους η αξιολόγηση ανατίθεται με κλήρωση η οποία γίνεται με ηλεκτρονικό τρόπο.

Κάθε πρόταση αξιολογείται από δύο αξιολογητές και βαθμολογείται με βάση τα κριτήρια του παρόντος οδηγού.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Οι προτάσεις που προωθούνται προς αξιολόγηση ανατίθενται προς εξέταση στους αξιολογητές με κλήρωση.
- Κάθε κλήρωση για χρέωση πρότασης σε αξιολογητή, λαμβάνει χώρα από τους υπεύθυνους της διαδικασίας, τη στιγμή της διενέργειας της αξιολόγησης. Κανένα εμπλεκόμενο μέρος δε γνωρίζει εκ των προτέρων το φυσικό πρόσωπο που θα αναλάβει την αξιολόγηση.
- Κάθε πρόταση αξιολογείται οπωσδήποτε από δύο διαφορετικούς αξιολογητές. Σε περίπτωση που η απόκλιση της βαθμολογίας των δύο αξιολογητών είναι πάνω από 20% του άριστα, η πρόταση ανατίθεται, με την ίδια διαδικασία της κλήρωσης, σε τρίτο αξιολογητή, και ως επικρατούσες προς περαιτέρω χρήση αξιολογήσεις θεωρούνται εκείνες όπου οι βαθμολογίες εμφανίζουν την μικρότερη μεταξύ τους απόκλιση.
- Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε ειδικούς, ελεγχόμενους χώρους που θα διατεθούν για το σκοπό αυτό και η όλη διαδικασία θα εποπτεύεται από αρμόδιους επόπτες.
- Από τη στιγμή της χρέωσης μιας πρότασης, έως και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης δεν είναι επιτρεπτή η έξοδος από τους προβλεπόμενους χώρους, η χρήση κινητών τηλεφώνων και η οποιαδήποτε επικοινωνία του αξιολογητή με άλλα πρόσωπα. Σε περίπτωση αναγκαστικής διακοπής της αξιολόγησης, ακυρώνεται η σχετική διαδικασία και η πρόταση αναδρομολογείται προς νέα χρέωση.

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προτάσεων από τους αξιολογητές όλες οι προτάσεις εισάγονται στην Επιτροπή Αξιολόγησης για εξέταση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 13.4 του παρόντος Οδηγού.

B) Εισηγητές

Στην Επιτροπή Αξιολόγησης εισάγεται κατάσταση με όλες τις αξιολογηθείσες προτάσεις. Συγκεκριμένα, για κάθε πρόταση αναφέρεται από κατάλληλα εξουσιοδοτημένο άτομο (**εισηγητής**) και ο / η οποίος(α) έχει την ιδιότητα του /της υπαλλήλου του ΥΠΟΙΑΝ ή του ΕΦΕΠΑΕ:

1. Τα βασικά χαρακτηριστικά της κάθε πρότασης.
2. Ο βαθμός που έβαλε στην πρόταση ο κάθε αξιολογητής
3. Ο Μ.Ο. της βαθμολογίας των δύο αξιολογητών.
4. Ο προτεινόμενος προϋπολογισμός από κάθε αξιολογητή και η αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση.
5. Παρουσίαση του εισηγητή σχετική με τον προϋπολογισμό, την τακτοποίησή του σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο, και την κατανομή του ανά τμήμα του φυσικού αντικείμενου και ανά κατηγορία δαπάνης, ως εξής:
 - Σε περίπτωση που οι προτεινόμενοι από τις 2 επικρατούσες αξιολογήσεις προϋπολογισμοί αποκλίνουν λιγότερο από το 20% του αρχικού προϋπολογισμού της πρότασης, ο προϋπολογισμός ταυτίζεται με τον μέσο όρο των προτεινόμενων 2 προϋπολογισμών.
 - Σε αντίθετη περίπτωση, ο εισηγητής προτείνει προϋπολογισμό, ο οποίος κινείται μεταξύ των αντιστοίχων προτάσεων των δύο επικρατουσών αξιολογήσεων.
 - Σε περίπτωση που διαπιστωθεί σοβαρό λάθος αξιολόγησης και από τους δύο αξιολογητές (αμφισβήτηση), ολοκληρωμένη εισήγηση βαθμολογίας και προϋπολογισμού.

Σε κάθε περίπτωση είναι ευθύνη του ΕΦΕΠΑΕ να διασφαλίζεται ότι ο εισηγητής δεν ταυτίζεται με τον αξιολογητή της πρότασης.

Γ) Επιτροπή Αξιολόγησης

Η τελική βαθμολογία κάθε πρότασης και ο προϋπολογισμός της οριστικοποιούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης, ως κάτωθι :

1. Εφόσον η απόκλιση της βαθμολογίας των δύο αξιολογητών επί της άριστης βαθμολογίας είναι ίση ή μικρότερη του 20%, τότε η τελική βαθμολογία είναι ο Μ.Ο. των δύο αξιολογητών.
2. Εφόσον η απόκλιση της βαθμολογίας των δύο αξιολογητών είναι πάνω από 20% τότε η πρόταση ανατίθεται σε τρίτο αξιολογητή και ως οριστική βαθμολογία θεωρείται ο Μ.Ο. των 2 βαθμολογιών που εμφανίζουν την μικρότερη απόκλιση.
3. Οριστικοποίηση του προτεινόμενου από τον εισηγητή προϋπολογισμού, στην περίπτωση που οι προτεινόμενοι από τις 2 επικρατούσες αξιολογήσεις προϋπολογισμοί αποκλίνουν λιγότερο από το 20% του αρχικού

προϋπολογισμού της πρότασης, και αυτός συμπίπτει με τον μέσο όρο των προτεινόμενων από τους 2 αξιολογητές προϋπολογισμών.

4. Οριστικοποίηση του προτεινόμενου από τον εισηγητή προϋπολογισμού σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις.
5. Δυνατότητα δειγματοληπτικής εξέτασης περιπτώσεων μία προς μία και διεύρυνσης του αρχικού δείγματος ανάλογα με τα ευρήματα.
6. Δυνατότητα αιτιολογημένης αλλαγής βαθμολογίας / προϋπολογισμού σε περίπτωση που διαπιστωθεί σοβαρό λάθος αξιολόγησης και από τους δύο αξιολογητές (αμφισβήτηση).

Σε κάθε περίπτωση, ο οριστικοποιούμενος προϋπολογισμός θα **πρέπει να** κινείται μεταξύ των αντιστοίχων προτάσεων των δύο επικρατούσων αξιολογήσεων **εκτός και εάν αιτιολογημένα και τεκμηριωμένα διαπιστώνεται διαφορετικά.**

Ολοκλήρωση αξιολόγησης – βαθμολόγησης

Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης η Επιτροπή Αξιολόγησης με την βοήθεια του ΕΦΕΠΑΕ, συντάσσει πρακτικό, που περιλαμβάνει :

- βαθμολογική κατάταξη των προτάσεων.
- για τις επιλέξιμες προτάσεις (όσες δηλαδή συγκεντρώνουν βαθμολογία άνω του 550 και δεν έχουν προβλήματα επιλεξιμότητας) καταγράφεται λεπτομερώς ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός κατά κατηγορία δαπανών.
- για τις μη επιλέξιμες προτάσεις ή δαπάνες τη σχετική τεκμηρίωση.

Η τελική κατάταξη των προτάσεων γίνεται χωριστά για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις και αυτές που δεν έχουν κλείσει διαχειριστική χρήση και για τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει τουλάχιστον μία έως και πέντε διαχειριστικές χρήσεις :

α) Για τις 8 περιφέρειες του ΕΠΑΝ συνολικά

β) Για τις 5 περιφέρειες μεταβατικής στήριξης με βάση το διαθέσιμο προϋπολογισμό κάθε περιφέρειας.

Οι προκύπτοντες κατάλογοι των προς χρηματοδότηση προτάσεων, με τα πρακτικά αξιολόγησης των Επιτροπών Αξιολόγησης διαβιβάζονται από την αρμόδια Διεύθυνση στον Υπουργό ΥΠΟΙΑΝ, ο οποίος με Απόφασή του εντάσσει τα έργα στο πρόγραμμα.

Μετά την έκδοση της συγκεντρωτικής Υπουργικής Απόφασης ένταξης, δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων έργων στο Δικτυακό τόπο www.ggb.gr καθώς και στο διαδικτυακό τόπο των ΕΦΔ. Ακολούθως ενημερώνονται όλοι οι ενδιαφερόμενοι δυνητικοί δικαιούχοι με σχετικές εγκριτικές ή απορριπτικές επιστολές, από τον Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΕΠΑΕ):

- Στην περίπτωση των ενταγμένων έργων, αναφέρεται το τελικώς εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο καθώς και η αιτιολογία για τις τυχόν περικοπές σε σχέση με τον υποβαλλόμενο προϋπολογισμό.
- Στην περίπτωση των μη ενταγμένων έργων, αναφέρεται ο ακριβής λόγος απόρριψης.

- Αιτήσεις επιχειρήσεων για υπαγωγή οι οποίες έχουν απορριφθεί δεν επανεξετάζονται.

Οι επιχειρήσεις των οποίων τα αιτήματα χρηματοδότησης εγκριθούν, συμφωνούν πως η έγκριση χρηματοδότησης συνεπάγεται δημοσίευση της επωνυμίας της εταιρείας τους, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης, στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα του ΕΠΑΝ II, www.antonistikitita.gr) ή με άλλον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006.

13.6 Αξιολόγηση Προτάσεων – Κατάταξη

- Κάθε πρόταση αξιολογείται από δύο αξιολογητές και βαθμολογείται με βάση τα κριτήρια του παρόντος οδηγού. Χρησιμοποιούνται τρεις βασικές ομάδες κριτηρίων. Κάθε ομάδα έχει το δικό της συντελεστή βαρύτητας και περιλαμβάνει μία σειρά από υπό-κριτήρια. Όλα τα υπό-κριτήρια βαθμολογούνται σε ακέραια κλίμακα από 0 έως το μέγιστο οριζόμενο όριο κάθε κριτηρίου και στη συνέχεια πολλαπλασιάζονται με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας. Η τελική βαθμολογία της πρότασης προκύπτει από το άθροισμα των βαθμολογούμενων κριτηρίων. Η μέγιστη τελική βαθμολογία μιας πρότασης με την χρήση των ανωτέρω κριτηρίων είναι το 1000,00.
- **ΜΟΝΟ** στην περίπτωση της αξιολόγησης προτάσεων που αφορούν **υπό σύσταση επιχειρήσεις από γυναίκες επιχειρηματίες**, η μέγιστη τελική βαθμολογία μιας πρότασης με την χρήση και των ανωτέρω κριτηρίων είναι το **1100,00**. Αυτό προκύπτει διότι μετά την ολοκλήρωση της βασικής αξιολόγησης με την χρήση των καθολικών (για όλες τις περιπτώσεις) κριτηρίων το σύνολο της βαθμολογίας πολλαπλασιάζεται με **συντελεστή 1,10** για την περίπτωση που ικανοποιούνται οι συνθήκες του παρόντος για γυναίκες επιχειρηματίες².
- Σε κάθε περίπτωση (και για τις υπό σύσταση επιχειρήσεις και για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις), για να είναι επιλέξιμη μία πρόταση θα πρέπει να έχει λάβει κατ' αρχήν τουλάχιστον 550 μόρια ή 55% της άριστης βαθμολογίας (συμπεριλαμβανομένης και της προσαύξησης του 1,10 όπου απαιτείται).
- Κατά την διαδικασία αξιολόγησης ορισμένων από τα κάτωθι κριτήρια χρησιμοποιείται η προσέγγιση της δυναμικής άθροισης και όχι της απλής άθροισης βαθμολογίας. Εξετάζεται και επιβραβεύεται η συνδυαστική δράση και δυναμική που έχει μία επενδυτική πρόταση η οποία ικανοποιεί μία σειρά βασικών και συμπληρωματικής / αθροιστικής ενεργείας κριτηρίων.

² «Λαμβάνοντας, ειδικότερα, υπόψη ότι οι γυναίκες έχουν χαμηλότερο ποσοστό από το μέσο όρο στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, σε σχέση με τους άνδρες, περιλαμβάνεται στον παρόντα οδηγό πρόβλεψη παροχής κινήτρων για τη δημιουργία επιχειρήσεων από γυναίκες επιχειρηματίες, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ειδικές ανεπάρκειες της αγοράς που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες, όσον αφορά την πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Οι ενισχύσεις αυτές θα πρέπει να καταστήσουν δυνατή την επίτευξη ουσιαστικής, και όχι μόνον τυπικής, ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, μειώνοντας τις εκ των πραγμάτων ανισότητες που υφίστανται στο χώρο της επιχειρηματικότητας και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομολογίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.»

- Οι ομάδες κριτηρίων παρουσιάζονται συνοπτικά στους παρακάτω πίνακες. Η χρήση και βαθμολόγηση του κάθε κριτηρίου αναλύεται στο **Παράρτημα VII**.

Α) ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΚΛΕΙΣΕΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Α. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΟΤΗΤΑΣ (Βαρύτητα 40%)

Στο κριτήριο αυτό περιλαμβάνεται δέσμη επιμέρους κριτηρίων που αποσκοπούν στην αξιολόγηση της ιδέας (καινοτομίας) του Επιχειρηματικού σχεδίου.

- Από την περιγραφή και τεκμηρίωση του επιχειρηματικού σχεδίου θα πρέπει να προκύπτουν με σαφήνεια: τα βασικά χαρακτηριστικά της νέας ιδέας, οι χρήσεις και τα πεδία εφαρμογής της, τα βασικά πλεονεκτήματά της (και τυχόν αδυναμίες), το επίπεδο ανάπτυξης στο οποίο βρίσκεται, οι οικονομικές απαιτήσεις για την ανάπτυξή της και, κατά περίπτωση, δικαιώματα ή κατάσταση δικαιωμάτων βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Το κριτήριο αποτελεί on – off συνθήκη σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι η πρόταση δεν είναι καινοτομική. Η πρόταση θα θεωρείται ότι δεν είναι καινοτομική σε περίπτωση που το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας αυτής είναι μικρότερο των 200 βαθμών. Τότε η πρόταση απορρίπτεται.
- Όλες οι προτάσεις που ικανοποιούν το παρόν κριτήριο συγκεντρώνουν κατά μέγιστο 40% της συνολικής βαθμολογίας ή 400 βαθμούς.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (Μέγιστα) (ΝΑΙ / ΟΧΙ)
1	Χαρακτηρισμός Καινοτομίας	
2	Βασικά χαρακτηριστικά της καινοτομίας / πρωτοτυπίας <ul style="list-style-type: none"> • Πρωτοτυπία της ιδέας • Διαφοροποίηση των τεχνικών, ποιοτικών, οικονομικών χαρακτηριστικών του καινοτομικού προϊόντος/υπηρεσίας/διεργασίας • Ύπαρξη θετικής αξιολόγησης στο πλαίσιο διαγωνιστικών διαδικασιών 	500
3	Τεκμηρίωση του τρόπου παραγωγής / παροχής / εφαρμογής του προτεινόμενου προϊόντος/ διεργασίας / υπηρεσίας απ' τον φορέα της επένδυσης. <ul style="list-style-type: none"> • Τεχνική εφικτότητα του εγχειρήματος • Προτεινόμενη μεθοδολογία για την παραγωγή - παροχή προϊόντος/ υπηρεσίας / διεργασίας • Άδειες Χρήσης – Εκμετάλλευσης – Παραγωγής – Παροχής • Αξιοποίηση νέων ή / και προηγμένων υλικών, μεθοδολογιών και 	300

	διεργασιών • Συσχέτιση του Ε/Σ με θέματα πράσινης ανάπτυξης / πράσινης επιχειρηματικότητας / οικο- καινοτομίας	
4	Επιχειρησιακή Συμβατότητα • Ωρίμανση της ιδέας • Διαθεσιμότητα πρώτων υλών • Επιστημονική, τεχνική και τεχνολογική υποστήριξη	200
ΣΥΝΟΛΟ	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (*) ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ (0,4)		400 (max.)

Β. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

(Βαρύτητα 30%)

Στο κριτήριο αυτό περιλαμβάνεται δέσμη επιμέρους κριτηρίων που αποσκοπούν στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας του επιχειρηματικού φορέα.

Όλες οι προτάσεις που ικανοποιούν το παρόν κριτήριο συγκεντρώνουν κατά μέγιστο 30% της συνολικής βαθμολογίας ή 300 βαθμούς.

Το κριτήριο ΔΕΝ αποτελεί από μόνο του on – off συνθήκη αλλά σε περίπτωση που το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας αυτής μαζί με το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας (Γ) (βλέπε κάτωθι) είναι μικρότερο των 350 βαθμών, η πρόταση απορρίπτεται.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (Μέγιστα)
1	Προσόντα μετόχων του φορέα της επένδυσης και συνάφεια των προσόντων αυτών με την καινοτόμο ιδέα και την υλοποίησή της Α. Επίπεδο Εκπαίδευσης / Κατάρτισης Β. Επιστημονικό / Ερευνητικό Έργο ή/και εργασιακή εμπειρία Γ. Συμπληρωματικότητες στις γνώσεις / ειδικότητες εμπειρία των μετόχων / υπεύθυνων έργου	500
2	Προβλεπόμενη ή υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, υποδομές, εξειδικευμένο προσωπικό, συμπληρωματικότητα ειδικοτήτων • Υποδομές και οργάνωση της επιχείρησης • Επάρκεια ανθρωπίνων πόρων ως προς τη μόρφωση και την εξειδίκευση σε σχέση με την υλοποίηση της καινοτομικής ιδέας	300

3	Συνεργασίες με επιστημονικούς / τεχνολογικούς φορείς. Συνέργειες / Συνεργασίες εν γένει	200
ΣΥΝΟΛΟ	
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (*) ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ (0,3)		300 (max.)

Γ. ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ (ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ) ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
(Βαρύτητα 30%)

Στο κριτήριο αυτό περιλαμβάνεται δέσμη επιμέρους κριτηρίων που αποσκοπούν στην αξιολόγηση της εμπορική βιωσιμότητα του εγχειρήματος.

Όλες οι προτάσεις που ικανοποιούν το παρόν κριτήριο συγκεντρώνουν κατά μέγιστο 30% της συνολικής βαθμολογίας ή 300 βαθμούς.

Το κριτήριο ΔΕΝ αποτελεί από μόνο του on – off συνθήκη αλλά σε περίπτωση που το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας αυτής μαζί με το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας (B) (βλέπε ανωτέρω) είναι μικρότερο των 350 βαθμών, η πρόταση απορρίπτεται.

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (Μέγιστα)
1	Δημιουργία συγκριτικού οικονομικού και εμπορικού πλεονεκτήματος και εμπορική αποδοχή / διάθεση / προώθηση του προϊόντος / διεργασίας / υπηρεσίας <ul style="list-style-type: none"> • Προστιθέμενη αξία προϊόντων, υπηρεσιών, παραγωγικών διεργασιών • Σχεδιασμός / τεκμηρίωση κάλυψης αναγκών της αγοράς / Τεκμηρίωση εμπορικών στόχων • Τεκμηρίωση τρόπου προβολής και προώθησης / Εξωστρέφεια 	450
2	Εξασφάλιση Χρηματορροών <ul style="list-style-type: none"> • Τεκμηρίωση ιδίας συμμετοχής? • Θετική αξιολόγηση από χρηματοπιστωτικά σχήματα ή οργανισμούς 	200
3	Καταλληλότητα / Συμβολή του τόπου εγκατάστασης για την υλοποίηση του Ε/Σ: <ul style="list-style-type: none"> • Εγκατάσταση σε προστατευμένο επιχειρηματικό περιβάλλον • Καταλληλότητα του τόπου εγκατάστασης για την υλοποίηση του Ε/Σ 	200
4	Τοπική Διάσταση <ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση τοπικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων • Αξιοποίηση υπάρχουσας τοπικής παραγωγικής δραστηριότητας • Συσχέτιση με πρότυπα παραδοσιακού πολιτισμού της χώρας 	150

ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (*) ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ (0,3)	300 (max.)

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

- Η μέγιστη βασική βαθμολογία μιας πρότασης με τη χρήση των τριών κριτηρίων, είναι το 1000: **ΚΡΙΤΗΡΙΑ (Α) + (Β) + (Γ) = ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ**
- Για την περίπτωση γυναικών επιχειρηματιών το γενικό σύνολο πολλαπλασιάζεται με τον συντελεστή 1,1 κατά τα ανωτέρω (Δηλαδή 1000 *1,1 = 1100).
- Όλες οι προτάσεις που βάσει των παραπάνω κριτηρίων και συντελεστών συγκεντρώνουν βαθμολογία από 550 και άνω μετά την εφαρμογή των τριών κριτηρίων είναι κατ' αρχήν επιλέξιμες μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού.
- **Δεν θα υπάρχουν επιλαχούσες προτάσεις.**

Β) ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΚΛΕΙΣΕΙ ΑΠΟ ΜΙΑ ΕΩΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΕ ΠΛΗΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ**Ισχύουν τα ανωτέρω κριτήρια με τις εξής διαφοροποιήσεις:****Β.: ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ****(Βαρύτητα 30%)**

Στο κριτήριο αυτό περιλαμβάνεται δέσμη επιμέρους κριτηρίων που αποσκοπούν στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας του επιχειρηματικού φορέα.

Στο κριτήριο αυτό προστίθεται τέταρτο υπό-κριτήριο (B4) το οποίο αφορά τα οικονομικά στοιχεία της επιχείρησης. Το υπο-κριτήριο αυτό διαφοροποιείται ως εξής:

- Περίπτωση 1^η : για επιχειρήσεις με μια έως και δύο διαχειριστικές χρήσεις
- Περίπτωση 2^η : Για επιχειρήσεις με τουλάχιστο τρεις έως και πέντε πλήρεις διαχειριστικές χρήσεις

Όλες οι προτάσεις που ικανοποιούν το παρόν κριτήριο συγκεντρώνουν κατά μέγιστο 30% της συνολικής βαθμολογίας ή 300 βαθμούς.

Το κριτήριο ΔΕΝ αποτελεί από μόνο του on – off συνθήκη αλλά σε περίπτωση που το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας αυτής μαζί με το άθροισμα των επιμέρους κριτηρίων της κατηγορίας (Γ) είναι μικρότερο των 350 βαθμών, η πρόταση απορρίπτεται.

Περίπτωση 1^η : Επιχειρήσεις με μια έως και δύο διαχειριστικές χρήσεις τα οικονομικά στοιχεία και οι επιμέρους συντελεστές διαμορφώνονται ως εξής:

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
1	Προσόντα μετόχων του φορέα της επένδυσης και συνάφεια των προσόντων αυτών με την καινοτόμο ιδέα και την υλοποίησή της	400
2	Προβλεπόμενη ή υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, υποδομές, εξειδικευμένο προσωπικό, συμπληρωματικότητα ειδικοτήτων	300
3	Συνεργασίες με επιστημονικούς / τεχνολογικούς φορείς. Συνέργειες / Συνεργασίες εν γένει	200
4	Οικονομικά Στοιχεία της Επιχείρησης 1. Ρυθμός μεταβολής κύκλου εργασιών. 2. Ποσοστό κερδών προ φόρων και αποσβέσεων 3. Ποσοστό εξαγωγών 4. Μεταβολή Απασχόλησης	100
ΣΥΝΟΛΟ		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (*) ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ (0,3)		300 (max.)

Περίπτωση 2^η: για επιχειρήσεις με τουλάχιστο τρεις έως και πέντε διαχειριστικές χρήσεις τα οικονομικά στοιχεία και οι επιμέρους συντελεστές διαμορφώνονται ως εξής:

Α/Α	ΚΡΙΤΗΡΙΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
1	Προσόντα μετόχων του φορέα της επένδυσης και συνάφεια των προσόντων αυτών με την καινοτόμο ιδέα και την υλοποίησή της	300
2	Προβλεπόμενη ή υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης, υποδομές, εξειδικευμένο προσωπικό, συμπληρωματικότητα ειδικοτήτων	350
3	Συνεργασίες με επιστημονικούς / τεχνολογικούς φορείς. Συνέργειες / Συνεργασίες εν γένει	150

4	Οικονομικά Στοιχεία της Επιχείρησης	
	1. Ρυθμός μεταβολής κύκλου εργασιών.	
	2. Ποσοστό κερδών προ φόρων και αποσβέσεων	200
	3. Ποσοστό εξαγωγών	
	4. Μεταβολή Απασχόλησης	
ΣΥΝΟΛΟ		
ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ (*) ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ (0,3)		300 (max.)

Για όλα τα κριτήρια οι επενδυτές είναι υποχρεωμένοι να συνυποβάλουν σχετική τεκμηρίωση όπου αυτό είναι εφικτό. Έλλειψη επαρκούς τεκμηρίωσης δύναται να οδηγήσει σε μη αξιολόγηση των κριτηρίων.

Η πλήρης ανάλυση και οι οδηγίες βαθμολόγησης των ανωτέρω κριτηρίων παρατίθενται στο Παράρτημα VII του παρόντος.

14 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

14.1 Έναρξη έργων

Οι επιχειρήσεις για τις οποίες θα εγκριθούν τα αιτήματα χρηματοδότησης, συμφωνούν πως η έγκριση χρηματοδότησης συνεπάγεται δημοσίευση της επωνυμίας της εταιρείας τους, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης, στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα του ΕΠΑΝ II, www.antagonistikotiita.gr) ή με άλλον τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1828/2006.

Μετά την παραπάνω διαδικασία συνάγεται η τελική βαθμολογία των προτάσεων και ο σχετικός πίνακας με τις επιλέξιμες και μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση επιχειρήσεις υποβάλλεται μαζί με τα σχετικά πρακτικά για την έκδοση της απόφασης ένταξης από το Υπουργείο Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (ΥΠΟΙΑΝ) – Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας (ΓΓΒ). Η σχετική απόφαση δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά. Ακολούθως, ενημερώνονται όλες οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τόσο για την ένταξη τους όσο και για τους λόγους απόρριψής τους. Οι επιχειρήσεις που δεν εντάσσονται στο πρόγραμμα ενημερώνονται εγγράφως από τον ΕΦΕΠΑΕ εντός 20 ημερών από την δημοσιοποίηση της σχετικής Απόφασης. Στην ενημέρωση θα περιλαμβάνεται και ο λόγος απόρριψής τους.

Σε σχέση με τυχόν άσκηση διοικητικών προσφυγών ισχύουν τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία.

Στους δικαιούχους των έργων που εντάσσονται ο ΕΦΕΠΑΕ αποστέλλει την απόφαση ένταξης. Στην απόφαση ένταξης θα περιλαμβάνεται τεχνικό παράρτημα με σαφή και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, το συνολικό προϋπολογισμό, τις πηγές, το ποσοστό, το ύψος, τον τρόπο, τις προϋποθέσεις και τους όρους της χρηματοδότησής του, την παρακολούθηση και τον έλεγχο από τον ΕΦΔ ΕΦΕΠΑΕ, τις σχετικές υποχρεώσεις του δικαιούχου για τον αποτελεσματικό έλεγχο του έργου, τις προϋποθέσεις, όρους και περιορισμούς για την χορήγηση της ενίσχυσης, τις κυρώσεις, τους όρους τήρησης των δικαιολογητικών και παραστατικών στοιχείων που αφορούν στο έργο και κάθε άλλη σχετική με την εκτέλεση του έργου λεπτομέρεια.

Ως ημερομηνία έναρξης του έργου ορίζεται η ημερομηνία υπογραφής της απόφασης ένταξης στο Πρόγραμμα.

14.2 Παρακολούθηση έργου

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στον αρμόδιο ΕΦΕΠΑΕ, για:

- Την παρακολούθηση και διασφάλιση της προόδου του έργου τους
- Την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων της απόφασης ένταξης
- Την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά και περιορισμούς.

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία προς τον ΕΦΕΠΑΕ και τη ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ σχετικά με το έργο τους, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων. Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από το ΕΠΑΝ II και το ΕΣΠΑ 2007-2013 ενδέχεται να οδηγήσει στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα.

Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου:

- οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής τους,
- πιθανή αδυναμία από την πλευρά του δικαιούχου να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου,

θα πρέπει να κοινοποιούνται άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦΕΠΑΕ για τη λήψη των προβλεπόμενων μέτρων.

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦΕΠΑΕ θα αποστέλλει σχετικές οδηγίες υλοποίησης του έργου για την αποτελεσματική παρακολούθησή του μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης καθώς επίσης και όταν καταστεί αναγκαίο.

A) Εκθέσεις προόδου έργων

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω επιτόπιων ελέγχων του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου των έργων τους από ειδικά για το σκοπό αυτό **όργανα ελέγχου** του ΕΦΔ κατόπιν αιτήματος πιστοποίησης του δικαιούχου. Το αίτημα πιστοποίησης του δικαιούχου θα συνοδεύεται απαραίτητα από Αναλυτικές Εκθέσεις Προόδου έργων (Ενδιάμεση Έκθεση και Έκθεση Ολοκλήρωσης) οι οποίες θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά και σε έντυπη μορφή και θα συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

- Το αναλυτικό περιεχόμενο των εκθέσεων, ο χρόνος υποβολής τους καθώς και τα δικαιολογητικά που θα συνοδεύουν την κάθε ΑΕΠ θα αποσταλούν από τον ΕΦΕΠΑΕ στους Δικαιούχους μετά/ή με την υπογραφή της απόφασης ένταξης.
- Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου είναι δυνατόν να υποβληθεί μία το πολύ, μετά την εκτέλεση του 50 % τουλάχιστον του συνολικού οικονομικού και αντίστοιχου φυσικού αντικειμένου.
- Ο δικαιούχος έχει δικαίωμα αίτησης συνολικής πιστοποίησης του έργου του χωρίς την υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης προόδου (υποβολή απευθείας Έκθεσης Ολοκλήρωσης).
- Κάθε Έκθεση/αίτημα ενδιάμεσης πιστοποίησης/ολοκλήρωσης ενεργοποιεί τις διαδικασίες επαλήθευσης-πιστοποίησης όσον αφορά στην υλοποίηση του επενδυτικού έργου και καταβολής της επιχορήγησης που αναλογεί.

Β) Έλεγχοι έργων

Ο έλεγχος του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου πραγματοποιείται στην έδρα της επιχείρησης από **Όργανο Ελέγχου** που απαρτίζεται από έμπειρα στελέχη του ΕΦΕΠΑΕ ή / και της ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ ή / και εξωτερικούς συνεργάτες, που ορίζονται από αυτόν.

Για την πραγματοποίηση του ελέγχου θα πρέπει πρώτα να αποσταλεί η αντίστοιχη Αναλυτική Έκθεση Προόδου από τον δικαιούχο ανάλογα με την φάση στην οποία βρίσκεται το έργο. Η Αναλυτική Έκθεση Προόδου θα πρέπει να συνταχθεί σύμφωνα με τις Οδηγίες που θα αποστείλει ο ΕΦΕΠΑΕ στον δικαιούχο μετά/ή με την υπογραφή της απόφασης ένταξης.

Ο ΕΦΕΠΑΕ προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία του ελέγχου αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης ελέγχου πριν την ακριβή ημερομηνία του ελέγχου και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα όργανα ελέγχου και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά τον επί τόπου έλεγχο.

Μετά το πέρας του επιτόπιου ελέγχου και την αποστολή των τυχόν εκκρεμοτήτων που θα προκύψουν, αποστέλλεται σχετική επιστολή συνοδευόμενη με συγκεντρωτικό πίνακα πιστοποιημένων δαπανών ανά κατηγορία δαπάνης.

Ο επιτόπιος έλεγχος περιλαμβάνει δύο φάσεις:

- Την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου (τεχνική πιστοποίηση)
- Την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (οικονομική πιστοποίηση).

Τεχνική Πιστοποίηση

Η τεχνική πιστοποίηση πραγματοποιείται με επιτόπια επίσκεψη του Οργάνου Ελέγχου (όργανο πιστοποίησης). Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της τεχνικής πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή του ελέγχου.

Λαμβάνοντας υπόψη:

- την απόφαση ένταξης και τις τυχόν εγκεκριμένες τροποποιήσεις της πρότασης
- τη υποβληθείσα Έκθεση Προόδου
- τον Οδηγό Εφαρμογής του Προγράμματος και τα λοιπά έντυπα της προκήρυξης
- το σχετικό νομικό, θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο

το Όργανο Ελέγχου εξετάζει λεπτομερώς τις ενέργειες του έργου που υλοποίησε ο δικαιούχος ελέγχοντας τα σχετικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την ορθή ολοκλήρωση του Φυσικού Αντικειμένου και την τήρηση των επιμέρους όρων της απόφασης ένταξης. Επίσης, ελέγχει το σύνολο των παραστατικών για να διαπιστώσει την ορθή κατανομή των δαπανών σε κάθε Κατηγορία Ενεργειών και ανά ποσοτικό στοιχείο και να επιβεβαιώσει το εύλογο του κόστους. Ο ΕΦΔ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επιχειρηματικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

Σε περίπτωση που η πρόοδος στην υλοποίηση κάποιας δραστηριότητας υπολείπεται του αρχικού σχεδιασμού, διευκρινίζεται ο λόγος της υστέρησης, εκτιμάται και σημειώνεται το ποσοστό ολοκλήρωσης.

Υπενθυμίζεται ότι η πιστοποίηση δαπανών συνοδεύεται με την υποβολή των αντίστοιχων παραστατικών και δικαιολογητικών σύμφωνα με τις οδηγίες που θα αποστείλει ο ΕΦΕΠΑΕ και με τα αναφερόμενα στο παράρτημα V του παρόντος Οδηγού.

Οικονομική Πιστοποίηση

Η οικονομική πιστοποίηση πραγματοποιείται με επιτόπια επίσκεψη του Οργάνου Ελέγχου, παράλληλα με τη διενέργεια της τεχνικής πιστοποίησης.

Το Όργανο Ελέγχου κατά κύριο λόγο :

- εξετάζει την επιλεξιμότητα των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών, την ορθότητα, εγκυρότητα και νομιμότητα αυτών καθώς και των σχετικών παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης τους.
- ελέγχει τα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών, τα πρωτότυπα λοιπών δικαιολογητικών, τα οποία μονογράφει και σφραγίζει με ειδική σφραγίδα, που φέρει το τίτλο του προγράμματος. Το όργανο ελέγχου ελέγχει και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων για να επιβεβαιώσει την ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ.).

Μετά το πέρας του ελέγχου ο ΕΦΕΠΑΕ και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων που εντοπίστηκαν στον επιτόπιο έλεγχο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, δημιουργεί βάσει της προβλεπόμενης διαδικασίας το απαιτούμενο Έντυπο Ελέγχου (Έκθεση Πιστοποίησης), εισάγει όλα τα απαραίτητα στοιχεία στο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης και πιστοποίησης και εν συνεχεία αποστέλλει στο δικαιούχο σχετική επιστολή με τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν καθώς και αυτές που δεν πιστοποιήθηκαν. Η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα 14.3

Γ) Πιστοποίηση δαπανών απασχόλησης πρόσθετου εξειδικευμένου προσωπικού

Η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται έπειτα από πιστοποίηση κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει ολοκληρώσει το υπόλοιπο έργο, δεν έχει όμως πραγματοποιήσει το εγκριθέν σύνολο των δαπανών αυτής της κατηγορίας, δύναται κατά την αποπληρωμή να λάβει την αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση του υπολοίπου του προϋπολογισμού των δαπανών αυτών με χρήση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, ισχύος ενός έτους. Μετά την πάροδο του έτους(ή και έπειτα από προγενέστερο αίτημα του δικαιούχου), ο Ενδιάμεσος Φορέας διαχείρισης πιστοποιεί τις σχετικές δαπάνες, και επιστρέφει την εγγυητική επιστολή, ή πραγματοποιεί τον αναγκαίο συμψηφισμό.

Δ) Παραλαβή έργου

Το αίτημα ολοκλήρωσης θα πρέπει να υποβληθεί εντός του συμβατικού χρόνου ολοκλήρωσης του επενδυτικού έργου ή μέχρι και την ημερομηνία παράτασης (εφόσον έχει δοθεί). Μη υποβολή της έκθεσης/αίτησης ολοκλήρωσης ή εκπρόθεσμη υποβολή της θέτει τον δικαιούχο στον κίνδυνο να υποστεί τις συνέπειες ανάκλησης της απόφασης ένταξης.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι :

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- Η ύπαρξη άδειας λειτουργίας ή εγκατάστασης εν ισχύ ή βεβαίωση από την αρμόδια υπηρεσία ότι έχει υποβληθεί πλήρους φάκελος για την ανανέωσή της, ή βεβαίωση απαλλαγής.
- Η εξόφληση του συνόλου των παραστατικών των δαπανών του έργου.

Κατά την παραλαβή του έργου, προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του, πραγματοποιείται η λογιστική εκκαθάρισή του και καταβάλλεται στον δικαιούχο η τυχόν οφειλόμενη δημόσια χρηματοδότηση.

Μετά το πέρας του ελέγχου ο ΕΦΕΠΑΕ κατόπιν κάλυψης των τυχόν εκκρεμοτήτων που εντοπίστηκαν στον επί τόπου έλεγχο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου δημιουργεί βάσει της προβλεπόμενης διαδικασίας το απαιτούμενο Έντυπο Ελέγχου (Έκθεση Πιστοποίησης), εισάγει όλα τα απαραίτητα στοιχεία στο ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης και πιστοποίησης και εν συνεχεία αποστέλλει στο Δικαιούχο σχετική επιστολή με τις δαπάνες που πιστοποιήθηκαν καθώς και αυτές που δεν

πιστοποιήθηκαν καθώς επίσης και τα συνολικά στοιχεία σχετικά με την παραλαβή του έργου. Η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα 14.3

Δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ένα έργο ως ολοκληρωμένο και κατά συνέπεια να παραληφθεί αν έχει υλοποιηθεί και πιστοποιηθεί οικονομικό αντικείμενο κάτω του ελάχιστου προβλεπόμενου προϋπολογισμού.

Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία ολοκλήρωσης έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε και η τελευταία πράξη που αφορούσε την ολοκλήρωση του έργου (π.χ. αν έχει ολοκληρωθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου και υπολείπεται η έκδοση της άδειας λειτουργίας τότε ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου θα εκληφθεί η ημερομηνία έκδοσης της άδειας λειτουργίας εφόσον δεν υπερβαίνει το συμβατικό χρόνο ολοκλήρωσης του έργου συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί).

14.3 Καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης

Με την ολοκλήρωση του έργου και για όλα τα ενταγμένα έργα, η καταβολή του συνόλου της δημόσιας χρηματοδότησης, δύναται να γίνει εφάπαξ με την χρήση του ΠΣΚΕ όταν πιστοποιείται ότι έχει ολοκληρωθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που το καθιστά λειτουργικό και ολοκληρωμένο. Το ποσοστό της δημόσιας επιχορήγησης που θα καταβάλλεται δύναται να είναι από 90% έως 100% ανάλογα με την ικανοποίηση των στόχων του προγράμματος.

Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου ή, το αργότερο ένα (1) χρόνο μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης, η επιχείρηση θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει την επίτευξη των στόχων του προγράμματος όπως ορίζονται στο Κεφ. 8 του παρόντος και έχει η ίδια ορίσει με την υποβολή της πρότασής της.

Τότε θα καταβάλλεται και το υπολειπόμενο 10% της επιχορήγησης και θα υπέχει (η επιχείρηση) των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο Κεφ. 15 του παρόντος. Σε αντίθετη περίπτωση η δημόσια επιχορήγηση θα περικόπτεται κατά 10%.

Επίσης σε περίπτωση που η επιχείρηση ΔΕΝ τεκμηριώσει είτε στο σύνολο, είτε εν μέρει την επίτευξη των ανωτέρω στόχων κατά την ολοκλήρωση, τότε οφείλει το αργότερο 1 χρόνο μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης, να το πράξει αποστέλλοντας τα σχετικά παραστατικά / αποδεικτικά στοιχεία στον ΕΦΕΠΑΕ (συμπληρωματικός διοικητικός έλεγχος). Σε περίπτωση που δεν επιτύχει του στόχους αυτούς ή σε περίπτωση που δεν παρουσιάσει / αποστείλει ούτε κατά την ολοκλήρωση, ούτε ένα χρόνο μετά τα σχετικά παραστατικά, η δημόσια επιχορήγηση θα περικόπτεται κατά 10%.

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον ΕΦΕΠΑΕ. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων και της διαδικασίας προχρηματοδότησης του προγράμματος.

Με την ολοκλήρωση του έργου και την καταβολή της επιχορήγησης διενεργείται από τον ΕΦΕΠΑΕ και ο τελικός έλεγχος σώρευσης κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. 3 και στο Παράρτημα ΙΙ του Παρόντος.

Α) Προκαταβολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, μέχρι το 50% της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος μέχρι την παραλαβή του έργου από τον αρμόδιο για το σκοπό αυτό ΕΦΔ.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό με πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου και έπειτα από αίτημα του επενδυτή, στο οποίο θα καθορίζεται το ποσό το οποίο ζητεί να του καταβληθεί σε μετρητά και το ποσό τυχόν απομείωσης της εγγυητικής προκαταβολής. Η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα / επιλογή στον δικαιούχο, όταν καλύψει δαπάνες (ελεγμένες και πιστοποιημένες) ισόποσες με **την εγγυητική επιστολή, να ζητήσει την διατήρηση του συνόλου της εγγυητικής επιστολής έναντι** καταβολής νέας ισόποσης δημόσιας επιχορήγησης. Στην περίπτωση αυτή η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της με πραγματοποιηθείσες δαπάνες στην ολοκλήρωση του έργου.

Β) Ενδιάμεσες καταβολές

Πραγματοποιούνται έπειτα από υποβολή Ενδιάμεσης Έκθεσης Προόδου από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦΕΠΑΕ όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής της Έκθεσης, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση. Στον δικαιούχο καταβάλλεται σύμφωνα με δηλούμενη επιθυμία του, είτε το σύνολο της αναλογούσας δημόσιας χρηματοδότησης χωρίς απομείωση της εγγυητικής προκαταβολής, είτε μέρος αυτής με απομείωση της εγγυητικής προκαταβολής κατά το υπόλοιπο.

Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου είναι δυνατόν να υποβληθεί μία το πολύ, μετά την εκτέλεση του 50% τουλάχιστον του συνολικού οικονομικού και αντίστοιχου φυσικού αντικειμένου.

Γ) Αποπληρωμή

Πραγματοποιείται έπειτα από υποβολή Έκθεσης ολοκλήρωσης / στόχων του έργου από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση από τον αρμόδιο για το σκοπό αυτό ΕΦΔ (σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 14.2Γ)

Κατά την παραλαβή του έργου, προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του, η ημερομηνία ολοκλήρωσης του, πραγματοποιείται η λογιστική εκκαθάρισή του και καταβάλλεται στον δικαιούχο η τυχόν οφειλόμενη δημόσια χρηματοδότηση.

14.4 Χρηματοδότηση – Υποβαλλόμενα Δικαιολογητικά

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται:

- Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας και Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας ή
 - ο Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) φόρων και ασφαλιστικών εισφορών.
- Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης με τράπεζα ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση
- Πρακτικό όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
 - ο Πρακτικό Δ.Σ. για Α.Ε.
 - ο Πρακτικό Γ.Σ. για Ε.Π.Ε.
 - ο Υπεύθυνη δήλωση (με γνήσιο υπογραφής) από διαχειριστή για Ε.Ε. & Ο.Ε, ατομική επιχείρηση
- Τυχόν τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας και ΦΕΚ
- Βεβαίωση της οικίας Νομαρχίας περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
- Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση
- Πιστοποιητικό μη θέσης σε εκκαθάριση
- Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση
- Για ορισμό εκπροσώπου για είσπραξη χρημάτων, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση:
 - ο Πρακτικό Δ.Σ. για Α.Ε
 - ο Πρακτικό Γ.Σ. στις Ε.Π.Ε.
 - ο Πληρεξούσιο ή εξουσιοδότηση από το διαχειριστή για Ε.Ε. και Ο.Ε.
- Μετοχική σύνθεση και σύνθεση του Δ.Σ.
- Αθεώρητο τιμολόγιο επιχορηγήσεων § 3 του άρθρου 12 του ΠΔ 186/26-5-92)
- Απόδειξη παραλαβής της επιταγής εφόσον η πληρωμή γίνεται με επιταγή ή απόδειξη είσπραξης αν γίνει απευθείας κατάθεση στον λογαριασμό του δικαιούχου.
- Έντυπο Ε7 της και θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας (για ολοκλήρωση / αποπληρωμή).
- Εάν απαιτείται, δικαιολογητικά σχετιζόμενα με τον έλεγχο σώρευσης De Minimis.

Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής**, πέραν των ανωτέρω αιτείται η υποβολή **ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής**. Στην περίπτωση καταβολής της τελικής δόσης της

δημόσιας δαπάνης, πέραν των ανωτέρω, απαιτείται η υποβολή της **άδειας λειτουργίας της μονάδας εν ισχύ**.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου εκάστου δικαιούχου, με ελάχιστο κόστος τα 30.000,00€ ή 20.000,00€ σύμφωνα με τον φάκελο υποβολής. **Απεντάσσονται** οι επιχειρήσεις οι οποίες πραγματοποίησαν έργο κάτω των 30.000,00€ ή 20.000,0€ αντίστοιχα.

Απεντάσσονται αυτόματα και οι επιχειρήσεις (δικαιούχοι) οι οποίες εντός 18 μηνών αντίστοιχα (ή 24 μηνών εάν έχει εγκριθεί παράταση) δεν υπέβαλαν αίτημα και έκθεση ολοκλήρωσης.

Επίσης ορίζεται ότι:

- Για το σύνολο των δαπανών του έργου, η δικαιούχος επιχείρηση τηρεί βιβλία και στοιχεία που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως ισχύει.
- Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος.
- Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στην ενισχυόμενη επιχείρηση και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε Τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Για την καταβολή επιχορήγησης (της υπολειπόμενης ή ολόκληρης), θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου με όλες τις επί μέρους ενέργειες που θεωρήθηκαν επιλέξιμες και αναφέρονται στην εγκριτική απόφαση ή τις τυχόν τροποποιήσεις της.
- Σε περίπτωση διαπίστωσης κατά τους ελέγχους ότι δεν τηρούνται οι όροι του παρόντος κανονισμού και της εγκριτικής απόφασης, ο ΕΦΕΠΑΕ, κατόπιν σχετικής γνωμάτευσης από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος, εισηγείται στον Υπουργό Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για την απένταξη από το Πρόγραμμα και την επιστροφή από την δικαιούχο επιχείρηση του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης που έχει καταβληθεί, προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή.
- Κάθε παράβαση των όρων του παρόντος Κανονισμού δύναται να συνεπάγεται την ανάκληση της εγκριτικής απόφασης, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και την επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ). Ακολουθούν δηλαδή οι διαδικασίες

απένταξης από το πρόγραμμα και η δικαιούχος επιχείρηση επιστρέφει το ποσόν τυχόν καταβληθείσας επιχορήγησης προσαυξημένο κατά το ποσό νομίμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή.

14.5 Επιτροπή Παρακολούθησης

Με απόφαση της ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ, συγκροτείται 5 μελής Επιτροπή Παρακολούθησης των ενταγμένων έργων για την εξέταση αιτημάτων τροποποίησης, ολοκλήρωσης, απένταξης και γενικότερα θεμάτων που έχουν να κάνουν με την υλοποίηση και παραλαβή των έργων, την ολοκλήρωση των έργων, καθώς και με την παρακολούθηση των έργων και την τήρηση των όρων του παρόντος μετά την ολοκλήρωσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος οδηγού. Ειδικότερα, για περιπτώσεις που απαιτείται τροποποίηση, ολοκλήρωση ή ανάκληση της απόφασης ένταξης, η Επιτροπή εισηγείται στη ΓΓΒ/ ΥΠΟΙΑΝ για την έκδοση της σχετικής απόφασης.

Από τα 5 μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, τα δύο (2) είναι υποχρεωτικά υπάλληλοι της ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ. Τα τρία (3) είναι υπάλληλοι του ΕΦΕΠΑΕ που ορίζεται κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων υπηρεσιών του ΕΦΕΠΑΕ.

Χωρίς δικαίωμα ψήφου δύναται να συμμετέχει στην Επιτροπή Αξιολόγησης και αρμόδιο στέλεχος από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠΑΕ (ΕΥΔ ΕΠΑΕ).

14.6 Υποχρεώσεις Δημοσιότητας

Με την ολοκλήρωση του έργου και για τρία (3) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ο επενδυτής υποχρεούται με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ)1828/2006 της Ε.Ε. να τοποθετήσει σε εμφανές σημείο της επιχείρησης του αναμνηστική πινακίδα σύμφωνα με τις προδιαγραφές που θα του υποδειχθούν από τον ΕΦΕΠΑΕ. Υποχρεούται επίσης να παρέχει στοιχεία για στατιστικές και μελέτες που διενεργούν δημόσιες αρχές.

14.7 Παράταση ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου

Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η ολοκλήρωση του έργου εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στο κεφάλαιο 10, οι δικαιούχοι μπορούν να υποβάλλουν τεκμηριωμένη αίτηση παράτασης ολοκλήρωσης του έργου στον ΕΦΕΠΑΕ μέχρι και τρεις (3) μήνες πριν το πέρας του δεκαοκτάμηνου (18μηνου). Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι να υποβληθεί η σχετική αίτηση πριν την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να έχει καταβληθεί (εξοφλημένες δαπάνες) το 50% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 6 μήνες. Περαιτέρω παράταση μέχρι 3 μήνες δίνεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις ανωτέρας βίας και εφόσον υπαίτιος για την καθυστέρηση ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι ο δικαιούχος του έργου.

14.8 Τροποποίηση του επενδυτικού σχεδίου

Είναι δυνατές **δύο μόνο** τροποποιήσεις του οικονομικού και φυσικού αντικείμενου της επένδυσης (εξαιρούνται οι παρατάσεις, αλλαγές επωνυμίας ή έδρας, μετοχικής σύνθεσης κ.λ.π.) και εφόσον με την αιτούμενη διαμόρφωση ή τροποποίηση δεν αλλοιώνονται οι προϋποθέσεις ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα καθώς και τα κριτήρια βαθμολόγησής του. Επίσης η μεταφορά δαπανών (μεταξύ κατηγοριών δαπανών) **δεν** δύναται να **υπερβαίνει το 20%** του συνολικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται τα όρια που τίθενται στο Κεφ. 9 του παρόντος. Σημειώνεται ότι δεν γίνεται δεκτό αίτημα αύξησης του εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο δικαιούχος υποβάλλει τεκμηριωμένη αίτηση στον αρμόδιο ΕΦΔ, το αργότερο μέχρι τρεις μήνες πριν την ημερομηνία του συμβατικού χρόνου ολοκλήρωσης του επενδυτικού έργου, με συνημμένα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά (προσφορές προμηθευτών, τεχνικές προδιαγραφές κ.λ.π.) ο οποίος εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Δράσης και εκδίδεται σχετική τροποποιητική Απόφαση.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης εξετάζει τις ακριβείς διαφοροποιήσεις σε σχέση με:

- τα κριτήρια επιλεξιμότητας και τα κριτήρια αξιολόγησης,
- τη σκοπιμότητα της τροποποίησης και την ισοδυναμία της νέας προτεινόμενης λύσης

και γνωμοδοτεί για την τελική απόρριψη ή τη μερική ή ολική αποδοχή του αιτήματος και έκδοση σχετικής απόφασης.

Ο ΕΦΕΠΑΕ μπορεί να εξετάζει και να εγκρίνει/απορρίπτει αιτήματα επενδυτών που έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα και αφορούν τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας τα οποία αναφέρονται σε:

- ο Αλλαγή συμβούλου εκπόνησης μελετών, ISO, παρακολούθησης του επιχειρηματικού σχεδίου, φορέων πιστοποίησης
- ο Παράταση ολοκλήρωσης του έργου έως και 6 μήνες.
- ο Μεταβολή νομικής μορφής της επιχείρησης.
- ο Αλλαγή εξοπλισμού ή λογισμικού πληροφορικής.
- ο Αλλαγή συμμετοχής σε εκθέσεις
- ο Αλλαγή προμηθευτή χωρίς ουσιώδη μεταβολή των βασικών τεχνικών χαρακτηριστικών και σκοπιμότητας των δαπανών καθώς και
- ο Αιτήματα αλλαγής εξοπλισμού χωρίς ουσιαστική και ουσιώδη μεταβολή των τεχνικών χαρακτηριστικών και δυνατοτήτων του.
- ο Μεταφορές κονδυλίων μέχρι **20%** του συνολικά εγκεκριμένου προϋπολογισμού.
- ο Επίσης ο ΕΦΕΠΑΕ μπορεί να εγκρίνει τροποποιήσεις φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που δεν υπερβαίνουν συνολικά **το 20%** του εγκεκριμένου προϋπολογισμού χωρίς τη σύγκλιση της επιτροπής παρακολούθησης.

Για κάθε άλλο θέμα (όπως για παράδειγμα μεταβολές στις συνεργασίες / σύμφωνα συνεργασίας) επιλαμβάνεται η επιτροπή παρακολούθησης κατόπιν εισήγησης των αρμοδίων υπηρεσιών του ΕΦΔ.

Τα ανωτέρω δύναται να τροποποιούνται / ανακατανέμονται με Απόφαση του Υπουργού ή του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Οι δαπάνες που αφορούν την διευκόλυνση της προσβασιμότητας των ΆμΕΑ, δεν δύναται να μεταφέρονται σε άλλη κατηγορία δαπανών, ούτε να μειώνεται το κόστος τους με μείωση του φυσικού αντικείμενου.

15 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

1. Επιχειρήσεις των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν, μετά την υπαγωγή τους και για τρία (3) χρόνια μετά από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

α) Να τηρούν τους όρους της υπαγωγής

β) Να μην διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα

γ) Να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας που προκαλούνται από φυσικά φαινόμενα. Στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται ενημέρωση του αρμόδιου ΕΦΔ που έχει την ευθύνη επίβλεψης της πορείας του έργου μετά την παραλαβή και αποπληρωμή του έργου.

δ) Να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης³, με υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης τους εντός τριών (3) μηνών στην αρμόδια υπηρεσία.

ε) Να μην παραβιάζει τους όρους σώρευσης κρατικών ενισχύσεων.

στ) Μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, η αντικατάσταση εξοπλισμού/λογισμικού είναι δυνατή, κατόπιν υποβολής **σχετικού αιτήματος** στον αρμόδιο φορέα με αγορά νέου παρόμοιου εξοπλισμού/λογισμικού (όμοιας ή καλύτερης τεχνολογίας) και εντός **6 μηνών από την έγκριση** του αιτήματος (με τήρηση όλων των παραστατικών που αφορούν τόσο στο νέο όσο και στο παλαιό εξοπλισμό).

2. Οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για το ίδιο χρονικό διάστημα δεν επιτρέπεται:

³ Τα παραπάνω θα πρέπει να δηλώνονται με Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 με το γνήσιο της υπογραφής από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας. Σημειώνεται ότι κατά τη διαδικασία παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση της πράξης δύναται να πραγματοποιηθεί δειγματοληπτικός έλεγχος για την εξακρίβωση της τήρησης των ανωτέρω (βλ. Κεφάλαιο 16)

α) χωρίς ενημέρωση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής φορέα να μεταβάλουν κατά οποιοδήποτε τρόπο την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους. Εξαιρούνται οι εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και οι μεταβιβάσεις λόγω κληρονομικής διαδοχής.

β) χωρίς ενημέρωση και έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής φορέα να εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης. Η έγκριση δίνεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επιχείρησης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής παραμένει στον εκμισθωτή.

3. Οι επιχειρήσεις, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, είναι υποχρεωμένες να διατηρήσουν τις υφιστάμενες και νέες εξειδικευμένες θέσεις απασχόλησης που έχουν δηλώσει κατά την υποβολή της πρότασης για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση ελέγχου και διαπίστωσης μη τήρησης της ανωτέρω υποχρέωσης, δηλαδή είτε της μη διατήρησης του νέο-προσληφθέντος εξειδικευμένου προσωπικού είτε της γενικής μείωσης προσωπικού, ο δικαιούχος θα επιστέφει το ποσό της επιχορήγησης που αναλογεί στις δαπάνες εξειδικευμένου προσωπικού προσαυξημένο (ως ποινή) κατά 5% της επιχορήγησης. Σημειώνεται ότι ο αριθμός απασχολούμενων σε κάθε επιχείρηση υπολογίζεται και ελέγχεται σε ΕΜΕ με βάση το έντυπο Ε7, τις θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας και οποιοδήποτε άλλο δικαιολογητικό ζητηθεί από τον ΕΦΔ για την ακριβή καταμέτρηση του προσωπικού.

4. Να τηρούν τους όρους και προϋποθέσεις των στόχων του οδηγού όπως ορίζονται στην παρ. 14.3.

5. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής πριν από την ολοκλήρωση του έργου:

α) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση στη περίπτωση γ' της παραγράφου 1.

β) Ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιστρέφεται η ενίσχυση ή παρακρατείται ή επιστρέφεται μέρος αυτής στις περιπτώσεις α', β', δ' της παραγράφου 1 και α' της παραγράφου 2

6. Εάν ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί τις υποχρεώσεις υπαγωγής μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και εντός του οριζόμενου στην παράγραφο 1 χρονικού περιορισμού, επιστρέφεται το σύνολο ή μέρος της ενίσχυσης ανάλογα με τον τύπο της παραβίασης και τα σχετικά οριζόμενα στην απόφαση ένταξης της επιχείρησης.

7. Οι επιχειρήσεις που θα ενισχυθούν, κατά την ολοκλήρωση του έργου αλλά και για 3 χρόνια από την ημερομηνία ολοκλήρωσης, υποχρεούνται να παρέχουν στοιχεία στον ΕΦΔ για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων του προγράμματος.

Σε κάθε περίπτωση κατά την υπογραφή της απόφασης ένταξης του έργου του ΥΠΟΙΑΝ θα οριστικοποιηθεί το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

16 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ**16.1 Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων**

- Ο ΕΦΕΠΑΕ αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων και των ελέγχων σώρευσης κρατικών ενισχύσεων και ενημερώνει σχετικά την ΓΓΒ/ ΥΠΟΙΑΝ (βλ. αναλυτική διαδικασία παρακολούθησης μετά την ολοκλήρωση, των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΠΑΝ ΙΙ επενδύσεων, στο Παράρτημα ΙΙ, ΧV, ΧVΙ.). Ο ΕΦΕΠΑΕ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.
- Ο δικαιούχος της ενίσχυσης υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην απόφαση ένταξης / υπαγωγής, τις διατάξεις ελέγχου σώρευσης σύμφωνα με την α.π. 3357/ ΕΥΣ/1338/27-01-2011, και στις διατάξεις του παρόντος. Συμπληρωματικά των δεσμεύσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, σύμφωνα με το άρθρο 57 του Κανονισμού 1083/2006, ο δικαιούχος επενδυτής υποχρεούται στη διασφάλιση ότι εντός τριών (3) ετών από την ολοκλήρωση της πράξης, η εν λόγω πράξη δεν θα έχει υποστεί σημαντική τροποποίηση:
 - α) η οποία επηρεάζει τη φύση της ή τους όρους υλοποίησής της ή παρέχει αδικαιολόγητο πλεονέκτημα σε επιχείρηση ή δημόσιο φορέα
 - β) η οποία απορρέει είτε από αλλαγή στη φύση της κυριότητας στοιχείου υποδομής είτε από τη παύση της παραγωγικής δραστηριότητας

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται υποχρεωτικά με διοικητική επαλήθευση βάσει των υποβληθέντων από το δικαιούχο δικαιολογητικών ή βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση από τον ΕΦΕΠΑΕ, από τη ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ, ή και άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΓΓΒ/ΥΠΟΙΑΝ έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Με την ολοκλήρωση του έργου και για τη διοικητική επαλήθευση ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ενδεικτικά τα εξής:

- Δημοσιευμένο ισολογισμό ή δήλωση φορολογίας στην περίπτωση που δεν υποχρεούται στην έκδοση ισολογισμού.

- Υπεύθυνη δήλωση τήρησης των δεσμεύσεων που προβλέπει το καθεστώς ενίσχυσης.
- Το έντυπο Ε7 (και για ένα έτος από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου) και θεωρημένες καταστάσεις της Επιθεώρησης Εργασίας.
- Συμπληρωμένους τους ειδικούς πίνακες ελέγχου σώρευσης κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με την α.π. 3357/ ΕΥΣ/1338/27-01-2011 (Παράρτημα ΙΙ).

16.2 Επιβολή κυρώσεων

Σε περίπτωση διαπίστωσης της μη τήρησης των ανωτέρω, εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους απόφασης ένταξης του έργου και του παρόντος οδηγού κυρώσεις, όπως η αναλογική μείωση ή επιστροφή της καταβληθείσας δημόσιας επιχορήγησης.

Για την ανάληψη τέτοιων ενεργειών, αρχικά ενημερώνεται ο δικαιούχος επενδυτής και γίνεται σύσταση με δυνατότητα ανάληψης διορθωτικής κίνησης από την πλευρά του. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του επενδυτή ο ΕΦΔ ενεργεί αυτεπάγγελα σύμφωνα με το αντίστοιχο κανονιστικό πλαίσιο (βλ. Παράρτημα ΧΙ).

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΣΩΡΕΥΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (De – Mimimis)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 2004/С/244/02).
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΚΑΔ - NACE 2008
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΩΝ ΔΗΜΩΝ & ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΟΓΡΑΑΧ (ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007 – 2013 με βάση το άρθρο 1, Κεφ. Α. του Ν.3852/2010) ***
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ / ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΕΦΕΠΑΕ ΓΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΕΦΕΠΑΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	ΠΗΓΕΣ ΕΥΡΕΣΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΑμΕΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ	ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΣΤΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ	ΘΕΣΜΙΚΟ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ	ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΥ	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΥ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΥΙ	“Ex Post” ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΔΡΑΣΗΣ

*** Σύμφωνα με το άρθρο 1, Κεφάλαιο Α' του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α) και την απόφαση της 4^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος 2007-2013 – (ΠΑΑ) επί της Επικαιροποίησης των Περιοχών Παρέμβασης του Άξονα 3: «Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας του ΠΑΑ 2007-2013».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι :

Ορισμός των ΜΜΕ (σύμφωνα με το παράρτημα του Καν. (ΕΚ) 800/2008) και σχετικά υποδείγματα δηλώσεων για ΜΜΕΆρθρο 1
Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Ως τέτοιες νοούνται ιδίως οι μονάδες που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, ατομικά ή οικογενειακά, προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2
Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια EUR ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια EUR.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια EUR.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR.

Άρθρο 3
Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών

1. «**Ανεξάρτητη επιχείρηση**» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «**Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις**» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, η ίδια ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την οικεία επιχείρηση:
 - α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κινδύνου («business angels») και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις, εφόσον το σύνολο της επένδυσης σε μια ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει 1.250.000 EUR
 - β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού
 - γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατομμύρια EUR και λιγότερο από 5.000 κατοίκους.

3. «**Συνδεδεμένες επιχειρήσεις**» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυρίαρχη επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή με τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις καθόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά νοείται η αγορά ενός προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί MME, εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους οργανισμούς ή δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση δύναται να υποβάλει δηλώσεις σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί ποιος το κατέχει εφόσον η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25 % ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους ή μέσω φυσικών προσώπων ή ομάδας φυσικών προσώπων. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή κοινοτικές κανονιστικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματοοικονομικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του

κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους δασμούς.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματοοικονομικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν το φαινόμενο επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή-εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά

στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σ' αυτά προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία τα σχετικά με τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾:

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾

Τύπος της επιχείρησης

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση

Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και το τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και

Συνδεδεμένη επιχείρηση

το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 6 του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ τελικό σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

Όχι

Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽³⁾]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), (ημερομηνία)

Υπογραφή:

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ορισμός, άρθρο 4 παράγραφος 2, του παραρτήματος της σύστασης της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ**

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾
(βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (ορισμός, άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή-εφόσον υπάρχουν-τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον καθορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(εφόσον χρειάζεται, να προστεθούν σελίδες ή να μεγαλώσει ο πίνακας)

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

⁽¹⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:
 Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:
 Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ⁽¹⁾:
 Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾:

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ.			

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			
(*) σε χιλιάδες ευρώ.			

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

⁽⁴⁾ Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας :

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾ :

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾:

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός εργαζομένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

⁽¹⁾ Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

⁽²⁾ Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

⁽³⁾ Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ :

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΣΩΡΕΥΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
(σύμφωνα με την υπ.αρ. 3357/ΕΥΣ 1338/27-01-2011).

Ι) Ο ενδιαμέσος φορέας Διαχείρισης Ενσωματώνει συμπληρωμένο στο Έντυπο Υποβολής πίνακα με τα ακόλουθα στοιχεία:

Στοιχεία Προκήρυξης

Τίτλος Πεδίου	Επεξήγηση
Συγχρηματοδοτούμενο	Συγχρηματοδοτούμενη πρόσκληση (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Κωδικός ΕΣΠΑ	Αν το έργο είναι συγχρηματοδοτούμενο θα εισάγεται σχετικός αριθμός.
ΕΠ Κωδικός	Κωδικός Επιχειρησιακού προγράμματος.
Άξονας Κωδικός	Κωδικός Άξονα Προτεραιότητας.
Φορέας Κωδικός	Φορέας Προκήρυξης (για κάθε διακριτή προκήρυξη)
Κωδικός Προκήρυξης	Κωδικός Προκήρυξης
Είδος Αξιολόγησης	Άμεση / Συγκριτική
Ημερομηνία έναρξης Υποβολής	Ημερομηνία έναρξης υποβολής αιτήσεων συμμετοχής των δυνητικά δικαιούχων
Ημερομηνία λήξης Υποβολής	Ημερομηνία λήξης υποβολής αιτήσεων συμμετοχής των δυνητικά δικαιούχων
Περίοδος Υποβολής	Σε ημέρες ο χρόνος υποβολής. Διαφορά των δύο παραπάνω ημερομηνιών
Ημερομηνία έναρξης Αξιολόγησης	Ημερομηνία έναρξης αξιολόγησης αιτήσεων συμμετοχής των δυνητικά δικαιούχων
Ημερομηνία λήξης Αξιολόγησης	Ημερομηνία λήξης αξιολόγησης αιτήσεων συμμετοχής των δυνητικά δικαιούχων
Περίοδος Αξιολόγησης	Σε ημέρες ο χρόνος αξιολόγησης. Διαφορά των δύο παραπάνω ημερομηνιών
Ημερομηνία Έναρξης Επιλεξιμότητας	Ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των επενδυτικών δαπανών σύμφωνα με τους όρους της οικείας προκήρυξης και των τροποποιήσεων αυτής
Ημερομηνία λήξης Επιλεξιμότητας	Ημερομηνία λήξης επιλεξιμότητας των επενδυτικών δαπανών σύμφωνα με τους όρους της οικείας προκήρυξης και των τροποποιήσεων αυτής
Τίτλος προκήρυξης	Τίτλος προκήρυξης
Ποσό	Συνολικό διατιθέμενο ποσό για την συγκεκριμένη δράση (Δημόσια Δαπάνη)
Αρ. Πρωτοκόλλου	Αριθμός ΦΕΚ Προκήρυξης
Ημερ. Πρωτοκόλλου	ημερομηνία ΦΕΚ Προκήρυξης
Ημερ. Ολοκλήρωσης	Ημερομηνία Ολοκλήρωσης της Προκήρυξης
Καθεστώς Ενίσχυσης	Κείμενο Κοινότητας στο οποίο βασίζεται το μέτρο ενίσχυσης (Κανονισμός – Κατευθυντήριες Γραμμές – π.χ. Γ.Α.Κ., Καν. 794 κ.α.) - Άρθρο κανονισμού στο οποίο αναφέρεται η ενίσχυση (όπου χρειάζεται π.χ. στον Γ.Α.Κ.)
Αριθμός Κοινοποίησης	Αριθμός Κοινοποίησης ή Γνωστοποίησης του καθεστώτος στην Ε. Επιτροπή

Β. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση από το Πρόγραμμα «.....», αθροισόμενη με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει η επιχείρηση (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες² με αυτήν επιχειρήσεις) κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και το τρέχον έτος δεν υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ. Ως ημερομηνία λήψης της ενίσχυσης νοείται η ημερομηνία της εγκριτικής απόφασης (απόφαση ένταξης) ή σύμβασης κατά περίπτωση.

Γ. Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική, κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων³.

Δ. Δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης διαδικασία ανάκτησης παλαιάς κρατικής ενίσχυσης.

Ημερομηνία: 20....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ :

1. Ενίσχυση ήσσονος σημασίας (de minimis):

Είναι η ενίσχυση που έχει χορηγηθεί βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ.1998/2006 της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (δημοσιευμένος στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L379 της 28/12/2006, σελ.5).

2. Συνδεδεμένες επιχειρήσεις:

Είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις παρακάτω σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου του καταστατικού της τελευταίας

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκήσει κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της αυτής της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω ενός φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις θεωρείται ότι ανήκουν στην ίδια επιχειρηματική μονάδα, υπό την έννοια που αναφέρεται στην ενοποιημένη Ανακοίνωση της Επιτροπής περί Δικαιοδοσίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων.

3. Προβληματική επιχείρηση: Βλέπε παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος

Στοιχεία Επιχείρησης

Τίτλος Πεδίου	Επεξήγηση
Επωνυμία Επιχείρησης	Επωνυμία Επιχείρησης
Διακριτικός Τίτλος	Διακριτικός Τίτλος εφόσον υπάρχει
Κωδικός κυρίας Δραστηριότητας	Κωδικός Δραστηριότητας με βάση την κωδικοποίηση ΚΑΔ 2008
Α.Φ.Μ.	Α.Φ.Μ. Επιχείρησης
Δ.Ο.Υ.	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Τομέας Δραστηριότητας	Πχ. Μεταποίηση, Τουρισμός, Υπηρεσίες κ.α.
Χώρα	Χώρα έδρας της Επιχείρησης που θα ενισχυθεί
Περιφέρεια Έδρας	Περιφέρεια έδρας της επιχείρησης που θα ενισχυθεί

Νομός Έδρας	Νομός έδρας της επιχείρησης που θα ενισχυθεί
Δήμος Έδρας	Δήμος έδρας της επιχείρησης που θα ενισχυθεί
Δημοτικό Διαμέρισμα Έδρας	Δημοτικό Διαμέρισμα έδρας της επιχείρησης που θα ενισχυθεί
Οδός	Οδός Έδρας
Αριθμός	Αριθμός διεύθυνσης Έδρας
TK	T.K. Διεύθυνσης Έδρας
Τηλέφωνο	Τηλέφωνο επιχείρησης
FAX	Fax επιχείρησης
Email	Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο επιχείρησης
Website	Ιστοχώρος Επιχείρησης
Νομική Μορφή	Πχ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, Ατομική κ.λ.π.
Αριθμός απασχολούμενων στην Επιχείρηση	Αριθμός υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης κατά την έγκριση σε Ε.Μ.Ε.
Υπο σύσταση / Υφιστάμενη επιχείρηση	(ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Είδος Βιβλίων	Α,Β,Γ, Μη τήρηση
Επωνυμία Νομίμου εκπροσώπου – διαχειριστή	Επωνυμία διαχειριστή ή δ/ντα συμβούλου ή άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί κυρίαρχη επιρροή
Όνομα Νομίμου εκπροσώπου – διαχειριστή	Όνομα διαχειριστή ή δ/ντα συμβούλου ή άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί κυρίαρχη επιρροή
Θέση στην επιχείρηση	Θέση στην επιχείρηση
ΑΦΜ Νομίμου εκπροσώπου – διαχειριστή	Α.Φ.Μ. διαχειριστή ή δ/ντα συμβούλου ή άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου που ασκεί κυρίαρχη επιρροή
Έγγραφο ταυτοποίησης Νομίμου εκπροσώπου – διαχειριστή	Α.Δ.Τ. ή Διαβατήριο
Τηλέφωνο Νομίμου εκπροσώπου – διαχειριστή	Τηλέφωνο
Μέγεθος Επιχείρησης	Μέγεθος της επιχείρησης (0.Πολύ μικρή, 1. μικρή, 2. μεσαία, 3. μεγάλη, 4. Πολύ μεγάλη). Λίστα Τιμών
Αντικείμενο δραστηριότητας Επιχείρησης	Περιγραφή αντικειμένου δραστηριότητας επιχείρησης

Στοιχεία Μετόχων**Στοιχεία μετόχων / εταιρών > 25% και ποσοστά συμμετοχής του κάθε ενός εξ'αυτών**

Τίτλος Πεδίου	Επεξήγηση
ΑΦΜ Επιχείρησης	Η επιχείρηση που ενισχύεται
ΑΑ Μετόχου	Αύξων Αριθμός
Είδος Προσώπου	Φυσικό / Νομικό
Επώνυμο / Επωνυμία	Επώνυμο αν είναι Φυσικό Πρόσωπο ή Επωνυμία αν είναι Νομικό Πρόσωπο
Όνομα	Όνομα αν είναι φυσικό πρόσωπο
Πατρώνυμο	Πατρώνυμο αν είναι φυσικό πρόσωπο
Α.Φ.Μ.	ΑΦΜ Νομικού ή Φυσικού Προσώπου
Κ.Α.Δ. Νομικού Προσώπου.	Κ.Α.Δ Νομικού Προσώπου
Έγγραφο Ταυτοποίησης	ΑΔΤ ή Αριθμός Διαβατηρίου Φυσικού Προσώπου.
Ποσοστό Συμμετοχής	Από 0-100
Επώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου	Όταν πρόκειται για Νομικό πρόσωπο

Όνομα Νομίμου Εκπροσώπου	Όταν πρόκειται για Νομικό πρόσωπο
Πατρώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου	Όταν πρόκειται για Νομικό πρόσωπο
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου	Όταν πρόκειται για Νομικό πρόσωπο
Έγγραφο Ταυτοποίησης Νομίμου Εκπροσώπου	Όταν πρόκειται για Νομικό πρόσωπο
Θέση στην Επιχείρηση Νομίμου Εκπροσώπου	Όταν πρόκειται για Νομικό πρόσωπο

Στοιχεία Συνεργαζόμενων / Συνδεδεμένων Επιχειρήσεων

Τίτλος Πεδίου	Επεξήγηση
ΑΦΜ Ενισχύομενης Επιχείρησης	Η επιχείρηση που ενισχύεται
ΑΑ Επιχείρησης	Αύξων Αριθμός Συνεργαζόμενης – Συνδεδεμένης Επιχείρησης
Επωνυμία Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ. Επιχείρησης	
Κ.Α.Δ. Επιχείρησης	
Ποσοστό Συμμετοχής	Από 0-100%
Επώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου	
Όνομα Νομίμου Εκπροσώπου	
Πατρώνυμο Νομίμου Εκπροσώπου	
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου	
Έγγραφο Ταυτοποίησης Νομίμου Εκπροσώπου	
Θέση στην Επιχείρηση Νομίμου Εκπροσώπου	

III) Μετά την ολοκλήρωση του έργου οι επενδυτές (επιχειρήσεις) που λαμβάνουν ενίσχυση υποβάλουν συμπληρωμένα τα ακόλουθα στοιχεία:

Επενδυτικό Σχέδιο

Τίτλος Πεδίου	Επεξήγηση
Συγχρηματοδοτούμενο έργο	Συγχρηματοδοτούμενο έργο (ΝΑΙ/ΟΧΙ)
Περιγραφή Επενδυτικής Πρότασης	Περιγραφή επενδυτικής πρότασης (Φυσικό αντικείμενο)
Κωδικός Επενδυτικής Πρότασης	Μοναδικός αριθμός πρότασης
ΑΦΜ Επιχείρησης	Η επιχείρηση που ενισχύεται
Κωδικός Προκήρυξης	Η προκήρυξη στην οποία εντάσσεται το επενδυτικό σχέδιο.
Αιτούμενος Προϋπολογισμός	Π/Υ επένδυσης/πρότασης
Επιχορηγούμενος/ Ενισχυόμενος Προϋπολογισμός	Επιχορηγούμενος προϋπολογισμός
Ποσοστό Ενίσχυσης	Ένταση ενίσχυσης
Δημόσια Επιχορήγηση	Ποσό ενίσχυσης / ισοδύναμο επιχορήγησης
Χώρα Τόπου εγκατάστασης	Χώρα στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση
Περιφέρεια Τόπου εγκατάστασης	Περιφέρεια στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση

Νομός Τόπου εγκατάστασης	Νομός στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση
Δήμος Τόπου εγκατάστασης	Δήμος στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση
Δημοτικό Διαμέρισμα Τόπου εγκατάστασης	Δημοτικό Διαμέρισμα στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση
Οδός Τόπου εγκατάστασης	Οδός Τόπου εγκατάστασης επένδυσης
Αριθμός οδού τόπου εγκατάστασης	Αριθμός οδού τόπου εγκατάστασης επένδυσης
Τ.Κ. οδού τόπου εγκατάστασης	Τ.Κ. οδού τόπου εγκατάστασης επένδυσης
Ιδιαίτερες περιπτώσεις τόπου εγκατάστασης	Χαρακτηρισμός περιοχής (περιοχή 87 (α), μικρό νησί του Αιγαίου, ορεινός όγκος
Αριθμός νέων απασχολουμένων	Αριθμός νέων θέσεων απασχόλησης που δημιουργούνται από την επένδυση (όπου απαιτείται) σε Ε.Μ.Ε.
ΚΑΔ Ενίσχυσης	Κύριος Κωδικός Δραστηριότητας που ενισχύεται
Είδος ενίσχυσης	(Επιχορήγηση επένδυσης – Επιδότηση – Εγγυήσεις - Αφορολόγητα Αποθεματικά – επιχορήγηση μισθολογικού κόστους κ.λ.π.)
Ημερομηνία έγκρισης	Ημερομηνία έγκρισης επένδυσης για χρηματοδότηση. Συμπληρώνεται η Ημερομηνία έκδοσης της Διοικητικής Πράξης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης για την κάθε επένδυση. Αν δεν υπάρχει συμπληρώνεται η Ημερομηνία Υπογραφής Σύμβασης
Ημερομηνία έναρξης υλοποίησης της επένδυσης	Έναρξη υλοποίησης της επένδυσης
Ημερομηνία βεβαίωσης ολοκλήρωσης επένδυσης	Ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης (δημιουργία εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης) – Θα συμπληρώνεται κατά την φάση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
Ημερομηνία εκταμίευσης ενίσχυσης	Ημερομηνία εκταμίευσης της ενίσχυσης. Αν είναι να καταγράφονται πάνω από μία εκταμίευση θα εισάγονται όλες. – Θα συμπληρώνεται κατά την φάση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
Είδος Εκταμίευσης	Είδος εκταμίευσης (προκαταβολή, ενδιάμεση εκταμίευση, αποπληρωμή, κ.α.). – Θα συμπληρώνεται κατά την φάση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
Ποσό Εκταμίευσης	Ποσό της Δημόσιας Επιχορήγησης που εκταμιεύθηκε
Φορέας Χρηματοδότησης	Φορέας Χρηματοδότησης
Ολοκληρωμένο έργο	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΕΡΓΟ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)

Επιλέξιμες Δαπάνες Επενδυτικού Σχεδίου

Τίτλος Πεδίου	Επεξήγηση
Κωδικός Επενδυτικής Πρότασης	Μοναδικός αριθμός πρότασης
Κωδικός Κατηγορίας Επιλέξιμης Ενέργειας/Δαπάνης	Αρίθμηση Ενεργειών / Δαπανών
Περιγραφή Κατηγορίας Επιλέξιμης Ενέργειας/Δαπάνης	Πχ. Κτιριακά, Εισαγωγή Τεχνολογιών Πληροφορική, Εισαγωγή Καινοτομίας κ.λ.π.
Ποσό	Πόσο Δημόσιας Επιχορήγησης ανά Δαπάνη/Ενέργεια

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ 2004/С/244/02)

- 2.1. Έννοια της προβληματικής επιχείρησης
9. Δεν υπάρχει κοινοτικός ορισμός της προβληματικής επιχείρησης. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι μία επιχείρηση είναι προβληματική κατά την έννοια των παρουσών κατευθυντηρίων γραμμών, εφόσον δεν είναι ικανή, με δικούς της οικονομικούς πόρους ή με τους πόρους που είναι ικανή να εξασφαλίσει από τους ιδιοκτήτες/μέτοχους της και τους πιστωτές της, να ανακόψει τη ζημιογόνο πορεία της, η οποία, χωρίς εξωτερική παρέμβαση από το κράτος, θα την οδηγήσει προς μία σχεδόν βέβαιη οικονομική εξαφάνιση βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα.
10. Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση θεωρείται καταρχήν και ανεξαρτήτως μεγέθους προβληματική, κατά την έννοια των παρουσών κατευθυντηρίων γραμμών στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (1), εφόσον έχει απωλεσθεί πάνω από το μισό του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου (2) και άνω του ενός τετάρτου του κεφαλαίου αυτού έχει απωλεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή·
- β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (3), εφόσον έχει απωλεσθεί πάνω από το μισό του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, και πάνω από το ένα τέταρτο του κεφαλαίου αυτού έχει απωλεσθεί κατά τη διάρκεια των δώδεκα τελευταίων μηνών, ή·
- γ) ανεξάρτητα από τη μορφή της εταιρείας, εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία.
- Οι ΜΜΕ που έχουν συσταθεί από χρόνο μικρότερο της τριετίας δεν θεωρούνται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ότι είναι προβληματικές αναφορικά με το εν λόγω διάστημα, εκτός εάν πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο στοιχείο (γ) της παρούσας παραγράφου.
11. Ακόμα και στην περίπτωση που δεν συντρέχει καμία από τις περιστάσεις που αναφέρονται στο σημείο 10, μια εταιρεία μπορεί να συνεχίσει να θεωρείται προβληματική, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν οι συνήθεις ενδείξεις μιας προβληματικής επιχείρησης όπως αύξηση των ζημιών, μείωση του κύκλου εργασιών, διόγκωση των αποθεμάτων, πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα, φθίνουσα ταμειακή ροή, αυξανόμενη δανειοληψία, αύξηση των οικονομικών επιβαρύνσεων καθώς και εξασθένηση ή εξαφάνιση της αξίας του καθαρού ενεργητικού. Στις σοβαρότερες περιπτώσεις, η επιχείρηση μπορεί να έχει ήδη κηρυχθεί σε πτώχευση ή να αποτελεί αντικείμενο συλλογικής πτωχευτικής διαδικασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει.
- Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές ισχύουν για κάθε ενίσχυση που χορηγείται στο πλαίσιο τέτοιας διαδικασίας και η οποία επιτρέπει στην επιχείρηση να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Σε κάθε περίπτωση, μία προβληματική επιχείρηση είναι επιλέξιμη μόνο εφόσον αποδεδειγμένα αδυνατεί να εξασφαλίσει την ανάκαμψή της με δικούς της πόρους ή με την λήψη κεφαλαίων από τους ιδιοκτήτες/μέτοχους ή από πηγές της αγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΚΑΔ - NACE 2008

Α) ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
	01.6				Υποστηρικτικές προς τη γεωργία δραστηριότητες και δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή.
	02.4				Υποστηρικτικές προς τη δασοκομία υπηρεσίες
	07.2				Εξόρυξη μη σιδηρούχων μεταλλευμάτων
08					Λοιπά ορυχεία και λατομεία ***
09					Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης***
10					Βιομηχανία τροφίμων.
	10.52				Παραγωγή παγωτών
	10.71				Αρτοποιία· παραγωγή νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής
	10.72				Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων· παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
	10.73				Παραγωγή μακαρονιών, λαζανιών, κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
	10.82				Παραγωγή κακάου, σοκολάτας και ζαχαρωτών
	10.83				Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
		10.83.12			Επεξεργασία υποκατάστατων του καφέ· εκχυλισμάτων, αποσταγμάτων και συμπυκνωμάτων του καφέ ή των υποκατάστατων του καφέ· λοβού και φλοιού καφέ
		10.83.13			Επεξεργασία πράσινου τσαγιού (που δεν έχει υποστεί ζύμωση), μαύρου τσαγιού (που έχει υποστεί ζύμωση) και τσαγιού που έχει υποστεί εν μέρει ζύμωση, που διαθέτονται σε άμεσες συσκευασίες περιεχομένου <= 3 kg
		10.83.14			Επεξεργασία εκχυλισμάτων, αποσταγμάτων, συμπυκνωμάτων και παρασκευασμάτων τσαγιού ή μάτε
		10.83.15			Επεξεργασία αφεψημάτων βοτάνων
	10.84				Παραγωγή αρτυμάτων και καρυκευμάτων
	10.85				Παραγωγή έτοιμων γευμάτων και φαγητών
	10.86				Παραγωγή ομογενοποιημένων παρασκευασμάτων διατροφής και διαιτητικών τροφών
		10.89.11			Παραγωγή σουπών και ζυμών και παρασκευασμάτων τους
11					Βιομηχανία Ποτών
		11.01.1			Παραγωγή αποσταγμένων αλκοολούχων ποτών
	11.05				Ζυθοποιία
	11.07				Παραγωγή αναψυκτικών· παραγωγή μεταλλικού νερού και άλλων εμφιαλωμένων νερών
12					Παραγωγή προϊόντων καπνού

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
13					Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλικών (με την εξαίρεση των συνθετικών ινών - βλέπε κάτωθι εξαιρέσεις)
14					Κατασκευή ειδών ένδυσης
15					Κατεργασία και δέψη δέρματος, κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελοποιίας, ειδών σαγματοποιίας και υποδημάτων και υποδημάτων.
16					Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα, κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής.
17					Κατασκευή χαρτοπολυτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί.
18					Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας ή μέσων πληροφορικής.
19					Παραγωγή οπτάνθρακα και προϊόντων διύλισης πετρελαίου
20					Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων.
21					Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων
22					Παραγωγή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες.
23					Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά.
24					Παραγωγή βασικών μετάλλων (εκτός των κάτωθι αναφερόμενων εξαιρέσεων)
25					Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού.
26					Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
27					Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
28					Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.
29					Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
30					Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών (εκτός των κάτωθι αναφερόμενων εξαιρέσεων)
31					Κατασκευή επίπλων
32					Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες (εκτός των κάτωθι αναφερόμενων εξαιρέσεων)
33					Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων εξοπλισμού.
36					Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού
37					Επεξεργασία Λυμάτων
38					Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση απορριμμάτων· ανάκτηση υλικών
39					Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
58					για τη διαχείριση αποβλήτων
	58.2				Εκδοτικές Δραστηριότητες
61					Έκδοση λογισμικού
	61.1				Τηλεπικοινωνίες
	61.2				Ενσύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	61.3				Ασύρματες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62.0					Δορυφορικές τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
	62.01				Δραστηριότητες Προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
		62.02.3			Δραστηριότητες Προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων.
			62.02.30		Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης για τεχνολογίες της πληροφορίας
				62.02.30.02	Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης για τεχνολογίες της πληροφορίας
				62.02.30.04	Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης εξειδικευμένου λογισμικού εφαρμογών
	62.03				Υπηρεσίες υποστήριξης λογισμικού πολυμέσων
		62.03.1			Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
			62.03.12		Υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
					Υπηρεσίες διαχείρισης συστημάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή
	62.09				Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
		62.09.2			Άλλες υπηρεσίες των τεχνολογιών της πληροφορίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών π.δ.κ.α.
			62.09.20		Άλλες υπηρεσίες των τεχνολογιών της πληροφορίας και των ηλεκτρονικών υπολογιστών π.δ.κ.α.
63					Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
63.1					Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες· δικτυακές πύλες
	63.11				Επεξεργασία δεδομένων, καταχώρηση και συναφείς δραστηριότητες
		63.11.1			Υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων, παροχής κεντρικού υπολογιστή, λειτουργίας εφαρμογών και παροχής λοιπής υποδομής τεχνολογιών της πληροφορίας
			63.11.11		Υπηρεσίες επεξεργασίας δεδομένων
				63.11.11.01	Υπηρεσίες ανάπτυξης βάσεων δεδομένων
				63.11.11.02	Υπηρεσίες αποθήκευσης βάσεων δεδομένων
				63.11.11.03	Υπηρεσίες διάθεσης εξοπλισμού επεξεργασίας δεδομένων ή δικτύων (υπολογιστικής ισχύος κλπ)
				63.11.11.04	Υπηρεσίες προετοιμασίας εισαγωγής δεδομένων
			63.11.13		Παροχή υπηρεσιών εφαρμογών πληροφορικής
	63.12				Δικτυακές πύλες (web portals)
		63.12.1			Παραγωγή περιεχόμενου δικτυακών πυλών (web

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
					portals)
			63.12.10		Παραγωγή περιεχόμενου δικτυακών πυλών (web portals)
71					Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
	71.20				Τεχνικές Δοκιμές και Αναλύσεις
72					Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
74					Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες
		74.10.1			Υπηρεσίες σχεδιασμού εσωτερικών χώρων, βιομηχανικής σχεδίασης και άλλες υπηρεσίες εξειδικευμένου σχεδιασμού
		74.10.2			Παραγωγή πρωτοτύπων σχεδίων
	82.92				Δραστηριότητες συσκευασίας (μόνο προϊόντων που ανήκουν σε επιλέξιμες δράσεις).
				82.92.10.05	Υπηρεσίες συσκευασίας και αποσυσκευασίας εμπορευμάτων
91					Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες

**** Εκ των οποίων ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ:**

08.92	09.90.11	Τύρφη Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης λιθάνθρακα
-------	----------	--

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Επισημαίνεται ότι από τις παραπάνω μεταποιητικές δραστηριότητες εξαιρούνται και δεν δύναται να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής ούτε να λάβουν την ενίσχυση της επιχορήγησης οι δραστηριότητες της **πρώτης μεταποίησης των προϊόντων του τομέα Γεωργίας**, όπως αυτός προσδιορίζεται στο πρώην παράρτημα II του άρθρου 32 (πρώην άρθρο 38) της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ισχύει καθώς και τα οριζόμενα στην **ΚΥΑ 292313/2622/3-7-09 (ΦΕΚ 1391/Β)**. Οι δραστηριότητες αυτές παρατίθενται ακολούθως.

Β) ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΚΛΑΔΩΝ (Δεν Επιδοτούνται)

Σε κάθε περίπτωση, ισχύουν οι περιορισμοί του πεδίου εφαρμογής των ενισχύσεων όπως ορίζονται στο Άρθρο 1 του Κανονισμού της ΕΕ 1998/2006 De Minimis.

Ο παρόν κανονισμός εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις σε όλους τους τομείς εκτός:

- τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (1)·
- τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις **που ασχολούνται με την πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων**, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα I της συνθήκης (βλέπε κάτωθι)·

- γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων, όπως απαριθμούνται στο **παράρτημα Ι** της συνθήκης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις·
 - ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς·
- δ) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με εξαγωγική δραστηριότητα·
- ε) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων·
- στ) τις ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα του άνθρακα κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1407/2002·
- ζ) τις ενισχύσεις για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων·
- η) τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε προβληματικές επιχειρήσεις.
- Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:
- α) «γεωργικά προϊόντα» τα προϊόντα που απαριθμούνται στο **Παράρτημα Ι** της συνθήκης ΕΚ (που παρατίθεται παρακάτω), με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας·
 - β) «μεταποίηση γεωργικών προϊόντων» κάθε πράξη επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει ένα επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία ενός προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση·
 - γ) «εμπορία γεωργικών προϊόντων» η κατοχή ή έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

Επίσης από τον κλάδο της μεταποίησης, για τις ανάγκες του παρόντος, οδηγού εξαιρούνται και δεν δύνανται να υποβάλλουν αίτηση:

- i) οι δραστηριότητες του τομέα της χαλυβουργίας όπως αυτός προσδιορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β' του νέου Πολυτομεακού Πλαισίου για τις Περιφερειακές Ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ii) οι δραστηριότητες ναυπηγικών εργασιών όπως αυτές προσδιορίζονται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία (2003/C317/06), και,
- iii) οι δραστηριότητες του τομέα των συνθετικών ινών όπως αυτός προσδιορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ' του νέου Πολυτομεακού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Παραρτήματος Ι, Προβλεπόμενος στο άρθρο 32 της Συνθήκης

1	2
Κλάση της ονοματολογίας των Βρυξελλών	Είδος εμπορεύματος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	Ζώα ζώντα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	Κρέατα και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγίων.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Ιχθείς μαλακόστρατα και μαλάκια.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	Γάλα και προϊόντα γαλακτοκομίας. Ωά πτηνών. Μέλι φυσικόν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 05.04	Έντερα, κύστεις και στόμαχοι ζώων, ολόκληρα ή εις τεμάχια, πλην των εξ ιχθύων τοιούτων.
05.15	Προϊόντα ζωικής προελεύσεως, μη αλλαχού κατονομαζόμενα ή περιλαμβανόμενα. Μη ζώντα ζώα των κεφαλαίων 1 και 3, ακατάλληλα δια την ανθρώπινην κατανάλωσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	Φυτά ζώντα και προϊόντα ανθοκομίας.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	Λαχανικά, φυτά ρίζας και κόνδυλοι, άπαντα εδώδιμα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	Καρποί και οπώρως εδώδιμοι .Φλοιοί εσπεριδοειδών.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	Καφές, τείον και αρτύματα (μπαχαρικά) εξαιρείσει του ματέ (κλάσις 09.03).
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	Δημητριακά προϊόντα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	Προϊόντα αλευροποιίας ,βύνη, άμυλα, γλουτένη, ινουλίνη.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	Σπέρματα και καρποί ελαιώδεις .Σπέρματα , σπόροι σποράς και διάφοροι καρποί. Βιομηχανικά και φαρμακευτικά φυτά. Άχυρα και χορτονομαί.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 EX 13.03	Πηκτίνη.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15 15.01	Λίπη χοίρειον υπό την ονομασία <<saindoux>> και λοιπά χοίρεια λίπη, λαμβανόμενα διά πίεσεως ή τήξεως.
15.02	Λίπη βοειδών , προβατοειδών και αιγοειδών , ακατέργαστα ή τετηγμένα, περιλαμβανόμενων και των λιπών των λεγομένων πρώτης εκθλίψεως.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15 15.03	Στεατίνη, ελαιοστεατίνη, έλαιον του υπό την ονομασία <<saindoux>> χοιρείου λίπους και ελαιομαργαρίνη, άνευ προσθήκης γαλακτοματοποιών ουσιών, άνευ αναμείξεως ή παρασκευή τινός.
15.04	Λίπη και έλαια ιχθύων και θαλασσίων θηλαστικών, έστω και εξηυγενισμένα.
15.07	Έλαια φυσικά μόνιμα, ρευστά ή αλοιφώδη , ακαθάριστα, κεκαθαρμένα ή εξηυγενισμένα.
15.12	Έλαια και λίπη ζωικά ή φυτικά υδρογονομένα, έστω και εξηυγενισμένα, αλλ' ουχί περαιτέρω επεξεργασμένα.
15.13	Μαργαρίνη, απομίμησης χοιρείου λίπους (simili saindoux) και έτερα βρώσιμα λίπη παρασκευασμένα.
15.17	Υπολείμματα προκύπτοντα εκ της επεξεργασίας των λιπαρών ουσιών ή των ζωικών ή φυτικών κηρών.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16	Παρασκευάσματα κρεάτων, ιχθύων, μαλακοστάτων και μαλακίων.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17 17.01	Σάκχαρις τεύτλων και σακχαροκάλαμου, εις στερεάν κατάστασιν.
17.02	Έτερα σάκχαρα, σιρόπια. Υποκατάστατα του μέλιτος, έστω και μειγμένα μετά φυσικού μέλιτος. Σάκχαρα και μελάσσαι κεκαυμένα.
17.03	Μελάσσαι, έστω και αποχρωματισμένα.
17.05	Σάκχαρα, σιρόπια και μελάσσαι, άπαντα αρωματισμένα ή τεχνικώς κεχρωσμένα (περιλαμβανόμενης και της δια βανίλλης ή βανιλίνης αρωματισμένης σακχάρως), εξαιρουμένων των χυμών οπώρων μετά προσθήκης σακχάρως εις πάσαν αναλογίαν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18 18.01	Κακάον εις βαλάνους και θραύσματα βαλάνων, ακατέργαστα ή πεφρυγμένα.
18.02	Κελύφη, φλοιοί μεμβράνας και απορρίμματα κακάου.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20	Παρασκευάσματα οσπρίων, λαχανικών, οπώρων και ετέρων φυτών ή μερών φυτών.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22 22.04	Γλεύκος σταφυλών, μερικώς ζυμωθέν, έστω και αν η ζύμωσις ανεστάλη καθ' οιονδήποτε έτερον τρόπον, εξαιρείσει της δια προσθήκης οιοπνεύματος.
22.05	Όινοι εκ νωπών σταφυλών. Γλεύκος εκ νωπών σταφυλών, ούτινος η ζύμωσις ανεστάλη τη προσθήκη οιοπνεύματος (περιλαμβανομένων και των μιστελιών).
22.07	Μηλίτης, απίτης , υδρόμελι και έτερα ποτά προερχόμενα εκ ζυμώσεως.
Ex 22.08	Αιθυλική αλκοόλη, μετουσιωμένη ή μη, οιουδήποτε αλκοομετρικού τίτλου,
Ex 22.09	Λαμβανόμενη από γεωργικά προϊόντα περιλαμβανόμενα στο παράρτημα 1 της Συνθήκης, εξαιρουμένων των αποσταγμάτων, ηδύποτων και ετέρων οιοπνευματωδών ποτών, συνθέτων αλκοολούχων παρασκευασμάτων (καλουμένων συμπετυκνωμένων εκχυλισμάτων) δια την παρασκευή ποτών.
22.10	Όξος εδώδιμων και υποκατάστατα αυτού εδώδιμα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23	Υπολείμματα και απορρίμματα των βιομηχανιών ειδών διατροφής. Τροφαί παρεσκευασμένοι δια ζώα.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24 24.01	Καπνός ακατέργαστος ή μη βιομηχανοποιημένος. Απορρίμματα καπνού
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 45 45.01	Φελλός, φυσικός ακατέργαστος και απορρίμματα φελλού. Φελλός εις θραύσματα, κόκκους ή κόνιν.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 54 54.01	Λίνον, ακατέργαστον, μουσκευμένον, αποφλοιωμένον, κτενισμένον ή άλλως πως κατεργασμένον, μη όμως νηματοποιημένον. Στυπία και απορρίμματα (περιλαμβανομένου και του εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών προερχομένου λίνου).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 57 57.01	Κάναβις, (Cannabis sativa) ακατέργαστος ,μουσκευμένη, αποφλοιωμένη, κτενισμένη ή άλλως κατεργασμένη, αλλά μη νηματοποιημένη. Στυπία και απορρίμματα καννάβευς (περιλαμβανομένων και των προερχόμενων εκ της ξάνσεως νημάτων, υφασμάτων ή ρακών).
----------------------	--

**ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΛΑΔΟΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΚΥΑ 292313/2622/3-7-09 (ΦΕΚ 1391/Β)**

ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ

1. ΤΟΜΕΑΣ : ΚΡΕΑΣ

Δράση 1.1.: Εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση της υφιστάμενης σφαγιοτεχνικής υποδομής με ή χωρίς μετεγκατάσταση, ώστε να πληρούν και τις απαιτήσεις για την βιολογική κτηνοτροφία.

Δράση 1.2.: Ίδρυση νέων μονάδων σφαγείων δυναμικότητας μέχρι 400 τόν. κρέατος σε νησιωτικές περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής σφαγιοτεχνική υποδομή (πλην Κρήτης και Εύβοιας).

Δράση 1.3.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων, μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων .

Δράση 1.4.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος θηραματικών ειδών και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων σε περιπτώσεις καθετοποίησης της παραγωγής.

Δράση 1.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης κρέατος και παραγωγής κρεατοσκευασμάτων, σε περιοχές όπου δεν υπάρχει επαρκής υποδομή, με στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Δράση 1.6.: Εκσυγχρονισμός – συμπλήρωση, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας (αλλαντοποιεία – κονσέρβες κλπ).

Δράση 1.7.: Ολοκλήρωση (β' φάση) της κρεαταγοράς Αθηνών.

Δράση 1.8.: Ίδρυση – επέκταση ή εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων αδρανοποίησης παραπροϊόντων και υποπροϊόντων σφαγής (rendering) σαν συμπλήρωση μονάδων σφαγής συμπεριλαμβανομένου και εξοπλισμού για παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας.

Δράση 1.9.: Προμήθεια κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων και ίδρυση μικρών εγκαταστάσεων ψυκτικών θαλάμων στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους για τη μεταφορά και συντήρηση ευπαθών και νωπών προϊόντων (κρέας και λοιπά προϊόντα κρέατος) με σκοπό τη χονδρεμπορία των προϊόντων.

2. ΤΟΜΕΑΣ : ΓΑΛΑ

Δράση 2.1.: Ίδρυση - επέκταση τυροκομείων εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω επάρκειας γάλακτος.

Δράση 2.2.: Εκσυγχρονισμός τυροκομείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση ώστε να τηρούνται οι βασικοί όροι υγιεινής και να προωθηθούν τα ποιοτικά προϊόντα ΠΟΠ, ΠΓΕ της χώρας.

Δράση 2.3.: Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μικρομεσαίων επιχειρήσεων επεξεργασίας γάλακτος με απασχολούμενο δυναμικό μικρότερο ή ίσο των 250 υπαλλήλων και κύκλο εργασιών μικρότερο των 50 εκ. €, εφόσον κρίνεται απαραίτητο λόγω μη πλήρους αξιοποίησης του γάλακτος σε τοπικό επίπεδο.

Δράση 2.4.: Ίδρυση μικρών μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.5.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής γιαούρτης και λοιπών ζυμούμενων προϊόντων γάλακτος.

Δράση 2.6.: Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός - επέκταση, μονάδων αξιοποίησης παραπροϊόντων (τυρόγαλα), που στοχεύουν στη βελτίωση του περιβάλλοντος.

3. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΥΓΑ – ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

3.1. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΑΥΓΑ

Δράση 3.1.1.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.2.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών.

Δράση 3.1.3.: Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας αυγών για παραγωγή νέων προϊόντων με βάση τα αυγά.

Δράση 3.1.4.: Ίδρυση μονάδων τυποποίησης και συσκευασίας αυγών και προϊόντων που τυποποιούνται με βάση αναγνωρισμένες προδιαγραφές ή πρότυπα (ειδικές εκτροφές, βιολογικά κ.λ.π.) στα πλαίσια καθετοποίησης των μονάδων.

3.2. ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ: ΣΦΑΓΕΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ

Δράση 3.2.1.: Ίδρυση πτηνο-σφαγείων με πρώτη ύλη προϊόντα ποιότητας, ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών και ιδιαίτερα αυτών που πληρούν τις απαιτήσεις για βιολογικά παραγόμενα σφάγια και προϊόντα σφαγής.

Δράση 3.2.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων πτηνοσφαγείων και κυρίως ιδιαίτερα αυτών που πληρούν τις απαιτήσεις για βιολογικά παραγόμενα σφάγια και προϊόντα σφαγής.

Δράση 3.2.3.: Ίδρυση σφαγείων πουλερικών σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.

Δράση 3.2.4.: Εκσυγχρονισμός – επέκταση υφισταμένων με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης και μεταποίησης κρέατος πουλερικών.

Δράση 3.2.5.: Ίδρυση μονάδων τεμαχισμού – τυποποίησης και μεταποίησης κρέατος πουλερικών – κουνελιών κυρίως σε συμπλήρωση υφιστάμενων μονάδων σφαγής πτηνών και κουνελιών.

Δράση 3.2.6.: Ίδρυση γραμμών σφαγής κουνελιών – ινδιάνων εντός υφιστάμενων πτηνοσφαγείων.

4. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΜΕΛΙ

Δράση 4.1.: Εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης - συσκευασία μελιού.

Δράση 4.2.: Ίδρυση μικρών μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας μελιού μόνο σε ορεινές – νησιωτικές περιοχές, με προτεραιότητα στις μονάδες τυποποίησης – επεξεργασίας – μεταποίησης βιολογικού μελιού.

Δράση 4.3.: Ίδρυση - εκσυγχρονισμός – επέκταση - μετεγκατάσταση μονάδων για παραγωγή σακχαρωδών προϊόντων με βάση το μέλι, snacks κλπ.

Στον υποτομέα του μελιού καμία από τις ανωτέρω δράσεις δεν εμπίπτει στα πεδία επιλεξιμότητας του Καν. 797/2004.

5. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΙΑΦΟΡΑ ΖΩΑ

ΥΠΟΤΟΜΕΑΣ : ΣΗΡΟΤΡΟΦΙΑ – ΑΛΛΑ ΕΙΔΗ

Δράση 5.1.: Ίδρυση – επέκταση σύγχρονων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.2.: Εκσυγχρονισμός, βελτίωση υφισταμένων μονάδων αναπλήνισης κουκουλιών.

Δράση 5.3.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

Δράση 5.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων μεταποίησης σαλιγκαριών.

6. ΤΟΜΕΑΣ : ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

Δράση 6.1.: Εκσυγχρονισμός καθέτων αποθηκευτικών χώρων δημητριακών και με εγκαταστάσεις αερισμού ή με ψυχρό αέρα.

Δράση 6.2.: Εκσυγχρονισμός – βελτίωση οριζοντίων παλαιών αποθηκών.

Δράση 6.3.: Ίδρυση ξηραντήριων δημητριακών.

Δράση 6.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων ξηραντηρίων δημητριακών.

Δράση 6.5.: Συμπλήρωση - εκσυγχρονισμός χωρίς αύξηση δυναμικότητας υφισταμένων αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ρυζιού με τοποθέτηση συστημάτων προκαθορισμού ξήρανσης & ψύξης.

Δράση 6.6.: Ίδρυση νέων μονάδων αποφλοιώσης - επεξεργασίας – τυποποίησης ρυζιού.

Δράση 6.7.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων αποφλοιώσης ρυζιού με εξοπλισμό λείανσης, χρωματοδιαλογής και υγροθερμικής επεξεργασίας και τυποποίησης – συσκευασίας με ή χωρίς μετεγκατάσταση.

Δράση 6.8.: Ίδρυση silos σε κόμβους σύγχρονων διαμετακομιστικών κέντρων.

Δράση 6.9.: Ίδρυση οριζοντίων αποθηκών σε νησιωτικές ή ορεινές περιοχές.

7. ΤΟΜΕΑΣ : ΕΛΑΙΟΥΧΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Α) Ελαιόλαδο

Δράση 7.1.: Ελαιοτριβεία

α) Εκσυγχρονισμός, με ή χωρίς μετεγκατάσταση ελαιοτριβείων χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, με προτεραιότητα σε αυτά που επεξεργάζονται βιολογική πρώτη ύλη.

β) Συγχωνεύσεις ελαιοτριβείων με δυναμικότητα ανάλογη των συγχωνευθέντων.

γ) Ίδρύσεις ελαιοτριβείων αποκλειστικά και μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές από βιολογική πρώτη ύλη.

Δράση 7.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση τυποποιητηρίων - συσκευαστηρίων ελαιολάδου, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 7.3.: Ίδρύσεις – επεκτάσεις τυποποιητηρίων ελαιολάδου για την παραγωγή επώνυμων ποιοτικών, εμπορεύσιμων συσκευασιών, με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος.

Δράση 7.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ραφιναριών ελαιολάδου χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Β) Άλλα Έλαια

Δράση 7.5.: Ίδρυση – Επέκταση – Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση σποροελαιουργιών και Βιομηχανιών σποροελαιουργίας χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δεν είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του μέτρου επενδύσεις μελών αναγνωρισμένης ΟΕΦ που αφορούν :

Α) Βελτίωση των συνθηκών αποθήκευσης και αξιοποίησης των καταλοίπων της παραγωγής ελαιολάδου και επιτραπέζιων ελιών

Β) Δημιουργία και διαχείριση συστημάτων πιστοποίησης της ποιότητας, με βάση σύστημα ανάλυσης κινδύνου και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP), για τα οποία η συγγραφή υποχρεώσεων είναι σύμφωνη με τα τεχνικά κριτήρια που καθορίζονται από την αρμόδια εθνική αρχή.

8. ΤΟΜΕΑΣ : ΟΙΝΟΣ

Δράση 8.1.: Εκσυγχρονισμός οινοποιείων με ή χωρίς μετεγκατάσταση χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, για παραγωγή οίνων ποιότητας.

Δράση 8.2.: Συγχώνευση οινοποιείων με παράλληλο εκσυγχρονισμό (κτιριακών εγκαταστάσεων και μηχανολογικού εξοπλισμού) για βελτίωση της ποιότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 8.3.: Ίδρυση νέων οινοποιείων σύγχρονης τεχνολογίας:

α) σε περιπτώσεις εξυπηρέτησης της τοπικής παραγωγής σε ορεινές και νησιώτικες περιοχές

β) μονάδων παραγωγής οίνων από προϊόντα της βιολογικής αμπελοργίας [Καν.(ΕΟΚ) 2092/91] και συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Δράση 8.4.: Προσθήκη, εκσυγχρονισμός, επέκταση γραμμής εμφιάλωσης οίνου σε οινοποιεία για την κάλυψη των αναγκών εμφιάλωσης της παραγωγής τους.

9. ΤΟΜΕΑΣ : ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

I. Στο επίπεδο της εμπορίας

Δράση 9.1.: Ίδρυση μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών.

Δράση 9.2.: Ίδρυση εγκαταστάσεων στατικών ψυγείων και κατασκευή μικρής δυναμικότητας συσκευαστηρίων κηπευτικών με δυνατότητα προμήθειας κινητών (αυτοκινήτων) ψυγείων μόνο στα νησιωτικές περιοχές (πλην Κρήτης και Εύβοιας).

Δράση 9.3.: Εκσυγχρονισμοί ή/και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων συσκευασίας, τυποποίησης, διαλογής, συντήρησης, ψύξης, αποθήκευσης νωπών οπωροκηπευτικών, πατάτας, σύκων, οσπρίων και ξηρών καρπών:

II. Στο επίπεδο της μεταποίησης

Δράση 9.7.: Μεταποίηση Βιομηχανικής τομάτας

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων, κυρίως όσον αφορά:

- την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων

χωρίς αύξηση της δυναμικότητας.

Δράση 9.8.: Μεταποίηση φρούτων (ροδάκινα, βερίκοκα, αχλάδια, μήλα, δαμάσκηνα κ.λ.π.)

α) Κονσερβοποιεία – Χυμοί φρούτων – Αποξηραμένα φρούτα

- Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφιστάμενων μονάδων κονσερβοποίησης οπωροκηπευτικών, βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών κυρίως όσον αφορά:

την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
την παραγωγή νέων προϊόντων.

- Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης (κονσερβοποίησης) οπωροκηπευτικών (πλην βιομηχανικής τομάτας), βιομηχανικών ροδακίνων και αχλαδιών, λοιπών φρούτων και λαχανικών.

β) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση υφιστάμενων μονάδων χυμοποίησης, κυρίως όσον αφορά:

- την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

γ) Ίδρυση νέων μονάδων χυμοποίησης οπωρών (πλην των εσπεριδοειδών) σύγχρονης τεχνολογίας.

δ) Αποξηραμένων φρούτων

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση ή/και επέκταση μονάδων αποξήρανσης φρούτων (δαμάσκηνα, βερίκοκα κλπ).

ε) Ίδρυση – εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής μαρμελάδων και γλυκών κουταλιού.

στ) Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων, χυμοποίησης εσπεριδοειδών κυρίως όσον αφορά:

- την χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών,
- στις ψυκτικές εγκαταστάσεις,
- την παραγωγή νέων προϊόντων.

Δράση 9.9.: Μεταποίηση λαχανικών

α) Ίδρυση νέων, εκσυγχρονισμός - επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων παραγωγής τουρσιών και ψητών λαχανικών, κυρίως όσον αφορά:

- στην χρήση νέων τεχνολογιών και συσκευασιών
- στην παραγωγή νέων προϊόντων

β) Ίδρυση νέων, εκσυγχρονισμός – επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για την παραγωγή χυμών λαχανικών κύβων ή μιγμάτων αυτών σε ασηπτική συσκευασία.

Δράση 9.10.: Επενδύσεις εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού και αξιοποίησης υπολειμμάτων των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών του τομέα μεταποίησης οπωροκηπευτικών για την παραγωγή λιπασμάτων ή/και ζωοτροφών.

Δράση 9.11.: Μεταποίηση ξηρών καρπών. Ίδρυση νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός και επέκταση ή και μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων για παραγωγή προϊόντων πάστας, νιφάδων πραλίνας, παστελιών, snacks κ.λ.π.

Δράση 9.12.: Μεταποίηση σύκων - σταφίδων

α) Εκσυγχρονισμός και επέκταση με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων.

β) Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης – αποξήρανσης σύκων και σταφίδων.

III. Στον τομέα των μονάδων επεξεργασίας επιτραπέζιων ελαιών

Δράση 9.13.: Εκσυγχρονισμός των μονάδων επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

Δράση 9.14.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων μόνο για γραμμές συσκευασίας καταναλωτή και γραμμές παραγωγής νέων προϊόντων.

Δράση 9.15.: Μετεγκαταστάσεις που αφορούν την μεταφορά μονάδων από τις αστικές περιοχές, για λόγους που σχετίζονται με τη ρύπανση χωρίς αύξηση δυναμικότητας.

IV. Στον τομέα των Γεωμήλων

Δράση 9.16.: Ίδρύσεις νέων μονάδων, εκσυγχρονισμός – επέκταση, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, συμπλήρωση υφισταμένων μονάδων, ή προσθήκη γραμμών σε υφιστάμενες μονάδες μεταποίησης γεωμήλων με προορισμό την παραγωγή νέων προϊόντων όπως:

- προτηγανισμένης / κατεψυγμένης πατάτας,
- τσιπς ή σνακς πατάτας κ.λ.π.
- άλλα νέα προϊόντα

Δεν είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση στο παρόν μέτρο 123 Α επενδυτικά σχέδια του Τομέα που υποβάλλονται από αναγνωρισμένες ή προαναγνωρισμένες από τη Δ/νση ΠΑΠ Δενδροκηπευτικής Ομάδες Παραγωγών (Συνεταιρισμοί, ΕΑΣ, καθώς και Εταιρείες που έχουν αναγνωρισμένη Ομάδα Παραγωγών). Κατ' εξαίρεση δύναται να ενισχυθούν επενδυτικά σχέδια:

- Στα Νησιά Αιγαίου και Ιονίου με λιγότερους από 3.100 κατοίκους.
- Στις περιπτώσεις ομοειδών δράσεων των ΚΟΑ για τα επενδυτικά σχέδια προϋπολογισμού μεγαλύτερου ή ίσου (>) από 500.000€.

10. ΤΟΜΕΑΣ : ΑΝΘΗ

Δράση 10.1.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων μεταποίησης ή εκσυγχρονισμός ή επέκταση υφισταμένων μονάδων.

α) Ίδρυση ή εκσυγχρονισμός και επέκταση τυποποιημένων δρεππών ανθέων και γλαστρικών.

β) Ίδρυση ξηραντηρίων ανθέων.

Δράση 10.2.: Ίδρυση νέων εγκαταστάσεων εμπορίας (νέες ανθαγορές – κέντρα διανομής) από συλλογικούς φορείς ανθοπαραγωγών.

11. ΤΟΜΕΑΣ : ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ

Δράση 11.1.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής πλήρων τυποποιημένων μιγμάτων ζωοτροφών, χωρίς αύξηση δυναμικότητας, οι οποίες θα εφαρμόσουν HACCP .

Δράση 11.2.: Ίδρυση μονάδων παραγωγής αποκλειστικά βιολογικών πλήρων τυποποιημένων μειγμάτων ζωοτροφών.

Δράση 11.3.: Ίδρυση αποθηκευτικών χώρων ζωοτροφών για την μερική κάλυψη των αναγκών ορισμένων περιοχών της χώρας (ορεινών – νησιωτικών) σε αποθηκευτικούς χώρους ζωοτροφών, με δυνατότητα εγκατάστασης μικρού παρασκευαστηρίου.

Δράση 11.4.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση αποθηκευτικών χώρων ζωοτροφών με δυνατότητα μικρού παρασκευαστηρίου μόνο σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές.

Δράση 11.5.: Ίδρυση μονάδων παραγωγής ζωοτροφών οικιακών ζώων και γουνοφόρων ζώων που θα εφαρμόσουν HACCP.

Δράση 11.6.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων παραγωγής ζωοτροφών οικιακών ζώων και γουνοφόρων ζώων που θα εφαρμόσουν HACCP.

12. ΤΟΜΕΑΣ : ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Δράση 12.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση υφισταμένων μονάδων επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού.

13. ΤΟΜΕΑΣ : ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ & ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ

Δράση 13.1.: Ίδρυση – επέκταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Δράση 13.2.: Εκσυγχρονισμός με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδων τυποποίησης και επεξεργασίας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΤΟΜΕΙΣ: Ως προϊόντα ποιότητας είναι αυτά που καθορίζονται από τους Καν.(ΕΟΚ) 2092/91, 2081/92, 2082/92 και Καν.(Ε.Κ.) 1804/99, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, καθώς και αυτά που καθορίζονται από την Εθνική Νομοθεσία και πιστοποιούνται κατάλληλα.

Επίσης σημειώνεται ότι για επενδύσεις οι οποίες θα πραγματοποιηθούν σε περιοχές ΟΠΑΑΧ οι εν δυνάμει επενδυτές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τους κλάδους που θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για τις περιοχές αυτές (βλέπε Παράρτημα VI: Παρεμβάσεις Στο Παραγωγικό Περιβάλλον του παρόντος).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V:

- **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΔΟΤΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ**
- **ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΚΑΛΥΨΗΣ ΙΔΙΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ** (Για την περίπτωση τεκμηρίωσης κριτηρίων αξιολόγησης).

1. Δαπάνες εξυπηρέτησης κτιριακών αναγκών και διαμόρφωσης χώρων / Ειδικές εγκαταστάσεις

- Τιμολόγια, Δελτία αποστολής, ΤΠΥ, κ.λ.π. παραστατικά κατασκευαστικών εργασιών.
- Οικοδομική άδεια με τα συνημμένα σχέδια ή όποια άλλη μορφή έγκρισης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις (π.χ. έγκριση για εργασίες δόμησης μικρής κλίμακας) ή νόμιμη απαλλαγή είτε από Πολεοδομία είτε με Υ.Δ. θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από Διπλωματούχο Μηχανικό μέλους του ΤΕΕ.
- Τυχόν σχέδια του χώρου ανάλογα με τις δαπάνες που υλοποιήθηκαν για το έργο.
- Φωτογραφίες από τις εργασίες που έλαβαν χώρα.
- Συμβάσεις εκτέλεσης έργου θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ. Οι συμβάσεις είναι επίσης υποχρεωτικές για όλες τις περιπτώσεις έκδοσης ΤΠΥ για εκτέλεση εργασιών(π.χ. εγκατάσταση ηλεκτρολογικών, τοποθέτηση βιομηχανικού δαπέδου, κ.λ.π.).
- Τεχνική έκθεση με περιγραφή των εργασιών που έλαβαν χώρα.
- Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας μεταγραμμένου στο Υποθηκοφυλακείο / Κτηματολόγιο.
- Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να προσκομιστεί μισθωτήριο / παραχωρητήρια συμβόλαια διάρκειας τουλάχιστον 8 ετών από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης. Ειδικά για την περίπτωση ανέγερσης ή/και επέκταση κτιρίου το μισθωτήριο / παραχωρητήριο πρέπει να είναι δέκα πέντε (15) έτη από την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης.
- Επιμετρήσεις και αναλυτικός προϋπολογισμός κόστους εργασιών.
- Βεβαίωση καλής εκτέλεσης εργασιών από αρμόδιο μηχανικό μέλους του ΤΕΕ.
- Δελτία αποστολής υλικών ιδιαίτερα σε περιπτώσεις αυτεπιστασίας.
- Ανάλυση κόστους σε περιπτώσεις τιμολόγησης εργασιών ειδικών εγκαταστάσεων για τον εξοπλισμό.
- Να έχουν ολοκληρωθεί οι οικοδομικές εργασίες (συμφωνητικό παράδοσης παραλαβής του έργου και καλής εκτέλεσης εργασιών)
- Δήλωση έναρξης και ολοκλήρωσης εργασιών στο ΙΚΑ (όπου απαιτείται).

2. Δαπάνες προμήθειας μηχανολογικού και εργαστηριακού εξοπλισμού

- Τιμολόγια (και Proforma Invoice σε περίπτωση αγοράς εξοπλισμού από το εξωτερικό), Δελτία αποστολής, κ.λ.π. παραστατικά μεταφοράς και αγοράς εξοπλισμού.
- Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής
- Για προμήθεια αγοράς εξοπλισμού από το εξωτερικό και ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κ.λ.π.) CMR, Packing List, Documento di Trasporto, Bill of Landing, κ.λ.π.
- Βεβαίωση για το καινούργες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτηση κυριότητας με αναφορά στο serial number του μηχανήματος

- Αντίγραφο πιστοποιητικού CE και δήλωση συμμόρφωσης συνοδευόμενα με τεχνικό φάκελο του μηχανήματος. Επιπλέον των ανωτέρω, **μόνο στις περιπτώσεις** που το μηχάνημα είναι ιδιοκατασκευή από τον προμηθευτή απαιτείται και πλήρης ανάλυση κόστους.
- Εξοπλισμός σε πλήρη λειτουργία που να είναι δυνατός ο έλεγχος των σειριακών αριθμών (επί του εξοπλισμού, από συνοδευτικά τεχνικά φυλλάδια κλπ) και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση για το καινούργες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας.
- Αντίγραφο σύμβασης Leasing εφόσον η επιχείρηση προχωρήσει στην αγορά εξοπλισμού μέσω Leasing σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Οδηγό του Προγράμματος. Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του προγράμματος δεν είναι επιλέξιμη η χρήση του Leasing για την αγορά των παγίων εκτός αν με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου η κυριότητα τους περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης.
- Για την περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού άνω των 70.000 ευρώ με χρήση ενδιάμεσων προμηθευτών, τα παραστατικά αγοράς θα πρέπει να συνοδεύονται από επικυρωμένο αντίγραφο των παραστατικών πώλησης του συγκεκριμένου μηχανήματος ή λοιπού εξοπλισμού από τον κατασκευαστικό οίκο προς τον προμηθευτή του φορέα της επένδυσης και από βεβαίωση του κατασκευαστικού οίκου ότι ο συγκεκριμένος προμηθευτής αποτελεί νόμιμο αντιπρόσωπο του και ότι ο συγκεκριμένος εξοπλισμός είναι καινούργιος.
- Για την περίπτωση εξειδικευμένων και εν γένει επαγγελματικών οχημάτων:
 - Τιμολόγια, Δελτία αποστολής, ΤΠΥ, κ.λ.π. παραστατικά αγοράς και μεταφοράς.
 - Για τις περιπτώσεις προμήθειας επαγγελματικού οχήματος μεταφοράς προϊόντων από το εξωτερικό και ανάλογα με τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κ.λ.π.) CMR, Packing List, Documento di Trasporto, Bill of Landing, κ.λ.π..
 - Αντίγραφο επαγγελματικής αδείας με τις απαιτούμενες σφραγίδες και θεωρήσεις.
 - Λειτουργία και Φωτογραφία οχήματος.

3. Δαπάνες Πληροφορικής / Τηλεπικοινωνιών, προμήθειας λογισμικού

- Τιμολόγια, Δελτία αποστολής, ΤΠΥ, κ.λ.π. παραστατικά μεταφοράς και αγοράς λογισμικού
- Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής
- Άδειες χρήσης λογισμικού (και για τα Windows) ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης
- Ανάλυση κόστους και φύλλα τεχνικής εκπαίδευσης σε περιπτώσεις δαπανών παραμετροποίησης και εκπαίδευσης προσωπικού. Για την παραμετροποίηση δύναται να ζητηθεί και τεχνική έκθεση περιγραφής εργασιών.
- Βεβαίωση για το καινούργες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτηση κυριότητας με αναφορά στο serial number του λογισμικού.
- Λογισμικό σε πλήρη λειτουργία που να είναι δυνατός ο έλεγχος των σειριακών αριθμών και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση για το καινούργες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας.

- 4. Δαπάνες κατοχύρωσης / τροποποίηση πατεντών ή / και πνευματικής Ιδιοκτησίας, χρήσης και προστασίας δικαιωμάτων βιομηχανικής και πνευματικής ιδιοκτησίας, μεταφοράς τεχνογνωσίας (ανάλογα με το είδος της τεχνογνωσίας και τον τρόπο που αποκτάται)**

Η τεχνογνωσία μπορεί να προέρχεται είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό και για να είναι επιλέξιμη η δαπάνη απαιτούνται τα ακόλουθα παραστατικά:

- Παραστατικά αγοράς και μεταφοράς τεχνογνωσίας: Τιμολόγια, ΤΠΥ, κ.λ.π..
- Αναλυτικές συμβάσεις θεωρημένες στη ΔΟΥ
- Έκθεση αναφοράς για την τεχνογνωσία που αποκτήθηκε, τις χρήσεις / εφαρμογές της και τα αποτελέσματα από την εφαρμογή της στην επιχείρηση.
- Τυχόν άδειες χρήσης, royalties κlt.
- Αναλυτική έκθεση ενεργειών προστασίας τεχνογνωσίας και παραστατικά εξόφλησης των δαπανών που αντιστοιχούν σε αυτές. Θα πρέπει να υπάρχει πλήρης αντιστοίχιση ενεργειών – δαπανών.
- Εγγραφές στο βιβλίο παγίων
- Παραστατικά παροχής υπηρεσιών άμεσα σχετιζόμενων με το αντικείμενο της ενισχυόμενης ενέργειας

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής οφείλουν εν γένει να είναι συμβατές και εντός των ορίων με τα οριζόμενα στον παρόντα οδηγό και στον Καν. 800/2008 (κεφ. 33, 36) της Επιτροπής.

5. Δαπάνες σχεδιασμού και πιστοποίησης προϊόντων / υπηρεσιών / διαχειριστικών συστημάτων

- Έκθεση αναλυτικής κοστολόγησης (εργασιών, υπηρεσιών , μετρήσεων κτλ)
- Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κ.λ.π. παραστατικά.
- Αντίγραφο πιστοποιητικού από διαπιστευμένο φορέα.
- Εγγραφές στο βιβλίο παγίων (όπου απαιτείται).

6. Δαπάνες τεχνικής/ τεχνολογικής, επιστημονικής και συμβουλευτικής υποστήριξης (Ανάλογα με το είδος των υπηρεσιών που υλοποιήθηκαν):

- Σύμβαση με αναλυτική περιγραφή αντικειμένου, με την επιχείρηση / επιστημονικό / τεχνολογικό οργανισμό νομίμως θεωρημένη από την αρμόδια ΔΟΥ.
- Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, εξοφλητικές αποδείξεις κ.λ.π. παραστατικά των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν.
- Αντίγραφο μελετών, εγχειριδίων (για διαχειριστικά συστήματα), ημερολόγια εργασιών, λοιπά παραδοτέα .
- Ιστοσελίδα / ψηφιακές εφαρμογές σε λειτουργία και ανάλυση κόστους αυτών.

Στην περίπτωση των μελετών επισημαίνεται ότι όλες οι μελέτες (πλην μελετών εγκατάστασης συστημάτων όπως ISO, EMAS, ECO LABEL κτλ) θα αξιολογούνται και ελέγχονται σε σχέση α) με την συνάφειά τους με το αντικείμενο του Επενδυτικού Σχεδίου και β) την προσφορά προμηθευτών που έχει κατατεθεί στην πρόταση, την επιστημονική βιβλιογραφία για το είδος της μελέτης που αξιολογείται και το περιεχόμενο της μελέτης που προσκομίζεται για αξιολόγηση.

7. Δαπάνες προβολής επικοινωνίας

7.1 Δαπάνες συμμετοχής σε εκθέσεις:

- Παραστατικά συμμετοχής σε εκθέσεις (βεβαιώσεις συμμετοχής, τιμολόγια, δελτία αποστολής μεταφοράς υλικών, συμφωνητικά, κλπ).

- Κατάλογος εκθετών και σχετικό φωτογραφικό υλικό.
- Αποκόμματα εισιτηρίων μετακίνησης των στελεχών της επιχείρησης για την υποστήριξη της έκθεσης.

7.2 Δαπάνες διοργάνωσης εκδηλώσεων/ επιχειρηματικών αποστολών

- Παραστατικά (τιμολόγια ενοικίασης χώρων και οπτικοαουστικών μέσων, δελτία αποστολής μεταφοράς υλικών, αποκόμματα εισιτηρίων στελεχών της επιχείρησης, κλπ)
- Σχετικό υλικό τεκμηρίωσης (προσκλήσεις, φωτογραφικό υλικό, αναλυτική έκθεση πεπραγμένων (όπως σκοπός, συμμετοχές, λίστα επαφών, πιθανές συμφωνίες που επιτεύχθηκαν) κλπ).

7.3. Δαπάνες προβολής και διαφήμισης

- Παραστατικά (τιμολόγια, δελτία αποστολής, συμφωνητικά συνεργασίας, κλπ)
- Σχετικό υλικό τεκμηρίωσης (διαφημιστικά έντυπα, αποδεικτικά αντίγραφα διαφημιστικών καταχωρήσεων σε ΜΜΕ, κλπ)

8. Ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού και ανθρωπίνων πόρων

- Ε7, αναλυτικές καταστάσεις ΕΜΕ
- Αντίγραφα βεβαιώσεων καταβολής ασφαλιστικών εισφορών.
- Αναγγελία πρόσληψης.
- Βιογραφικά σημειώματα και αντίγραφα πτυχίων
- Τεκμήρια επαγγελματικής εμπειρίας (προϋπηρεσία)
- Σύμβαση με τους εργαζομένους ορισμένου ή αορίστου χρόνου που να καλύπτει τις απαιτήσεις και περιορισμούς του παρόντος όπου θα εξειδικεύεται το περιεχόμενο της προσφερόμενης εργασίας σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του Ε/Σ.

9. Ανάπτυξη Πρωτοτύπων, Προτύπων και Τεχνικού Φακέλου

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την ανάπτυξη πρωτοτύπων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά και πιλοτικών σχεδίων στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και έγκρισης. Στην περίπτωση μεταγενέστερης εμπορικής χρήσης σχεδίων επίδειξης ή πιλοτικών σχεδίων, τυχόν έσοδα από τέτοια χρήση θα αφαιρούνται από το επιλέξιμο κόστος.

Οι δαπάνες δύναται επίσης να αφορούν το σύνολο των άμεσα σχετιζόμενων δαπανών για την ανάπτυξη του τεχνικού φακέλου του προϊόντος / υπηρεσίας, της ανάπτυξης προδιαγραφών και της εν γένει διαδικασίας ανάπτυξης προτύπων (π.χ. εργαστηριακές δοκιμές, αναλύσεις, πιστοποιήσεις, επαληθεύσεις / διακριβώσεις κτλ).

10. Λειτουργικές Δαπάνες.

Αυτή η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη μόνο στην περίπτωση των υπό ίδρυση επιχειρήσεων και τις επιχειρήσεις που δεν έχουν κλείσει μία πλήρη διαχειριστική χρήση. Καλύπτει λειτουργικές δαπάνες μόνο για ένα χρόνο υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου με ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών αυτών την ημερομηνία **ένταξης** της επενδυτικής πρότασης στις διατάξεις του παρόντος.

- Ενοίκια (αυστηρά σχετιζόμενα με την στέγαση / εξυπηρέτηση του «παραγωγικού» χώρου της επένδυσης): Συμβόλαιο ενοικίασεως κατατεθειμένο στην αρμόδια ΔΟΥ διάρκειας τουλάχιστον 8 ετών και παραστατικά καταβολής ενοικίου και χαρτοσήμου. Για τις ανάγκες του παρόντος, ως αποδεκτά παραστατικά καταβολής

ενοικίων θεωρούνται μόνο αντίγραφα καταθέσεων σε τραπεζικό λογαριασμό του εκμισθωτή.

- Αντίγραφα συμβάσεων, στελέχη λογαριασμών και παραστατικά εξόφλησης για συνδρομές σε δίκτυα παροχής υπηρεσιών, χρήσεις λογισμικού ή βάσεων δεδομένων σχετιζόμενες με το αντικείμενο της επένδυσης, εξειδικευμένων συνδέσεων δικτύων ή εφαρμογών συνδρομές συντήρησης και τεχνικής υποστήριξης.
- Στελέχη και παραστατικά εξοφλήσεων για έξοδα μετακινήσεων (μετάβασης και διαμονής) για την στήριξη συμμετοχών σε διεθνείς εκθέσεις εξωστρεφούς προσανατολισμού σχετιζόμενες με το αντικείμενο του Ε/Σ.
- Αντίγραφα συμβάσεων, στελέχη λογαριασμών και παραστατικά εξόφλησης για επεκτάσεις αναβαθμίσεις και επικαιροποιήσεις υπαρχόντων ιστοτόπων / ιστοσελίδων που εξυπηρετούν / σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης, για δαπάνες ανανέωσης διαχειριστικών συστημάτων τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο της επένδυσης.
- Παραστατικά και παραδοτέα όπως ανωτέρω ορίζονται (βλέπε και σημείο 9.4 του παρόντος) για δαπάνες παγίων στοιχείων, παροχής υπηρεσιών και μελετών.
- Για τις δαπάνες μισθοδοσίας και ασφαλιστικών εισφορών εξειδικευμένου τεχνικού ή/και εργατο – τεχνικού προσωπικού ισχύουν κατ' αναλογία οι όροι, προϋποθέσεις περιορισμοί και διατάξεις του παρόντος που αναφέρονται για σημείο «(8) Ανάπτυξη εξειδικευμένου προσωπικού και ανθρωπίνων πόρων».

Γενικές Παρατηρήσεις

Για το φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

- Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου επιβεβαιώνεται και από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης / υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κλπ.) και τις προσφορές που υποβλήθηκαν. Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικειμένου και οι ποσότητες που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη σύμβαση και τις σχετικές προσφορές.
- Οι ομάδες ελέγχου του αρμόδιου ΕΦΔ (ΕΦΕΠΑΕ ή / και ΓΓΒ) κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης σύμβασης.
- Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των ομάδων ελέγχου, έχοντας επιτόπου παρουσία (τουλάχιστον του Υπευθύνου του Έργου που θα οριστεί στη σύμβαση) και παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου.
- Τα ιδιωτικά συμφωνητικά θα πρέπει να είναι :
 - α) θεωρημένα από τη ΔΟΥ
 - β) εξοφλημένα στο σύνολο τους πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών ανεξαρτήτως του εγκεκριμένου ποσού στη σύμβαση. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού είτε Υ.Δ με

γνήσιο της υπογραφής και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση.

Οικονομικό Αντικείμενο

Τα στοιχεία που θα πρέπει να τηρούνται από τους Τελικούς Αποδέκτες των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ελληνική φορολογική νομοθεσία **λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση** (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, καρτέλες ταμείου, καρτέλες λογαριασμών, εξοφλητικές αποδείξεις, *extrait*, ΤΠΥ, ΔΑ, ΤΔΑ, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, θεωρημένα ισοζύγια, κ.λ.π.) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου. Επισημαίνεται ότι στα παραδοτέα του οικονομικού αντικειμένου περιλαμβάνονται και τα παραδοτέα που αφορούν στην εξόφληση των δαπανών.

Στις βασικές αρχές που θα πρέπει να ακολουθούνται περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών του προμηθευτή προς την επιχείρηση ή έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος όπως αποδείξεις παροχής υπηρεσιών κ.λ.π.
- Στα πλαίσια του ελέγχου του οικονομικού αντικειμένου, θα πρέπει να πιστοποιείται η εξόφληση των αναγραφόμενων στα παραστατικά δαπανών, οπότε αυτά θα πρέπει να συνοδεύονται από τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία.
- Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη σύμβαση), οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών).
 - Ειδικά για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (*serial numbers*) όλων των τμημάτων του, το είδος των υλικών που χρησιμοποιήθηκαν και το αντικείμενο των εργασιών που εκτελέστηκαν για την εγκατάστασή του.
 - Ειδικά για τις περιπτώσεις λογισμικού-εφαρμογών, να αναγράφονται κατά περίπτωση οι κωδικοί αριθμοί σειράς (*serial numbers*) ή αδειών χρήσης (*license numbers*) ή κωδικοί πελάτη (*customer numbers*) από την αντίστοιχη βάση πελατών του κατασκευαστή.
- Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- Για όλες τις πληρωμές της επιχείρησης να υπάρχουν εξοφλητικές αποδείξεις από τους προμηθευτές.
- Οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις διατάξεις του κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων σχετικά με την λογιστική παρακολούθηση των πράξεων.
- Οι Δικαιούχοι οφείλουν να εγγράφουν υποχρεωτικά στο μητρώο παγίων τον αποκτούμενο εξοπλισμό/ λογισμικό καθώς και τις εργασίες για τις δαπάνες των κτηριακών επεμβάσεων και εγκαταστάσεων.
- Οι Δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).

Στοιχεία για την Τεκμηρίωση της Δυνατότητας Κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής

Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι επενδυτές επιθυμούν να αξιολογηθούν στο συγκεκριμένο κριτήριο εξετάζονται τα ακόλουθα σημεία τεκμηρίωσης:

A) Ρευστά διαθέσιμα επιχείρησης ή εταιρών/μετόχων

- Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσης, ή φορολογικές δηλώσεις τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης, από τα οποία να προκύπτει κερδοφορία ικανή να καλύψει την ίδια συμμετοχή του προτεινόμενου χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης
- Αυξήσεις μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με εισφορές μετρητών και αποκλειστικά για το σκοπό της επένδυσης, βάσει των συστατικών εγγράφων της επιχείρησης και όλων των τροποποιήσεων αυτών
- Βεβαιώσεις μέσου διαθέσιμου υπολοίπου προσωπικών ή εταιρικών τραπεζικών λογαριασμών για το εξάμηνο, πριν την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης, από τις οποίες να προκύπτει η διαθεσιμότητα τουλάχιστον του 70% της ίδιας συμμετοχής που αναφέρεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επενδυτικής πρότασης.

Επιπλέον, βεβαίωση υπολοίπου των παραπάνω λογαριασμών, την ημερομηνία υποβολής της επενδυτικής πρότασης, μεγαλύτερου ή ίσου της ίδιας συμμετοχής που αναφέρεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επενδυτικής πρότασης.

B) Λοιπά Διαθέσιμα Επιχείρησης ή εταιρών/μετόχων ευκόλως ρευστοποιήσιμα εντός του χρονοδιαγράμματος πραγματοποίησης της επένδυσης:

- Βεβαιώσεις κατοχής μετοχών, ομολόγων και λοιπών άυλων τίτλων
- Κατοχή ακίνητων περιουσιακών στοιχείων (όπως προκύπτουν από Ε9)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι παρεμβάσεις στο Παραγωγικό Περιβάλλον, στο πλαίσιο εφαρμογής του άξονα 3 του ΠΑΑ, που αφορά στη διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές, συνδέονται με μέτρα τα οποία περιλαμβάνουν:

- διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες
- στήριξη για τη δημιουργία και ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων (όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής)
- ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων.

Τα κριτήρια διαχωρισμού, οι όροι και οι προϋποθέσεις, για παρεμβάσεις από γεωργούς και μη γεωργούς, στις περιοχές εφαρμογής του Άξονα 3 του ΠΑΑ, ορίζονται στα παρακάτω σημεία.

Διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες - Επενδύσεις από γεωργούς

Οι γεωργοί, όπως η ιδιότητα αυτή προσδιορίζεται από το εκάστοτε Εθνικό θεσμικό πλαίσιο, οι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ και τα μέλη των νοικοκυριών τους, μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο από το ΕΓΤΑΑ (σύμφωνα με τον Καν. 1698/2005) για τη δημιουργία, τον εκσυγχρονισμό και την επέκταση πολύ μικρών επιχειρήσεων, κατά την έννοια της σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής.

Ενδεικτικές δράσεις είναι οι εξής:

- Μικρής δυναμικότητας υποδομές διανυκτέρευσης, έως 40 κλίνες
- Χώροι εστίασης και αναψυχής
- Επισκέψιμα αγροκτήματα
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού της υπαίθρου (π.χ. εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ειδικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, χώροι γευσιγνωσίας κλπ.).
- Οικοτεχνία, χειροτεχνία, παραγωγή ειδών παραδοσιακής τέχνης, βιοτεχνικές μονάδες
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- Επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής μετά την α' μεταποίηση
- Βελτίωση επιχειρήσεων προς την κατεύθυνση προστασίας του περιβάλλοντος, εκτός των όσων προβλέπονται από τη νομοθεσία (π.χ. φωτοβολταϊκά, αξιοποίηση βιομάζας με σκοπό την ίδια κατανάλωση ΑΠΕ, γεωθερμίας κλπ.).

Θα συγχρηματοδοτηθούν επίσης ενέργειες για την εγκατάσταση συστημάτων διασφάλισης ποιότητας και απόκτηση ποιοτικών σημάτων.

Όσον αφορά τις επενδύσεις από γεωργούς στον τουρισμό, αυτές χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ, μέχρι ύψους συνολικού προϋπολογισμού 600.000 ευρώ. Μεγαλύτερου συνολικού προϋπολογισμού επενδύσεις στον τομέα του τουρισμού, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Επίσης, οι παρεμβάσεις από γεωργούς στη μεταποίηση και τις υπηρεσίες χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ, μέχρι ύψους συνολικού προϋπολογισμού 300.000 ευρώ. Μεγαλύτερου συνολικού προϋπολογισμού επενδύσεις στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας / Επενδύσεις από μη γεωργούς

Βασικές αρχές που θα διέπουν τα κριτήρια διαχωρισμού για επενδύσεις από μη γεωργούς, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, στους τομείς της μεταποίησης, εμπορίας, υπηρεσιών και τουρισμού είναι οι παρακάτω:

- Γεωγραφικό κριτήριο. Για τις περιοχές εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης Αγροτικού Χώρου (ΟΠΑΑΧ), που θα είναι ορεινές και μειονεκτικές, κατά την έννοια του Καν.1698/05 και που θα προσδιοριστούν μετά την συνεξέταση μιας σειράς παραμέτρων, η χρηματοδότηση αντίστοιχων επενδύσεων θα γίνει από το ΕΓΤΑΑ. Η χρηματοδότηση από το ΕΓΤΑΑ δεν θα αφορά σε Δημοτικά Διαμερίσματα άνω των 3.000 κατοίκων.
- Ύψος Προϋπολογισμού. Στις παραπάνω περιοχές, οι παρεμβάσεις στη μεταποίηση και τις υπηρεσίες από το ΕΓΤΑΑ δεν θα υπερβαίνουν τις 300.000 € (συνολικός προϋπολογισμός). Οι επενδύσεις στον τουρισμό για ίδρυση και εκσυγχρονισμό με αύξηση δυναμικότητας (με προσθήκη καθ' ύψος και καθ' επέκταση) χρηματοδοτούνται, για τις ίδιες περιοχές, αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ και μέχρι ύψους συνολικού προϋπολογισμού 600.000€.

- Κλαδικό κριτήριο. Η εξειδίκευση του κριτηρίου αυτού, στους κλάδους της μεταποίησης, εμπορίου και υπηρεσιών, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα, ο οποίος αφορά στους κλάδους/παρεμβάσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ.

Κλάδοι που θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) για τις περιοχές ΟΠΑΑΧ **

Κ.Α.Δ. 2008	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ - ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΛΑΔΟΥ
10.39.22	Παραγωγή μαρμελάδων, ζελέδων και πουρέ και πολτών φρούτων ή καρπών με κέλυφος
10.71.1	Παραγωγή ψωμιού, νωπών ειδών ζαχαροπλαστικής και γλυκισμάτων
10.72.1	Παραγωγή παξιμαδιών και μπισκότων· παραγωγή διατηρούμενων ειδών ζαχαροπλαστικής
10.82.1	Παραγωγή πάστας κακάου (κακαομάζας), αποβουτυρωμένης ή μη, βούτυρου, λίπους και λαδιού κακάου και κακάου σε σκόνη
10.82.2	Παραγωγή προϊόντων σοκολατοποιίας και ζαχαροπλαστικής
10.73.1	Παραγωγή μακαρονιών, ρυζομακάρων (noodles), κουσκούς και παρόμοιων αλευρωδών προϊόντων
10.83.1	Επεξεργασία τσαγιού και καφέ
10.89.1	Παραγωγή σουπών, αβγών, μαγιών και άλλων προϊόντων διατροφής· εκχυλισμάτων και ζυμών κρέατος, ψαριών και υδρόβιων ασπόνδυλων ζυμών κρέατος, ψαριών και υδρόβιων ασπόνδυλων
11.01.1	Παραγωγή αποσταγμένων αλκοολούχων ποτών
13.20.1	Ύφανση υφασμάτων (εκτός των ειδικών υφασμάτων), από φυσικές ίνες εκτός του βαμβακιού
13.20.2	Ύφανση βαμβακερών υφασμάτων
13.20.3	Ύφανση υφασμάτων (εκτός των ειδικών υφασμάτων), από τεχνητές ή συνθετικές συνεχείς ή ασυνεχείς ίνες
13.20.4	Ύφανση υφασμάτων με πέλος, θηλειωτών υφασμάτων σπογγώδους μορφής (πετσετέ) και άλλων ειδικών υφασμάτων
13.93.1	Κατασκευή χαλιών και κιλιμιών
14.12.1	Κατασκευή ανδρικών ενδυμάτων εργασίας
14.12.2	Κατασκευή γυναικείων ενδυμάτων εργασίας
14.12.3	Κατασκευή άλλων ενδυμάτων εργασίας
15.12.1	Κατασκευή ειδών σελοποιίας και σαγής· αποσκευών, τσαντών και παρόμοιων ειδών· άλλων δερμάτινων ειδών
16.10.1	Παραγωγή ξυλείας, πριονισμένης ή πελεκημένης κατά μήκος, τεμαχισμένης ή αποφλοιωμένης, με πάχος > 6 mm· στρωτήρων (τραβερσών) σιδηροδρόμων ή τροχιοδρόμων από μη εμποτισμένη ξυλεία
16.10.2	Παραγωγή ξυλείας συνεχώς διαμορφωμένης κατά μήκος οποιασδήποτε άκρης ή επιφάνειας· ξυλόμαλλου· ξυλάλευρου· ξυλείας σε πελεκούδια ή σε μόρια
16.10.3	Παραγωγή ακατέργαστης ξυλείας· στρωτήρων (τραβερσών) σιδηροδρόμων ή τροχιοδρόμων από ξύλο, εμποτισμένης ή κατά άλλο τρόπο επεξεργασίας
16.23.1	Κατασκευή τεχνουργημάτων λεπτοξυλουργικής και χονδροξυλουργικής για οικοδομές (εκτός από τα προκατασκευασμένα κτίρια), από ξύλο
16.29.2	Κατασκευή ειδών από φελλό, άχυρο ή άλλα υλικά σπαρτοπλεκτικής· ειδών καλαθοπλεκτικής
17.21.1	Κατασκευή κυματοειδούς χαρτιού και χαρτονιού και κιβωτίων από χαρτί και χαρτόνι.
20.14.72	Παραγωγή ξυλάνθρακα
20.41.3	Παραγωγή σαπουνιού, παρασκευασμάτων πλύσης και καθαρισμού
20.41.4	Παραγωγή ευωδών παρασκευασμάτων και κεριών
20.53.1	Παραγωγή αιθέριων ελαίων
23.13.1	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.41.1	Κατασκευή κεραμικών ειδών οικιακής χρήσης και κεραμικών διακοσμητικών ειδών
23.49.1	Παραγωγή άλλων προϊόντων κεραμικής
25.71.11	Κατασκευή μαχαιριών (εκτός των μαχαιριών για μηχανές) και ψαλιδιών και λεπίδων τους
25.73.1	Κατασκευή εργαλείων χειρός των τύπων που χρησιμοποιούνται στη γεωργία, στην κηπουρική ή στη δασοκομία
25.73.2	Κατασκευή χειροπρίονων· λεπίδων για πριόνια κάθε είδους
25.73.3	Κατασκευή άλλων εργαλείων χειρός
25.73.4	Κατασκευή εναλλάξιμων εργαλείων για εργαλεία χειρός ή για εργαλειομηχανές, που είτε

	Λειτουργούν με ρεύμα είτε χωρίς ρεύμα
28.30.3	Κατασκευή μηχανημάτων εδάφους
28.30.4	Κατασκευή χορτοκοπτικών μηχανών για χλοοτάπητες, πάρκα ή αθλητικά γήπεδα
28.30.5	Κατασκευή θεριστικών μηχανημάτων
28.30.6	Κατασκευή μηχανημάτων για εκτόξευση, διασπορά ή ψεκάσμο υγρών ή κονιοποιημένων προϊόντων για τη γεωργία ή την κηπουρική
28.30.7	Κατασκευή ρυμουλκούμενων ή ημιρυμουλκούμενων οχημάτων που διαθέτουν συστήματα φόρτωσης ή εκφόρτωσης, για γεωργικούς σκοπούς
28.30.8	Κατασκευή άλλων αγροτικών μηχανημάτων
28.30.9	Κατασκευή μερών αγροτικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
31.01	Κατασκευή επίπλων για γραφεία και καταστήματα
31.02	Κατασκευή επίπλων κουζίνας
31.09.1	Κατασκευή άλλων επίπλων και μερών τους
31.09.91	Υπηρεσίες ταπετσαρίσματος καρεκλών και καθισμάτων, όχι γραφείου και εκτός οχημάτων
31.09.92	Υπηρεσίες τελειοποίησης (φινιρίσματος) νέων επίπλων (εκτός του ταπετσαρίσματος καρεκλών και καθισμάτων)
32.12.1	Κατασκευή κοσμημάτων και συναφών ειδών
32.20.1	Κατασκευή πιάνων και άλλων έγχορδων και πνευστών μουσικών οργάνων, ηλεκτρικών οργάνων με κλίμακα πλήκτρων, μετρονόμων, διαπασών· μηχανισμών για μουσικά κουτιά
32.20.2	Κατασκευή μερών και εξαρτημάτων μουσικών οργάνων
47.11.10.05	Λιανικό εμπόριο ειδών παντοπωλείου
47.25.2	Λιανικό εμπόριο ποτών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78.89.04	Λιανικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
95.23.1	Υπηρεσίες επισκευής υποδημάτων και δερμάτινων ειδών
90.03.11	Υπηρεσίες που παρέχονται από συγγραφείς, συνθέτες, γλύπτες και άλλους καλλιτέχνες, εκτός των καλλιτεχνών του θεάματος
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
96.01	Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
96.02.11	Υπηρεσίες κομμωτηρίων γυναικών και κοριτσιών
96.02.12	Υπηρεσίες κομμωτηρίων και κουρείων ανδρών και αγοριών
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία

** Και με τις προϋποθέσεις της πολύ μικρής επιχείρησης και επιχειρηματικού σχεδίου προϋπολογισμού μικρότερου των 300.000,0€

Αναλυτικός κατάλογος Δήμων & Δημοτικών Διαμερισμάτων ΟΠΑΑΧ, σύμφωνα με το άρθρο 1, Κεφάλαιο Α' του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α) και την απόφαση της 4^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος 2007-2013 – (ΠΑΑ) επί της επικαιροποίησης των Περιοχών Παρέμβασης του Άξονα 3: «Ποιότητα Ζωής στις Αγροτικές Περιοχές και Διαφοροποίηση της Αγροτικής Οικονομίας του ΠΑΑ 2007-2013», παρέχεται ακολούθως.

**ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΩΝ & ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
(ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007 – 2013)**

ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 3				
	Τ.Κ.: Τοπική Κοινότητα			
	Δ.Κ.: Δημοτική Κοινότητα			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ				
Α. ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Α1. ΔΡΑΜΑΣ	ΔΡΑΜΑΣ	Σιδηρονέρου	
		ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	Κάτω Νευροκοπίου Παρανεστίου Διδυμοτείχου	
	Α2. ΕΒΡΟΥ	ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	Μεταξάδων Βύσσας Κυτρίνου	Εκτός του πολεοδομικού ιστού της πόλης του Διδυμοτείχου
			Ορεστιάδας	Εκτός του πολεοδομικού ιστού της πόλης Ορεστιάδας
			Τριγύνου	
			Ορεινού	
			Ελευθερών	Οι Τ.Κ.: Φωλεάς, Μυρτοφύτου
			Πιερέων	Οι Τ.Κ.: Αυλής, Δωματίων, Μελισσοκομείου, Μεσορόπτης, Μουσθένης, Σιδηροχωρίου
	Α5. ΞΑΝΘΗΣ	ΑΒΔΗΡΩΝ	Αβδήρων	Εκτός της Τ.Κ. Σουνίου
			Βιστωνίδος	Η Τ.Κ. Σουνίου
Σελέρου				
Μύκης				
	ΜΥΚΗΣ	Θερμίων		

			Πικρολίμνης	Οι Τ. Κ. : Ανθαφύτου, Μικροκάμπου, Νέου Αγιονερίου, Νέου Γυναικοκάστρου, Παλαιού Αγιονερίου
	ΠΑΙΟΝΙΑΣ		Αξιούπολης Γουμένισσας Ευρωπού Λιβαδίων Πολυκάστρου Αριδαίας Εξαπλιτάνου Βεγορίτιδας Έδεσσας	
	Β4. ΠΕΛΛΑΣ		Κύρρου Μεγάλου Αλεξάνδρου Μενηίδας Σκύδρας Δίου Ελαφίνας Πέτρας Πιερών	Οι Τ.Κ.: Άγρα, Βρυτών, Καρυδιάς, Νησίου, Σωτήρας
	Β5. ΠΙΕΡΙΑΣ		Πιερών	
	Β7. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ		Αρναίας Παναγίας Σταγίρων - Ακάνθου Ανθεμούντα Ζερβοχωρίων Πολυγύρου	Οι Τ.Κ.: Άγρα, Βρυτών, Καρυδιάς, Νησίου, Σωτήρας
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Γ. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Γ1. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Αγίου Κοσμά	
			Αβδέλλας	
			Γόργιανης	
			Δοτσικού	
			Θεοδώρου Ζιάκα	
			Μεσολοιρίου	
			Περιβολίου	
			Σαμαρινής	
			Σμίξης	
			Φιλιππιάτων	
	Γ2. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	Αγίων Αναργύρων	
			Βιτσίου	
			Καστρακίου	
			Κορεστίων	
			Κλεισούρας	
			Μεσοποταμίας	
	Γ3. ΚΟΖΑΝΗΣ	ΝΕΣΤΟΡΙΟΥ ΟΡΕΣΤΙΔΟΣ ΒΟΪΟΥ	Ακριτών	
			Αρρένων	
			Γράμμου	
			Νεστορίου	
Άργους Ορεστικού			Εκτός της Δ.Κ. Άργους Ορεστικού	
Γ4. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	ΣΕΡΒΙΩΝ - ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	Ίωνος Δραγούμη		
		Ασκίου		
		Νεάπολης		
		Πενταλόφου		
		Τσοτυλίου		
		Βερμίου		
		Βλάστης		
		Μουρικού		
		Βελβεντού	Εκτός της Δ.Κ. Βελβεντού	
Αετού				

			Βαρικού Λεχόβου Νιμφαίου Κρυσταλλοπηγής Πρεσπών Περάσματος Οι Τ.Κ.: Άνω Υδρούσσης, Δροσοπηγής, Φλαμπούρου		
		ΠΡΕΣΠΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ			
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
Δ. ΗΠΕΙΡΟΥ	Δ1. ΑΡΤΑΣ	ΑΡΤΑΙΩΝ	Ξηροβουνίου		
		ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	Γεωργίου Καραϊσκάκη Ηρακλείας Τετραφυλίας Αθμανίας		
		ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	Αγνάντων Θεοδώριανών Μελισσουργών Πέτα		
	Δ2. ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΚΟΥΦΑ ΣΟΥΛΙΟΥ	Αχέροντα Παραμυθιάς Σουλίου		
		ΦΙΛΙΑΤΩΝ	Σαγιάδας Φιλιατών		
		ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ ΒΟΡΕΙΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	Μαργαρίτου Βαθυπέδου Καλαρρυτιών Καστανοχωριών Ματσουκίου Πραμάντων Σιράκου		
	Δ3. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ				

Δ. ΗΠΕΙΡΟΥ	Δ3. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	ΔΩΔΩΝΗΣ	Τζουμέρκων	
			Αγίου Δημητρίου	
			Δωδώνης	
	ΖΑΓΟΡΙΟΥ	ΖΙΤΣΑΣ	Λάικας Σουλίου	
			Σελλών	
			Ανατολικού Ζαγορίου	
			Βοβούσης	
			Παπίγκου	
	Δ4. ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Τύμφης	
			Κεντρικού Ζαγορίου	
			Εκάλης	
			Ευρυμενών	
			Ζίτσας	
			Μολοσσών	
			Πασσαρώνος	
Διστράτου				
Εγνατίας				
Μετσόβου				
Μηλέας				
ΠΩΓΩΝΙΟΥ	ΖΗΡΟΥ	Άνω Καλαμά		
		Άνω Πρωγνίου		
		Δελβινακίου		
		Καλπακίου		
		Κ. Πρωγνιανής		
Δ4. ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	Λάβδανης		
		Ανωγείου		
		Θεσπρωτικού		
		Κρανέας		
		Φιλιππιάδος	Εκτός των Τ.Κ. Φιλιππιάδος, Πέτρας, Νέας Κερασούντος	
		Λούρου	Εκτός Τ.κ. Λούρου, Ωρωπού, Στεφάνης	

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
Ε. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Ε1. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΑΡΓΙΘΕΑΣ	Αργιθέας		
			Αχελώου		
			Ανατολικής Αργιθέας		
			Καλλιφωνίου		
			Μουζακίου		
			Μενελαΐδας		
	Ε2. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΑΓΙΑΣ	Ρεντίνης		
			Αγιάς	Οι Τ.Κ. : Γερακαρίου, Μεγαλόβρουσου, Μεταξοχωρίου, Νερομύλων, Ποταμιάς, Ελάφου	
			Ευρυμενών	Οι Τ.Κ. : Καρίτσης, Ομολίου, Στομίου	
			Λακέρειας	Οι Τ.Κ. : Ανατολής, Δήμητρας, Μαρμαρινής	
			Μελιβοιάς	Οι Τ.Κ. : Μελιβοιάς, Σωτηρίτσας	
			Αντιχασίων	Εκτός της Δ.Κ. Κρανέας Ελλασσάνος	
			Βερδικούσης	Εκτός της Δ.Κ. Ελλασσάνος και των Τ.α.Κ. : Βαλανιδάς, Γαλανόβρουσης, Κεφαλοβρύσου, Στεφανοβούνου	
Ε. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	Ε2. ΛΑΡΙΣΑΣ	ΕΛΛΑΣΟΝΑΣ	Καρυάς		
			Λιβαδίου		
			Ολύμπου		
			Ποταμιάς		
			Σφρανταπόρου		
	ΤΕΜΠΩΝ			Τσαριτσάνης	
				Αμπελακίων	
				Γόννων	
				Κάτω Ολύμπου	
				Μακρυχωρίου	Οι Τ.Κ. : Παραποτάμου, Ελατείας, Ευαγγελισμού.
			Νέσσωνος	Η Τ.Κ. Πουρναρίου	

Ε3. ΜΑΓΝΗΣΙΑ	ΑΛΜΥΡΟΥ	Αλμυρού	Οι Τ.Κ.: Ανθοτόπου, Κοκκωτών, Κωφρών, Φυλακτής	
		Ανάβρας		
		Πτελεού		
	ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	Σούρπης		
		Αργαλαστής		
		Αφειτών		
		Σηπτιάδος		
		Τρικερίου		
	Ε5. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΚΑΛΑΜΠΤΑΚΑΣ	Καλαμπτάκας	Εκτός της Δ.Κ. Καλαμπτάκας
			Καστανιάς	
		Κλεινοβού		Η Τ.Κ. Κλεινού
		Μαλακασίου		
		Τυμφαίων		
		Χασίων		
		Αιθίων		Οι Τ.Κ.: Αγίου Νικολάου, Αθαμανίας, Γαρδικίου, Δέσης, Δροσοχωρίου
ΠΥΛΗΣ	Νεράιδας	Μυροφύλλου		
		Πυνδαίων		
		Πύλης		
		Παληρόκαστρου		
	ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	Παραληθβαίων		
		Οιχάλιας		
	ΦΑΡΚΑΔΩΝΑΣ	Φαρκαδόνας		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
	Ζ. ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	Ζ1. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
		Αρτεμισίων	Οι Τ.Κ.: Αγίου Λέοντος, Γυρίου, Καλιωμένου (Αγ. Νικόλαος), Λούχα	
		Λαγανά	Οι Τ.Κ.: Αγαλά και Κερίου	
		Ελατίων		

Z2. ΙΘΑΚΗΣ	ΙΘΑΚΗΣ	Ιθάκης		
Z3. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	Θινάλιου	Οι Τ.Κ.: Επισκέψεως, Κλιματιάς, Λαυκίου, Λουτσών, Περιθείας, Πεταλείας και η Δ.Κ. Νυμφών	
	ΠΑΛΛΗΟΚΑΣΤΡΙΤΩΝ	Κασσωπταίων	Οι Τ.Κ.: Σπαρτύλα, Σωκρακίου, Σγουράδων, Ζυγού και η Δ.Κ. Άνω Κορακιάνας	
Z4. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	ΚΕΦΑΛΛΟΝΙΑΣ	Ελείου-Πρόνων		
		Ερίσου		
		Λειβαθούς		
		Ομαλών		
		Πυλαρέων		
		Σάμης	Οι Τ.Κ.: Πουλάτων, Πυργίου, Χαλιωτάτων	
Z5. ΛΕΥΚΑΔΑΣ	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	Απολλωνίων		
		Σφακιωτών		
		Καρυάς		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
Η. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	Η1. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	ΑΓΡΙΝΙΟΥ	Παραβόλας	Εκτός των Τ.Κ.: Νερομάννας, Παντανάσσης και της Δ.Κ. Παραβόλας
			Παρακαμπυλίων	
			Στράτου	Το Τ.Κ. Καστρακίου
			Παναίτωλικού	Εκτός της Τ.Κ. Κερασέας
			Ανακτορίου	Εκτός της Τ.Κ. Βονίτης
			Μεδεώνος	
			Παλαίρου	
			Αμφιλοχίας	Οι Τα.Κ.: Αμπελακίου, Ανοιξιάτικου, Βαρετάδας
			Ινάχου	
			Μενιδίου	Η Τ.Κ. Φλωριάδος
			Θέρμου	Εκτός των Τ.Κ.: Αγίας Σοφίας, Καλουδίου, Μυρτέας, Παμφίου, Πετροχωρίου, Σιταραλώνων

			Φιγαλείας Πηνειάς Ωλένης			
		ΗΛΙΑΔΑΣ ΠΥΡΓΟΥ				
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ		
Θ. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Θ1. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	ΑΛΙΑΡΤΟΥ	Αλιάρτου Θεσπιτιών Διατόμου	Η Τ.Κ. Ευαγγελιστρίας Εκτός των Τ.Κ. Θεσπιτιών και Μαυρομματίου Εκτός της Δ.Κ. Διατόμου		
		ΔΙΣΤΟΜΟΥ-ΑΡΑΧΩΒΑΣ-ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ ΘΗΒΑΙΩΝ		Η Τ.Κ. Νεοχωρακίου Εκτός των Τ.Κ. Ελλοπίας και Ξηρονομής Εκτός των Τ.Κ. Λουτουφίου και Μελισσαχωρίου Εκτός του Τ.Κ. Μαυρονερίου		
		ΛΕΒΑΔΕΩΝ	Δαυλείας Κορώνειας Κυριακίου Λεβαδένων Χαρώνειας	Οι Τ.Κ. : Κορώνειας, Αγίας Άννας, Αγίας Τριάδας Οι οικισμοί Ανάληψη και Ζερίκι της Δ.Κ. Λεβαδένων Εκτός των Τ.Κ. Αγίου Βλασίου και Χαριωνείας		
		ΤΑΝΑΓΡΑΣ	Δερβενοχωριών Τανάγρας	Οι Τ.Κ. Ασωπίας και Καλλιθέας		
Θ. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	Θ2. ΕΥΒΟΙΑΣ	ΔΙΡΦΥΩΝ-ΜΕΣΣΑΠΙΩΝ	Διρφύων Μεσσαπίων Αμαρυνθίων Αρτεμισίου Ιστιαίας Λιχάδος Ωρέων	Εκτός της Δ.Κ. Ψαχνών Εκτός της Δ.Κ. Αμαρύνθου Εκτός της Δ.Κ. Ιστιαίας		
		ΚΑΡΥΣΤΟΥ	Καρύστου Καφηρέως Μαρμαρίου Στυρέων	Εκτός της Δ.Κ. Καρύστου		
		ΚΥΜΗΣ - ΑΛΙΒΕΡΙΟΥ	Αυλώνας			

				Λιδωρικίου	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
Ι. ΑΤΤΙΚΗΣ (Νομαρχία Πειραιά)	Ι6. ΚΥΘΗΡΩΝ	ΚΥΘΗΡΩΝ	Αντικυθήρων		
		ΠΟΡΟΥ	Κυθήρων		
		ΤΡΟΙΖΗΝΟΣ	Πόρου		(Το ηπειρωτικό τμήμα)
			Μεθάνων		
			Τροιζήνος		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
Κ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Κ1. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	Ασκληπιείου		Οι Τ.Κ. Ασκληπιείου. Αγ. Δημητρίου, Αδαμίου, Αρκαδικού
		ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ	Επίδαυρου		
		ΝΑΥΠΛΙΕΩΝ	Ερμιόνης		
		ΑΡΓΟΥΣ-ΜΥΚΗΝΩΝ	Κρανιδίου		Εκτός της Δ.Κ. Κρανιδίου
	Κ2. ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΒΟΡΕΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	Μιδέας		Οι Τ.Κ. Αραχναίου και Μιδέας
			Μυκηναίων		Οι Τ.Κ. Προσύμνης και Λιμνών
			Βορείας Κυνουρίας		Οι Τ.Κ. Αγ. Σοφίας, Αγ. Γεωργίου, Αγ. Πέτρου, Δολιανών, Έλατου, Καράτουλα, Καστανίτσας, Καστρίου, Κουτρούφων, Μεσοράχης, Νέας Χώρας, Ξηροπηγαδίου, Περιοκόβρουσης, Πλατανιάς, Πλατάνου, Πράσπου, Σίταινας, Στόλου, Χαράδρου, Ωριάς, Κορακοβουνίου, Αγ. Ανδρέα. Εκτός των Τ.Κ. : Βερβένων, Μελιγούς, Παραλίας Άστρου και της Δ.Κ. Άστρους
		ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	Ηραίας		
			Κλείτορος		
			Κοντοβαζαίνης		
			Λαγκαδίων		
			Τροπαίων		

Κ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Κ3. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗΣ	Φαλασίνας	
		ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	Κοσμά	
			Λεωνιδίου	Εκτός της Δ.Κ. Λεωνιδίου
			Τυρού	
		ΤΡΙΠΟΛΗΣ	Βαλατεσίου	
		ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ	Σαρωνικού	Οι Τ.Κ. Κατακαλίου, Αθίκίων, Γαλατακίου, Αγ. Ιωάννη
			Σολυγείας	Οι Τ.Κ. Σοφικού, Αγγελόκαστρου, Κορφού
			Τενέας	Οι Τ.Κ. Δ.Δ. Αγιοσπίου, Στεφανίου, Κλενιάς, Χιλιμοδίου, Αγ. Βασιλείου, Κουταλά
		ΞΥΛΟΚΑΣΤΡΟΥ	Ξυλοκάστρου	Εκτός των Τ.Κ. : Καμαρίου, Κάτω Λουτρού, μελισσίου, Πιτσών, Ριζής, Συκέας και της Δ.Κ. Ξυλοκάστρου
		ΣΥΚΥΩΝΙΩΝ	Στυμφαλίας Φενεού	
Κ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	Κ4. ΛΑΚΩΝΙΑ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	Ανατολικής Μάνης	
			Γυθείου	Εκτός της Δ.Κ. Γυθείου
			Οιτύλου	
			Σμύνους	
		ΕΥΡΩΤΑ	Νιάτων	Εκτός της Τ.Κ. Απιδέας
			Γερόνθρων	
		ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ	Ζάρακα	
		ΣΠΑΡΤΗΣ	Θεραπνών	Εκτός των Τ.Κ. Πλατάνας και Σκούρας
			Μυστρά	
			Οινόυτος	
Κ5. ΜΕΣΣΗΝΙΑ	Κ5. ΜΕΣΣΗΝΙΑ		Πελλάνας	
			Φάριδος	
			Καρυών	
			Αβίας	
		ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΝΗΣ	Λεύκτρου	
			Αρφαρών	
		ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ		Οι Τ.Κ. Άγριλου, Αρφαρών, Βελανιδιών, Βρομόβρυσης, Σταματίνου, Αγ. Φλώρου

	Αγιάσου		
	Γέρας		
	Ερεσού-Αντίσσης		Εκτός της Δ.Κ. Ερεσού
	Ευεργέτουλα		Εκτός των Δ.Δ. Ασωμάτων, Κάτω Τρίτους
	Καλλονής		
	Λουτροπόλεως Θέρμης		Εκτός των Δ.Δ. Λουτροπόλεως, Θέρμης, Μιστεγγών, Νέων Κυδωνιών, Πύργων Θέρμης
	Μανταμάδου		Εκτός της Δ.Κ. Μανταμάδου
	Μηθύμνης		
	Πέτρας		
	Πλωμαρίου		Εκτός της Δ.Κ. Πλωμαρίου
	Πολιχνίτου		
	Αγίου Ευστατίου		
	Ατσίκης	ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	Εκτός των Τ.Κ. Αγίου Δημητρίου, Ατσίκης, Βάρους, Καρπασίου
	Μούδρου		Εκτός της Δ.Κ. Μούδρου και των Τ.Κ. Λύχων, Ρεπανιδίου και Ρωμανού
	Νέας Κούταλης		Εκτός των Τ.Κ. Νέας Κούταλης και Πεδινού
	Βαθέος	ΣΑΜΟΥ	Εκτός της Δ.Κ. Σαμίων
	Καρλοβασίων		Εκτός της Δ.Κ. Καρλοβασίων
	Μαραθοκάμπτου		
	Πυθαγορείου		
	Οινούσες	ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ	
	Αγίου Μηνά	ΧΙΟΥ	Εκτός της παραλιακής ζώνης Καρφάς - Αγ. Ερμιόνη- Μέγας Λιμένας-Αγ. Φωτεινής
	Αμανής		
	Ιωνίας		
	Καμποχώρων		
	Καρδαμύλων		
	Μαστιχοχωρίων		
	Ομηρούπολης		
	Χίου		Εκτός της πόλης Χίου
Λ3. ΛΗΜΝΟΥ			
Λ4. ΣΑΜΟΥ			
Λ5. ΧΙΟΥ			

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΨΑΡΩΝ	Ψαρά	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
Μ. ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	Μ1. ΑΝΔΡΟΥ	ΑΝΔΡΟΥ		Ανδρου		
				Κορθίου		
	Μ2. ΘΗΡΑΣ	ΑΝΑΦΗΣ ΘΗΡΑΣ ΣΙΚΙΝΟΥ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ ΑΣΤΥΠΑΛΛΕΙΑΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ		Υδρούσας	
					Ανάφης	Η Δ.Κ. Θηρασίας
					Οίας	
					Σίκινο	
	Μ3. ΚΑΛΥΜΝΟΥ	ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ		Φολεγάνδρου		
				Αστυπάλαιας		
	Μ4. ΚΑΡΠΑΘΟΥ	ΚΑΡΠΑΘΟΥ		Καρπάθου		
				Ολύμπου - Καρπάθου		
	Μ6. ΚΩ	ΚΑΣΟΥ		Κάσου		
Μ7. ΜΗΛΟΥ	ΝΙΣΥΡΟΥ		Νίσυρου			
	ΚΙΜΩΛΟΥ		Κιμώλου			
Μ9 ΝΑΞΟΥ	ΝΑΞΟΥ & ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ			Νάξου	Εκτός της Δ.Κ. Νάξου	
				Σχοινούσσης		
				Δονούσης		
				Ηρακλείας		
				Κουφονησίων		
				Δρυμαλίας		
				Εξωμβούργου (Τήνος)		
				Πανόρμου (Τήνος)		
				Μεγίστη		
				Αταβύρου		
				Καμείρου		
Νότιας Ρόδου						
Μ11. ΡΟΔΟΥ	ΡΟΔΟΥ			Σύμης		
				Χάλκης		
ΣΥΜΗΣ						
ΧΑΛΚΗΣ						

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΤΗΛΟΥ	Τήλου	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ - ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	
Ν. ΚΡΗΤΗΣ	Ν1. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ				
		ΑΡΧΑΝΩΝ-ΑΣΤΕΡΟΥΣΙΩΝ	Αρχανών			
		ΒΙΑΝΝΟΥ	Βιάννου			
		ΓΟΡΤΥΝΑΣ	Αγίας Βαρβάρας			
			Ρούβα			
		ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Παλιανής			
			Γοργολαίνης			
			Τεμένους			
		ΜΑΛΕΒΥΖΙΟΥ	Κρουσιώνα			
			Τυλίσου			
		ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	Αρκαλοχωρίου	Οι Δ.Δ. Δεματίου, Καραβάδου, Κασάνου, Νιπηρήτου, Παναγιάς, Σκινιά		
	Ν2. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	ΦΑΙΣΤΟΥ	Ζαρού			
		ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ	Ιεράπετρας			Οι Τ.Κ. : Ανατολής, Γδοχιών, Καλαμασκάς, Μακρυλιάς, Νέων Μιαλών, Μεσελέρων, Μουρνιών, Μύθων, Μύρτου, Ριζής
			Μακρύ Γιαλού			
			Οροπεδίου Λασιθίου			
		ΣΗΤΕΙΑΣ	Ιτάνου			
	Ν3. ΡΕΘΥΜΝΟΥ		Λεύκης			
		Σητείας			Εκτός της Δ.Κ. Σητείας	
ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΙΟΥ		Λάμπης				
ΑΜΑΡΙΟΥ		Κουρητών				
		Σιβρίτου				
ΑΝΩΓΕΙΩΝ		Ανωγείων				
ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΥ		Γεροποτάμου				
	Ζωνιανών					
	Κουλούκωνα					

	ΡΕΘΥΜΝΗΣ	Αρκαδίου	Οι Τ.Κ. : Αρνάτου, Αρχαίας Ελευθέρας, Ελευθέρης, Μέσης, Κυριάνας, Σκουουφίων, Χαρκίων
N4. ΧΑΝΙΩΝ	ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ	Αση Γωνιάς	
	ΣΕΛΙΝΟΥ	Ανοτολικού Σελίνου	
		Καντάνου	
		Πελεκάνου	
	ΚΙΣΣΑΜΟΥ	Ιναχωρίου	
		Κισσάμου	
		Μυθηνής	
	ΠΛΑΤΑΝΙΑ	Μουσαύρων	Οι Τ.Κ. Καράνου, Λάκκων, Μεσκλών, Ορθουνίου, Πρασέ, Σεμπρωνά
		Βουκολίων	
		Κολυμβαρίου	
	Σφακίων		
	ΧΑΝΙΩΝ	Θέρσου	Η Τ.Κ... Θέρσου